

อิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกา
เรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารหลังเหตุการณ์ 9/11

ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 แล้วว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาภายหลังเหตุการณ์วินาศกรรมเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ซึ่งให้ความสำคัญกับการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย (war on terror) และการโค่นล้มรัฐบาลของรัฐแห่งความชั่วร้าย (axis of evil) ค่อนข้างจะขาดความต่อเนื่อง (discontinuity) จากการดำเนินนโยบายเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารในช่วงก่อนหน้าที่เน้นความสำคัญของความมั่นคงของมนุษย์ ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการแทรกแซงแบบพหุภาคี รวมถึงแนวนโยบายที่ประธานาธิบดี Bush ได้ประกาศได้ในช่วงต้นของการทำงาน อย่างไรก็ตามก็ตีความจะสรุปว่าเหตุการณ์การลอบโจมตีสหรัฐอเมริกาโดยกลุ่มผู้ก่อการร้ายในวันที่ 11 กันยายนที่เกิดขึ้นนั้นเป็นส่วนสำคัญต่อแนวทางการกำหนดนโยบายเพื่อตอบโต้กับภัยคุกคามดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคงที่อิงกับการใช้กำลังทางทหารเพื่อป้องกันตัวและตอบโต้ต่อการถูกโจมตีนั้นคงจะเป็นการด่วนสรุปเกินไป เนื่องจากแม้ว่าจะมีแนวทางหลักในการต่อต้านการก่อการร้าย แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าผลจากภัยคุกคามของขบวนการก่อการร้ายข้ามชาติจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดหรือมีอิทธิพลมากที่สุดในการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 เนื่องจากปัจจัยด้านอื่นๆ ก็ล้วนแต่ก็มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะปัจจัยภายในประเทศที่เป็นผลมาจากกลุ่มอิทธิพลทางความคิดอย่างกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่หรือกลุ่มนีโอคอนเซอร์เวทีฟ ซึ่งก้าวเข้ามามีอำนาจในรัฐบาล George W. Bush

ด้วยเหตุนี้ในบทที่ 4 จะพิจารณาถึงกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในฐานะที่เป็น “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด” ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้การดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 มีความแข็งแกร่ง รุนแรงและเป็นนโยบายเชิงรุกมากขึ้น โดยเนื้อหาจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1) สหรัฐอเมริกากับกลุ่มอิทธิพลทางความคิด ส่วนที่ 2) ความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในฐานะ “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด” ส่วนที่ 3) แนวคิดและความเชื่อของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ และส่วนที่ 4) แนวทางและวิธีการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 ว่าด้วยวิธีการและปัจจัยแวดล้อมที่ช่วยเสริมสร้างอิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการผลักดันนโยบาย

4.1. สหรัฐอเมริกากับกลุ่มอิทธิพลทางความคิด

การกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในแต่ละช่วงเวลาจะมีคนบางกลุ่มที่มีอิทธิพลทางความคิดเหนือแนวนโยบายนั้นๆ แตกต่างกันไปตามแต่ว่าคนกลุ่มนั้นจะให้ความสนใจกับอุดมการณ์ทางการเมืองแบบใด ซึ่งนับตั้งแต่ในอดีตที่แนวคิดทางการเมืองและการกำหนดนโยบายของสหรัฐอเมริกาอยู่ภายใต้อิทธิพลทางความคิดของสำนักคิด (schools of thoughts) และนักปรัชญาต่างๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีลักษณะและแนวทางปฏิบัติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของนโยบายต่างประเทศ อันจะเห็นได้จากผลพวงของสงครามเย็นที่ทำให้เกิดอุดมการณ์ทางการเมืองและทฤษฎีทางการเมือง 3 สำนักหลักๆ คือ realism, liberal internationalism และ neoconservatism ที่ต่อมาได้กลายเป็นแนวคิดหลักที่มีอิทธิพลเหนือการเมืองการปกครองของสหรัฐอเมริกามาเป็นเวลากว่า 50 ปี (ในกรณีนี้ไม่รวมถึงแนวคิดที่ 4 คือ isolationism ที่สูญเสียชีวิตยอมรับไปอย่างสิ้นเชิงด้วยผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่ Pearl Harbor)¹

กลุ่มอิทธิพลทางความคิดในที่นี้จึงหมายความว่ากลุ่มคนที่มีความรู้ความสามารถและมีแนวคิดหรืออุดมการณ์ทางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน ลักษณะของกลุ่มอิทธิพลทางความคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง epistemic communities (ที่ได้กล่าวไว้ในบทนำ) ซึ่งกลุ่มดังกล่าวนี้มีความต้องการที่จะเห็นแนวคิด/ความเชื่อของตนถูกนำไปใช้อย่างเป็นทางการหรือเป็นรูปธรรมจึงพยายามที่จะสร้างแรงกดดันหรืออิทธิพลในการผลักดันให้นโยบายของรัฐออกมาในรูปแบบที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของกลุ่ม โดยความพยายามในการผลักดันนโยบายนี้สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มอิทธิพลทางความคิดนี้มีความต้องการในทางการเมือง ซึ่งถือได้ว่าเป็น “special interests” อย่างหนึ่ง* ดังนั้นนอกเหนือจากความเป็น epistemic communities แล้วกลุ่มอิทธิพลทางความคิดนี้ยังนับว่าเป็นกลุ่ม special political interest group อีกด้วย² ทั้งนี้กลุ่มอิทธิพลทางความคิดไม่จำเป็นที่จะต้องมีความใหญ่หรือมีการจัดตั้งกลุ่มเป็นทางการ ในบางครั้งกลุ่มอิทธิพลทางความคิดนี้อาจเป็นเพียงบุคคลคนเดียวหรือนับร้อยคนก็ได้

¹ Charles Krauthammer, “The neoconservative convergence,” *Commentary* (July-August 2005).

* special interests ที่กล่าวถึงในที่นี้มีความแตกต่างจาก interests ที่หมายความว่าผลประโยชน์ในลักษณะรูปธรรมของกลุ่มผลประโยชน์อื่นๆ ทั่วไป ซึ่งใช้ผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นตัวตั้งในการผลักดันนโยบายต่างๆ ทว่า special interests นี้กลับมีนัยถึงความต้องการที่จะเห็นแนวคิด/อุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มตนปรากฏเป็นรูปธรรมเพื่อตอบสนองต่อสิ่งที่กลุ่มอิทธิพลทางความคิดนั้นๆ คาดหวังไว้ จึงอาจกล่าวได้ว่าในส่วนของ special political interest groups นี้ใช้อุดมการณ์ของกลุ่มเป็นตัวตั้งในการผลักดันการกำหนดนโยบายนั่นเอง

² Gene M. Grossman and Elhanan Helpman, *Special political interests* (Cambridge: MIT Press, 2001), p. 75.

อย่างไรก็ดีแม้ว่าตามปกติแล้วผู้กำหนดนโยบาย (decision makers) จะเป็นผู้มีบทบาทและอิทธิพลหลักต่อแนวนโยบายที่ปรากฏออกมา แต่ในหลายๆ ครั้งที่การกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาจะได้รับอิทธิพลทางความคิดจากกลุ่มคนนอกรัฐบาล ยกตัวอย่างเช่น บทบาทของกลุ่มอิทธิพลทางความคิดที่มีชื่อกลุ่มว่า The Wise Men ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลทางความคิดสำคัญในการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการให้ความช่วยเหลือด้านการเมืองและเศรษฐกิจกับยุโรปช่วงการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่ 2 ทั้งนี้กลุ่ม The Wise Men ประกอบด้วย Dean Acheson, Charles E. Bohlen, W. Averell Harriman, George F. Kennan, Robert A. Lovett และ John J. McCloy คนเหล่านี้เป็นทั้งทนาย นายแบงก์และนักการทูต ซึ่งมีความรู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีก่อนที่จะเข้ามาทำงานให้กับประธานาธิบดี Truman (ทั้ง 6 คนนี้ต่างเคยเรียนโรงเรียนเดียวกัน)³ โดยคนกลุ่มนี้นำเอาความรู้ความสามารถของตนมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

เช่นเดียวกับนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 ที่สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินนโยบายในแต่ละช่วงนั้นจะมีกลุ่มคนหรือคนบางกลุ่มซึ่งความคิดที่เขาเหล่านั้นเสนอได้เลือกให้มาเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบาย ยกตัวอย่างเช่น ในสมัยการทำงานของประธานาธิบดี Harry Truman (ช่วงสงครามเย็น) George F. Kennan ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลทางความคิดมากที่สุดต่อนโยบายการแทรกแซงด้วยกำลังทหารที่อิงกับแนวคิดเรื่องมาตรการสกัดกั้น (containment) เพื่อต่อต้านการขยายตัวของคอมมิวนิสต์และสหภาพโซเวียต อันจะเห็นได้จากกรที่บทความเรื่อง “The Sources of Soviet Conduct”⁴ ของเขาซึ่งได้อธิบายถึงมาตรการรับมือกับสหภาพโซเวียตได้ส่งผลให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเรียกตัวเขากลับมาจากการทำหน้าที่ทูตที่สหภาพโซเวียต เพื่อเป็นหัวหน้ากลุ่มที่ปรึกษาด้านการวางนโยบายของกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกาในที่สุด⁵ โดยแนวคิดเรื่องมาตรการสกัดกั้นนี้ได้ผนวกกับทฤษฎีโดมิโนกลายเป็นแนวทางหลักในการดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาในช่วงสงครามเย็นเป็นเวลากว่าหลายสิบปี (ก่อนที่จะหันไปใช้หลักการทูตแบบ Détente) และยังได้รับการกล่าวถึงจนทุกวันนี้

สำหรับในสมัยของประธานาธิบดี George W. Bush โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงหลังเหตุการณ์ 9/11 ได้มีกลุ่มอิทธิพลทางความคิดกลุ่มหนึ่งก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกา ทั้งในอัฟกานิสถานและอิรัก ซึ่งคนเหล่านี้ถูกเรียกว่าเป็นพวกหัวอนุรักษ์นิยมใหม่ (neoconservatives หรือ neocons) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มี

³ Walter Isaacson and Evan Thomas, *The wise men: Six friends and the world they made* (New York: Simon & Schuster, 1986).

⁴ X, “The sources of soviet conduct,” *Foreign Affairs* (July, 1947) Available from: <http://www.foreignaffairs.org/19470701faessay25403/x/the-sources-of-soviet-conduct.html> [December 2, 2006]

⁵ Daniel Schorr, “Kennan’s profound global effect” *Commentary* (March, 2005).

แนวคิดและความเชื่อทางการเมือง การใช้กำลังทหารตามแบบฉบับของตนเอง แต่ด้วยเหตุที่แนวคิดอนุรักษนิยมใหม่นั้นแม้ว่าจะเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน แต่ก็ไม่ค่อยจะได้รับความยอมรับหรือการหยิบยกไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติหรือปรากฏอย่างเด่นชัดในนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม นอกจากในช่วงหนึ่งของประธานาธิบดี Ronald Reagan โดยหนึ่งในสาเหตุสำคัญนั้นอาจเป็นเพราะว่าแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่เป็นแนวคิดที่มีผู้คัดค้านมาก เนื่องจากมีหลักการที่ค่อนข้างสวนทางกับแนวคิดกระแสหลักอื่นๆ⁶

ดังนั้นถึงแม้จะมีกลุ่มคนที่มีแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ได้ดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ทั้งทางการเมืองในหลายๆ รัฐบาลและเป็นบุคคลสำคัญทางวิชาการก็ตาม หากแต่ก็เป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ ที่ไม่สามารถมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายได้เท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้แนวคิดอนุรักษนิยมใหม่จึงไม่ค่อยเป็นที่รู้จักมากนัก จนกระทั่งภายหลังเหตุการณ์ 11 กันยายน 2001 ที่ขบวนการผู้ก่อการร้ายได้โจมตีอาคารเวิร์ดเทรด เซ็นเตอร์และอาคารเพนตากอน ซึ่งไม่เพียงแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของการก่อการร้ายข้ามชาติที่รุนแรงมากขึ้น ทว่ายังเป็นการเปลี่ยนโฉมหน้าแนวคิดทางการเมืองที่มีต่อนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาให้หันมาเน้นรูปแบบที่สอดคล้องกับแนวทางตามความคิดอนุรักษนิยมใหม่อีกด้วย

ไม่ว่าจะด้วยเหตุบังเอิญหรือความจงใจที่กลุ่มผู้กำหนดนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นกลุ่มที่มีศรัทธาต่อแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่อย่างแรงกล้าอันเป็นเหตุผลสำคัญที่ส่งผลให้นโยบายต่างประเทศที่ปรากฏขึ้นภายหลังเหตุการณ์ 9/11 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจใช้กำลังทางทหารเข้าแทรกแซงอัฟกานิสถานและอิรักที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่⁷ นโยบายในระยะหลังนี้จึงอยู่ภายใต้อิทธิพลทางความคิดของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ที่แตกต่างจากในช่วงก่อนหน้า ซึ่งการใช้กำลังทางทหารจะสนองต่อเหตุผลด้านมนุษยธรรมมากกว่าการแทรกแซงทางทหารเพื่อป้องกันความมั่นคงของประเทศ จึงอาจกล่าวได้ว่าการก้าวขึ้นสู่อำนาจของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ได้กลายเป็นปรากฏการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการเมืองสหรัฐอเมริกาและการเมืองระหว่างประเทศไปพร้อมๆ กัน⁸ แม้แนวคิดอนุรักษนิยมใหม่จะปรากฏและมีพัฒนาการอย่างยาวนาน แต่แนวคิดนี้ก็ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันอย่างกว้างขวางแม้กระทั่งในกลุ่มนักอนุรักษนิยมใหม่ด้วยตนเอง ดังนั้นการทำความเข้าใจถึงพัฒนาการความเป็นมาแนวคิดและความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง

⁶ Joshua Moravchik, "The neoconservative cabal," *Commentary* (September 2003): 31.

⁷ Patricia Greve, *Neoconservative ideas and foreign policy in the administration of George W. Bush: A German view* [Online]. John Hopkins University, (n.d.). Available from: <http://www.aicgs.org/c/greveen.shtml> [2005, December 9]

⁸ Stefan Halper and Jonathan Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004), p. 9.

4.2. ความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในฐานะ “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด”

การที่จะศึกษาหรือพิจารณาถึงแนวคิดและความเชื่อของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นั้นมีความจำเป็นที่จะต้องย้อนกลับไปดูถึงพัฒนาการความเป็นมาของในแต่ละช่วงของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เสียก่อน เนื่องจากด้วยเหตุที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่มีพัฒนาการที่ยาวนานกว่า 40 ปีและผ่านช่วงของความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศหลายครั้ง แนวคิดและความเชื่อจึงมีความเปลี่ยนแปลงไปบ้างในบางประเด็น นอกจากนี้การศึกษาถึงพัฒนาการทางความคิดของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่จะช่วยสร้างพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ได้มากขึ้นก่อนที่จะก้าวข้ามไปยังเรื่องแนวคิดและความเชื่อ โดยความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ส่วนคือ นิยามของคำว่าอนุรักษ์นิยมใหม่, การก่อตัวของแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่รุ่นแรก, กำเนิดของนักอนุรักษ์นิยมใหม่รุ่นสอง (ซึ่งถือเป็น new generation ของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่มีบทบาทและอิทธิพลทางความคิดในช่วงหลังสงครามเย็นเรื่อยมาจนถึงช่วงเหตุการณ์ 9/11) นักอนุรักษ์นิยมใหม่ที่มีชื่อเสียง, และพัฒนาการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในฐานะกลุ่มอิทธิพลทางความคิด

4.2.1. นิยามของคำว่า “อนุรักษ์นิยมใหม่”

โดยพื้นฐานแล้วแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่หรือที่ในภาษาอังกฤษคือคำว่า neoconservatism เป็นคำประสมระหว่าง prefix คำว่า ‘neo-’ กับคำว่า ‘conservatism’ ซึ่งก็เป็นที่น่าทึ่งกันว่า ‘neo-’ หมายถึงใหม่ (new) หรือสมัยใหม่ (modern) ดังนั้นหากแปลความหมายตรงตัวแล้ว ‘neoconservatism’ จะหมายถึงลักษณะหรือรูปแบบใหม่ของแนวคิดอนุรักษ์นิยม (conservatism) อย่างไรก็ตามยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัดว่าใครกันที่เป็นผู้คิดค้นคำๆ นี้เป็นคนแรก ทั้งนี้ **The Oxford English Dictionary** ได้เสนอว่า George L. Arnold ได้ใช้คำๆ นี้เป็นครั้งแรกตามที่หลักฐานปรากฏในงานเขียนของเขาที่ตีพิมพ์ในวารสารชื่อ **Encounter** ของสหราชอาณาจักรในช่วงปี ค.ศ. 1960 ในขณะที่ **Times Literary Supplement** ก็ได้พบหลักฐานที่ว่าได้มีการอ้างถึงแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่ครั้งแรกในงานของ Dwight Macdonald ที่ตีพิมพ์ใน **Reporter** ปี ค.ศ. 1952⁹ และในงานเขียนชื่อ “The Future of Democratic Values” ซึ่งตีพิมพ์ใน **Partisan’s Review** ในฉบับเดือนกรกฎาคม ปี ค.ศ. 1943 นอกจากนี้ยังมีหลาย

⁹ Norman Podhoretz, “Neoconservatism: A eulogy,” *Commentary* (March 1996): 20.

ฝ่ายที่เชื่อว่า neoconservatism ได้ถูกใช้ครั้งแรกโดย James Bryce ในหนังสือของเขาเรื่อง **Modern Democracies** ในปี ค.ศ. 1921¹⁰

อย่างไรก็ดีคำว่า neoconservatism หรือแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่นั้นเป็นที่รู้จักและจดจำได้กันอย่างแพร่หลายเมื่อ Michael Harrington ได้กล่าวอ้างถึงในงานเขียนของตนเมื่อช่วงปลายของทศวรรษที่ 1960 โดยในบทความชิ้นนั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มีความหมายถึงกลุ่มนักวิชาการฝ่ายซ้ายที่ได้เริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับแนวคิดและนโยบายในแบบซ้าย (leftist ideas and policies) ซึ่งพวกเขาเองได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และเผยแพร่แนวคิดและเริ่มมีแนวโน้มที่จะเอนเอียงไปยังแนวคิดฝ่ายขวาด้วยเหตุนี้จึงอาจพอสรุปได้ว่าความหมายของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในช่วงสมัยแรกๆ นั้นหมายถึงแนวคิดของกลุ่มคนที่เคยให้การสนับสนุนความคิดเรื่องรัฐสวัสดิการ (welfare state) หรือแนวคิด left-liberalism¹¹ แต่ได้หันเหเข้าสู่แนวคิดฝั่งตรงข้าม ในช่วงรัฐบาลของประธานาธิบดี Richard Nixon โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการต่อต้านคอมมิวนิสต์ (anti-communism) ยิ่งไปกว่านั้นกลุ่มดังกล่าวยังให้การสนับสนุนต่อการทำสงครามเวียดนาม¹² และการต่อต้านสหภาพโซเวียตในช่วงสงครามเย็น

ทั้งนี้เมื่อกล่าวถึงแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่แล้วก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องกล่าวถึง Irving Kristol ผู้ซึ่งได้ให้คำนิยามของ neoconservatives ได้ว่าเป็น “a liberal who has been mugged by reality” ที่หมายถึงแนวคิดของกลุ่มคนที่ได้กลายเป็นกลุ่มที่เคร่งครัดตามแนวคิดอนุรักษนิยมมากขึ้นหลังจากได้ตระหนักถึงผลกระทบในทางปฏิบัติของนโยบายต่างประเทศและนโยบายภายในประเทศที่เป็นไปตามแนวคิดเสรีนิยม (liberal) ซึ่งนักวิชาการตามแนวอนุรักษนิยมใหม่ในปัจจุบันต่างก็ยอมรับว่าเป็นคำนิยามที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดนิยามหนึ่ง หากแต่ยังไม่สามารถสื่อความหมายของแนวคิดหรือนักคิดแนวอนุรักษนิยมใหม่ได้ตรงความหมายนัก (เพราะใช้ได้กับเฉพาะนักอนุรักษนิยมใหม่รุ่นบุกเบิกที่ย้ายหัวทางการเมืองด้วยเหตุผลดังกล่าว) โดยหนึ่งในนักวิชาการเหล่านั้นคือ Norman Podhoretz ที่ได้ชี้แจงว่านิยามตามความเห็นของ Kristol นั้นความหมายแคบเกินไป เนื่องจากกลุ่มคนที่ได้ชื่อว่าเป็นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นมิได้มาจากฝ่ายเสรีนิยมเดิมเสมอไป หากในบางครั้งยังต้องรวมถึงกลุ่มที่เคยเป็นกลุ่ม radicals มาก่อน¹³

¹⁰ Gary Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana* (New York: Routledge, 2004), p. 1.

¹¹ James Nuchterlein, “Neoconservatism & Irving Kristol,” *Commentary* (August 1984): 43.

¹² Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 1.

¹³ Podhoretz, “Neoconservatism: A eulogy,” p. 20.

Joshua Moravchik ได้ให้นิยามของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ (neoconservatism) ไว้อย่างละเอียดและน่าสนใจ กล่าวคือ ในช่วงยุคแรกๆ หมายถึงวิสัยทัศน์แบบสายเหยี่ยวต่อนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในช่วงสงครามเย็น ทั้งในเรื่องของการสนับสนุนปัจจัยด้านการทหาร การคัดค้านและตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของแนวทางรับมือกับประเทศคอมมิวนิสต์แบบ détente หรือนโยบายแบบป้องปราม นอกจากนี้ยังรวมถึงการเป็นผู้สนับสนุนต่อแนวคิดตามแบบ Reagan Doctrine อย่างไรก็ตามในช่วงหลังของการล่มสลายของสหภาพโซเวียต กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็ยังยึดมั่นกับความเชื่อที่ว่าประเทศจีน เกาหลีเหนือและประเทศมุสลิมเป็นภัยคุกคามที่อันตรายต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา นอกเหนือไปจากภัยจากขบวนการก่อการร้ายข้ามชาติ และที่สำคัญที่สุดคือกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรุ่นหลัง (new generation) นี้มองผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาว่าต้องได้รับการพิจารณาไม่เพียงแต่ปัจจัยภายในประเทศหรือปัจจัยด้านภูมิศาสตร์เท่านั้น หากแต่ต้องมองในระดับนานาชาติ¹⁴ ถึงกระนั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็ได้ให้ความสำคัญกับนโยบายในเรื่องเศรษฐกิจมากขึ้น ยกเว้นแต่เรื่องของงบประมาณด้านการทหาร

ในทางปฏิบัติแล้วไม่ใช่นักวิชาการหรือนักการเมืองที่มีความเชื่อตามแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ทุกคนจะออกมายอมรับว่าตนเองเป็นนักอนุรักษนิยมใหม่ (neoconservative) ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะคำดังกล่าวมักจะถูกใช้อ้างถึงโดยกลุ่มตรงข้ามของแนวคิด ทั้งยังมักจะถูกใช้ในเชิงต่อต้านวิพากษ์วิจารณ์มากกว่า (เว้นแต่ Irving Kristol ที่ยอมรับและเรียกตนเองอย่างเต็มภาคภูมิว่าเป็นนักอนุรักษนิยมใหม่) ด้วยเหตุนี้อีกหนึ่งนิยามของคำว่าอนุรักษนิยมใหม่จึงหมายถึงกระแสทางการเมือง (political current) กระแสหนึ่งที่มีอิทธิพลเหนือนโยบายของรัฐในช่วงเวลาหนึ่งๆ มากกว่าที่จะหมายถึงกลุ่มคนกลุ่มใดอย่างเฉพาะเจาะจงอย่างที่กล่าวไว้ข้างต้น นอกจากนี้สำหรับนิยามของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในเชิงวิชาการนั้นหมายถึงนักเขียน นักวิชาการ นักวิเคราะห์นโยบายหรือสถาบันต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีแนวคิดที่สอดคล้องกับ The Project for the New American Century (PNAC) หรือสิ่งพิมพ์อย่าง The Public Interest, Commentary และ The Weekly Standard มากกว่าแนวทางหรือนโยบายแบบอนุรักษนิยมแบบดั้งเดิมตามอย่างแนวคิดของ The Heritage Foundation หรือวารสารอย่าง Policy Review และ National Review

กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รุ่น คือ กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นเดิมและกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหม่ (new generation) โดยที่ในช่วงแรกของการใช้นิยามคำว่าอนุรักษนิยมใหม่นั้นมีจุดประสงค์คือการสร้างความแตกต่างระหว่างกลุ่มอนุรักษนิยม (conservatives) ทางยุโรปและกลุ่มอนุรักษนิยมทางฝั่งสหรัฐอเมริกาที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมาคำว่าอนุรักษนิยมใหม่หรือนีโอคอนเซอร์เวทีฟนี้ได้ถูกนำไปใช้อธิบายกลุ่มความคิดทางการเมืองในศตวรรษที่ 60 ซึ่งแยกตัวจากแนวคิดอนุรักษนิยมแบบฝ่ายซ้ายและหันมาสนับสนุนการดำเนินนโยบายต่อต้าน

¹⁴ Joshua Moravchik, "Letters from readers," *Commentary* (December 2003): 8.

คอมมิวนิสต์ในสมัยสงครามเย็นที่อิงกับการใช้กำลังทางทหารและการดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุกที่มีความแข็งแกร่งมากกว่าการเจรจา ทำสนธิสัญญาและการลดอาวุธ ซึ่งกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เหล่านี้มองว่าเป็นการสร้างภัยคุกคามให้กับประเทศมากกว่าจะเป็นการนำมาซึ่งสันติภาพและความมั่นคง ทั้งนี้เนื่องจากสงครามเย็นเป็นสงครามความตึงเครียดระหว่างสองมหาอำนาจที่กินเวลานานจึงมีกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหม่ๆ เกิดขึ้น ทั้งจากการศึกษา (ที่นักอนุรักษนิยมใหม่เดิมถ่ายทอดความรู้และความคิดให้) หรือการสืบสายเลือดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในครอบครัว

อย่างไรก็ตามรอยต่อหรือความแตกต่างที่สำคัญที่สุดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นเดิมและรุ่นใหม่อยู่ที่การสิ้นสุดของสงครามเย็น เนื่องจากเมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลงไปพร้อมๆ กับการล่มสลายของสหภาพโซเวียต แนวคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็แตกออกเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายแรกที่เรียกร้องให้สหรัฐอเมริกากลับมาใช้นโยบายโดดเดี่ยวตัวเองเช่นเดิม เนื่องจากโลกปราศจากภัยคุกคามต่อความมั่นคงที่ร้ายแรงแล้ว กระนั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหม่ๆ กลับมองว่าการที่สหภาพโซเวียตล่มสลายลงได้ส่งผลให้สหรัฐอเมริกากลายเป็นประเทศมหาอำนาจสูงสุดที่มีความเหนือกว่าประเทศอื่นใดในทุกๆ ด้าน สหรัฐอเมริกาจึงควรใช้ความได้เปรียบนั้นให้เป็นประโยชน์ โดยสหรัฐอเมริกาไม่ควรลดความสำคัญของนโยบายด้านการทหารลง แต่ควรที่จะพัฒนาศักยภาพทางการทหารอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาสถานภาพประเทศมหาอำนาจเดิมไว้และนำอำนาจนั้นมาใช้สร้างสันติภาพและเสรีภาพ ทั้งทางทหารเมือง (ประชาธิปไตย) และเศรษฐกิจ (เศรษฐกิจแบบเสรีนิยม) ในโลก ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของประเทศมหาอำนาจที่สหรัฐอเมริกาควรรับผิดชอบ โดยการใช้กำลังทางทหารนั้นต้องพิจารณาจากปัจจัยด้านยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ

ถึงแม้ว่าคำว่าอนุรักษนิยมใหม่นั้นจะเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่าเป็นแนวคิดและความเชื่อของกลุ่มคนลักษณะใด อย่างไรก็ตามก็ตีกลุ่มที่ได้ชื่อว่ามีแนวคิดทางการเมืองตามแบบอนุรักษนิยมใหม่หรือพวก neoconservatives นั้นกลับหลีกเลี่ยงที่จะใช้คำดังกล่าวในการอธิบายแนวคิดหรือจุดยืนของตน โดยอีกคำหนึ่งซึ่งได้เรียกความเชื่อตามแบบอนุรักษนิยมใหม่คือ ‘conservative internationalism’ ที่ใช้เพื่อเน้นให้เห็นถึงความแตกต่างของความคิดดังกล่าวจากแนวคิดฝ่ายตรงข้าม ไม่ว่าจะเป็น ‘communist internationalism’ หรือ ‘paleoconservatism’¹⁵ รวมทั้งคำอย่างเช่น ‘democratic internationalism’ ‘democratic globalism’ ยิ่งไปกว่านั้นยังมีคำเรียกอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมากขึ้นอยู่กับว่านักวิชาการหรือนักการเมืองที่ถูกพิจารณาว่าเป็นนักคิดตามแนวอนุรักษนิยมใหม่นั้นๆ จะใช้คำว่าอะไร ยกตัวอย่างเช่น William Kristol ใช้คำว่า ‘neo-imperialist’ ‘unipolarist’ ‘neoconservative’ และ ‘neo-Reganite’ ในการอธิบายตนเอง คล้ายคลึงกับ Charles Krauthammer ที่เลือกใช้คำว่า ‘unipolarism,’ ‘democratic globalism,’ ‘democratic realism’ และ ‘neo-imperialism’ ส่วน Joshua

¹⁵ Hall Gardner, “The roots of American neo-conservatism,” in *American global strategy and the ‘war on terrorism’* (Wiltshire: Antony Rowe, 2005), p. 28.

Moravchik มักจะใช้ 'Pax Americanist' และ 'democratic globalism' ในงานเขียนหลายชิ้น นอกเหนือจากคำเหล่านี้ 'hawish approach' รวมทั้ง 'neo-Manifest Destinarianism' ก็ยังเป็นคำที่ถูกใช้อ้างถึงบ่อยๆ¹⁶ เป็นต้น

ยิ่งไปกว่านั้น ในระยะหลังนี้ยังมีคำใหม่ที่ใช้แทนกลุ่มที่มีแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ของกลุ่มที่ปรึกษาทางการเมืองภายใต้ประธานาธิบดี George W. Bush ที่เรียกแทนตนเองว่า Vulcans ซึ่งเป็นชื่อของเทพแห่งไฟ โดยตั้งตามรูปปั้นขนาดใหญ่ของเทพดังกล่าวที่เมือง Birmingham รัฐ Alabama บ้านเกิดของ Condoleezza Rice หนึ่งในทีมที่ปรึกษาดังกล่าว (แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าสมาชิกกลุ่ม Vulcans ทุกคนเป็นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่) ทั้งนี้ไม่ว่าจะเรียกตนเองหรือถูกอ้างถึงด้วยคำใด แต่สิ่งหนึ่งที่แนวคิดดังกล่าวมีส่วนร่วมกลับสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อและหลักปฏิบัติตามแนวทางอนุรักษนิยมใหม่นั้นเอง ถึงแม้ว่าจะมีคำที่ใช้เรียกความเชื่อตามแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่อยู่เป็นจำนวนไม่น้อย แต่แต่ละคำก็มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างแยกย่อยกันออกไปบ้าง สำหรับในงานวิจัยชิ้นนี้จะเลือกใช้คำว่า อนุรักษนิยมใหม่ (neoconservative) เป็นหลัก เนื่องจากเป็นคำที่นิยมใช้ในทางวิชาการและเป็นคำที่ค่อนข้างเป็นกลางมากที่สุด

โดยสรุปแล้วสำหรับนิยามของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่นั้นหมายถึงการที่อุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มนักการเมืองและนักวิชาการสองกลุ่ม คือ กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เดิมที่มีต้นกำเนิดในสมัยสงครามเย็นที่ได้เปลี่ยนหัวจากเสรีนิยม สังคมนิยมหรือฝ่าย Democrat เดิมมาเป็นฝ่ายอนุรักษนิยม รวมทั้งกลุ่มที่มีความคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับแนวคิดอนุรักษนิยมและหันมาสนับสนุนการทำสงครามเย็นอย่างแข็งกร้าว ทว่าภายหลังจากสิ้นสุดของสงครามเย็นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นเดิมเหล่านี้กลับเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกากลับมาใช้นโยบายโดดเดี่ยวเช่นเดิม เพราะเชื่อว่าอุดมการณ์ของกลุ่มตนสิ้นสุดลงแล้วและโลกก็อยู่ในความสงบสุขมากพอแล้ว สหรัฐอเมริกาจึงควรลดบทบาทในการเมืองระหว่างประเทศลง ในขณะที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหมกลับเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกากองสถานภาพมหาอำนาจสูงสุดเอาไว้ เนื่องจากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหมเหล่านี้เชื่อว่าโลกที่มีประเทศมหาอำนาจสูงสุดเพียงประเทศเดียวจะเป็นโลกที่สงบสุขอย่างแท้จริง ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงควรให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการทหารในการสร้างและธำรงไว้ซึ่งศักยภาพทางทหารสูงสุดของสหรัฐอเมริกาเอาไว้สำหรับการใช้กำลังทหารในการดำเนินนโยบายต่างประเทศนั้นจะต้องไม่คำนึงว่าเป็นทางเลือกสุดท้ายเสมอไป นอกจากนี้สหรัฐอเมริกาจะต้องลดความสำคัญของการดำเนินนโยบายแบบพหุภาคี การดำเนินการทางการทูตที่ล่าช้า มาตรการคว่ำบาตรที่ไม่ก่อให้เกิดผลทางการเมืองและความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศที่ทำให้ประเทศเสียประโยชน์ลง เพราะตั้งแต่จะเป็นการเหนี่ยวรั้งการสร้างเสริมศักยภาพสูงสุดของสหรัฐอเมริกาลง ในขณะที่เดียวกันสหรัฐอเมริกาก็ต้องสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ ไม่เพียงแต่การใช้อิทธิพล (soft power) เท่านั้น แต่ควรรวมเอาการใช้

¹⁶ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 5.

กำลังทางทหารเข้าโค่นล้มรัฐบาลเดิมและจัดตั้งรัฐบาลใหม่ตามระบอบประชาธิปไตย (regime change) อีกด้วย เพราะการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะสามารถสรรสร้างโลกที่มั่นคงและปลอดภัยได้

4.2.2. การก่อตัวของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรก

ในส่วนของความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่ในช่วงต้นของทศวรรษที่ 1940 ทว่าแนวคิดดังกล่าวกลับเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปในช่วงปี 70 เมื่อผู้นำกลุ่มสังคมนิยมในขณะนั้นคือ Michael Harrington ได้ใช้คำว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในการอธิบายถึงการที่กลุ่มพันธมิตรนักการเมืองและนักวิชาการที่ส่วนมากเป็นกลุ่มผู้อพยพเชื้อสายยิวและยุโรปตะวันออกใน New York (โดยส่วนมากเกิดในช่วงปี ค.ศ. 1920-1930 และมีประสบการณ์การเมืองต่อยุครุ่งเรืองของแนวทางการปกครองแบบ totalitarianism และความล้มเหลวของหลัก socialism) ได้เปลี่ยนความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองเดิมของตน¹⁷ ซึ่งคนเหล่านั้นประกอบไปด้วยทั้งกลุ่มที่เป็นสังคมนิยมเดิมและกลุ่มที่เคยสนับสนุนการดำเนินนโยบายแบบเสรีนิยม โดยกลุ่มคนที่แยกตัวออกมานี้มีเหตุผลหลักคือความเคลือบแคลงต่อแนวทางนโยบายแบบเก่าที่เริ่มคุกุ่นมาตั้งแต่ช่วงกลางทศวรรษที่ 1960 ซึ่ง Harrington อธิบายลักษณะดังกล่าวว่าเป็นการย้ายค่ายจากค่ายเดิมมาสังกัดฝ่ายอนุรักษนิยมใหม่¹⁸

อย่างไรก็ดีกลุ่มที่ได้ชื่อว่าเป็นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ตามที่ Harrington อ้างถึงนั้นได้ออกมาปฏิเสธคำกล่าวของเขา โดยให้เหตุผลว่าแนวคิดตามแบบของพวกเขาไม่ได้มีรากฐานหรือความเกี่ยวข้องใดๆ กับแนวคิดอนุรักษนิยมเลย เพราะฉะนั้นจึงไม่อาจเรียกกลุ่มดังกล่าวว่าเป็นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ได้¹⁹ ในช่วงแรกๆ นั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ให้ความสำคัญต่อประเด็นเรื่องการเมืองภายในประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องรัฐสวัสดิการและเศรษฐกิจแบบทุนนิยม อย่างไรก็ตามต่อมาในช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ได้หันมาสนใจต่อเรื่องนโยบายต่างประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เน้นความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐอเมริกามากขึ้น²⁰ แต่โดยหลักการแล้วกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็ได้ละทิ้งแนวคิดทางเศรษฐกิจเสียทีเดียว เนื่องจากยังคงมองเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกาเป็นหัวใจสำคัญอยู่เรื่อยมา

¹⁷ Max Boot, "The myth of an American neoconservative cabal," *Daily Star, Lebanon* (January 14, 2004).

¹⁸ Peter Steinfels, *The neo-conservatives: The man who are changing America's politics* (New York: Simon & Schuster, 1979), p. 41.

¹⁹ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 8.

²⁰ Gary Dorrien, *The neoconservative mind: Politics, culture and the war of ideology* (Philadelphia: Temple University Press, 1993), p. 164.

การแพร่กระจายของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ในช่วงแรกนี้จำกัดอยู่เพียงในกลุ่มนักวิชาการเล็กๆ เท่านั้น โดยที่นักคิดแนวอนุรักษนิยมใหม่ดั้งเดิมจำนวนหนึ่งนิยมที่จะใช้โรงอาหารใน City College of New York ที่มีชื่อว่า Alcove 1 เป็นสถานที่ในการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน จนมีผู้กล่าวว่า Alcove 1 เป็นจุดกำเนิดและศูนย์รวมของวาทะที่ผู้นำแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ในช่วงตั้งต้น ไม่ว่าจะ Daniel Bell, Nathan Glazer, Irving Kristol, Melvin Lasky, Seymour Martin Lipset, Seymour Melman, Daniel Patrick Moynihan และ Philip Selznick แตกต่างจาก Alcove 2 ซึ่งเป็นศูนย์กลางของกลุ่มผู้นิยมแนวคิดคอมมิวนิสต์²¹ อย่างไรก็ตามต่อมาเมื่อคนกลุ่มนี้เติบโตขึ้นจึงได้หันมาใช้วิธีการเผยแพร่แนวคิดของตนผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ อันจะเห็นได้จากการที่นักวิชาการตามแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ในยุคนี้อย่าง Irving Kristol และ Norman Podheretz ที่เป็นบรรณาธิการและนักเขียนของนิตยสาร *Commentary*, *Public Interest* และ *The National Interest* ซึ่งเป็นหนังสือเน้นแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่เล่มแรกๆ โดยได้นำเสนอแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่และวิพากษ์วิจารณ์แนวทางอื่นๆ และวิเคราะห์แนวโน้มนโยบายต่างๆ ของสหรัฐอเมริกาอย่างตรงไปตรงมา

โดยสรุปแล้ว กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรกนี้หมายรวมถึงกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่แยกตัวออกจากแนวความคิดทางการเมืองเดิมอย่างฝ่ายเสรีนิยมเดิมและหันมาให้ความสำคัญกับแนวคิดอนุรักษนิยมในแบบสหรัฐอเมริกา ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดอนุรักษนิยมแบบฝั่งยุโรป สำหรับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรกนี้สนับสนุนการทำสงครามของสหรัฐอเมริกาในสงครามเย็นอย่างเต็มที่ รวมทั้งคัดค้านและประณามกลุ่มคนที่ออกมาต่อต้านการทำสงครามครั้งนี้อย่างรุนแรง โดยกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรกนี้กระจายตัวอยู่ตามกลุ่มต่างๆ คือ กลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์ สังกัดพรรคการเมืองในฐานะที่ปรึกษาทางการเมืองและฝ่ายการศึกษา อันเป็นที่มาของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหม่อีกต่อมา

4.2.3. กำเนิดของนักอนุรักษนิยมใหม่รุ่นสอง

ในขณะที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรกก่อตัวขึ้นที่ Alcove 1 การเปลี่ยนถ่ายผลัดใบของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็ค่อยๆ เกิดขึ้น โดยนักอนุรักษนิยมใหม่ generation ใหม่ๆ ก็ถือกำเนิดขึ้นผ่านระบบการศึกษา ทั้งนี้มหาวิทยาลัยหลายแห่งในสหรัฐอเมริกาได้กลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ความคิด (seed of thoughts) ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ไปสู่กลุ่มคนรุ่นใหม่ ไม่ว่าจะเป็น University of Chicago, Yale University ที่ได้ศึกษาร่ำเรียนจากบุคคลซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีอิทธิพลต่อแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่อย่าง Leo Strauss²² รวมทั้งอาจารย์รุ่นใหม่ที่เป็นลูกศิษย์โดยตรงของ Strauss อย่าง Allan Bloom

²¹ Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, p. 45.

²² Steven Lenzner and William Kristol, "What was Leo Strauss up to?" *Public Interest* (Fall 2003):

และ Albert Wohlstetter นอกจากนี้ นักอนุรักษนิยมใหม่หลายคนสืบเชื้อสายจากนักอนุรักษนิยมใหม่ รุ่น Alcove 1 เช่น John Podhoretz (ลูกของ Norman Podhoretz) William Kristol (ลูกชายของ Irving Kristol) เป็นต้น ยังไม่รวมถึงนักอนุรักษนิยมใหม่ “รุ่นใหม่” ที่ได้รับแรงสนับสนุนจากนักอนุรักษนิยมใหม่ “รุ่นเก่า” ที่เห็นแววความสามารถถึงถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้จนกลายเป็นนักอนุรักษนิยมใหม่เลือดใหม่ เช่น Paul Wolfowitz, Richard Perle, Lewis Scooter Libby, Robert Kagan และ Donald Kagan เป็นต้น²³

อย่างไรก็ดีสิ่งสำคัญที่ทำให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่แตกออกเป็น 2 กลุ่ม คือรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่ นั้นอยู่ที่การสิ้นสุดของสงครามเย็น กล่าวคือในขณะที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นกลุ่ม Alcove 1 นี้เห็นว่าการล่มสลายของสหภาพโซเวียตถือเป็นการสิ้นสุดของการดำเนินนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์ที่อิงกับการใช้กำลังทางทหารอย่างแข็งกร้าว การขยายกองทัพและการพัฒนาอาวุธตามแนวทางที่กลุ่ม Alcove 1 ได้สนับสนุนเรื่อยมา เมื่อสงครามสิ้นสุดลง ภาระหน้าที่ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็สิ้นสุดลงด้วย²⁴ โดยกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่กลุ่มนี้เชื่อว่าภายหลังการสิ้นสุดของสงครามเย็น สหรัฐอเมริกาควรลดบทบาทในการต่างประเทศลงเพราะไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องไปข้องเกี่ยวอีกแล้ว²⁵ ในอีกนัยหนึ่งคือกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรกนี้กลับไปให้ความสำคัญกับกระแสหลัก (mainstream) ของแนวคิดอนุรักษนิยมแบบดั้งเดิม (traditional conservative) ในขณะที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่ถือเป็น new generation นั้นยังคงเชื่อว่าสหรัฐอเมริกาจะต้องรักษาสถานภาพประเทศมหาอำนาจสูงสุดเอาไว้ การเพิ่มพูนศักยภาพทางการทหารอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับสนับสนุนการสร้างประชาธิปไตย โดยไม่จำกัดว่าจะต้องใช้ soft power เพียงอย่างเดียวแต่จะต้องรวมเอาการใช้กำลังทางทหารที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์/บรรลุเป้าหมายที่ต้องการอย่างเต็มกำลัง (จะกล่าวถึงเพิ่มเติมในส่วนต่อไป)

การที่กลุ่มอนุรักษนิยมแยกออกเป็น 2 รุ่นนั้นอีกเหตุผลหนึ่งเป็นเพราะนักอนุรักษนิยมใหม่รุ่นเก่าส่วนใหญ่นิยมที่จะผลักดันนโยบายในประเด็นที่ตนเองสนใจผ่านองค์กรหรือสถาบันของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ (Commentary, Public Interest, Weekly Standard) ในขณะที่นักอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหม่จะเน้นการเข้าไปมีบทบาทในการเมืองโดยตรง โดยมีบางส่วนประสานการทำงานอยู่ในองค์กรเอกชนเช่นเดียวกัน แม้จะอยู่ต่างสถาบัน กระนั้นทั้งสองกลุ่มก็ยังประสานงานตอบรับและส่งเสริมกันเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มีเครือข่ายเป็น “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด” ที่ประกอบไปด้วยกลุ่มนักวิชาการ นักการเมืองและองค์กรสื่อ ซึ่งมีความรู้

²³ Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, p. 67.

²⁴ Podhoretz, “Neo-conservatism: A eulogy,” pp. 20-23.

²⁵ Irving Kristol, “Defining our national interest,” in *America’s purpose: New vision of US foreign policy* ed. Owen Harries (San Francisco: Institute of Contemporary Studies, 1991), pp. 53-69.

ความสามารถเป็นที่ยอมรับและมีความต้องการที่จะเห็นความคิดและความเชื่อของกลุ่มตนเองถูกนำไปใช้เป็นนโยบายจึงได้พยายามผลักดันด้วยวิธีการต่างๆ กัน แต่สิ่งที่คนเหล่านี้มีส่วนร่วมกันคืออุดมการณ์ทางการเมือง

4.2.4. นักอนุรักษ์นิยมใหม่ที่มีชื่อเสียง

ในส่วนของนักอนุรักษ์นิยมใหม่นั้น โดยมากแล้วมักมีพัฒนาการที่ค่อนข้างคล้ายคลึงกัน คือเริ่มต้นจากการเป็นนักวิชาการไม่ว่าจะเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยหรือนักเขียนบทความที่มีชื่อเสียงและมีโอกาสในการทำงานทางการเมือง เช่นการได้รับการทาบทามให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ค่อยๆ ทวีความสำคัญและอำนาจในการตัดสินใจที่เพิ่มมากขึ้น จนในที่สุดก็สามารถครอบงำการกำหนดนโยบายในบางส่วนได้ Jeane Kirkpatrick เองก็เช่นเดียวกัน โดย Kirkpatrick เป็นอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ที่ Georgetown University จนกระทั่งในช่วงทศวรรษที่ 1970 Kirkpatrick ได้มีโอกาสในการทำงานทางการเมืองร่วมกับพรรค Democrat อย่างไรก็ดี Kirkpatrick ได้ตีพิมพ์งานเขียนหลายชิ้นที่มีเนื้อหาโจมตีแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศของพรรคภายใต้การนำของอดีตประธานาธิบดี Jimmy Carter และต่อมาในปี ค.ศ. 1980 Kirkpatrick ได้ย้ายฝั่งไปยังพรรคคู่แข่ง โดยหันไปเป็นที่ปรึกษาด้านการต่างประเทศในการหาเสียงเพื่อชิงตำแหน่งประธานาธิบดีของ Ronald Reagan แห่งพรรค Republican ซึ่งเมื่อ Carter ดำรงตำแหน่งแล้ว Kirkpatrick ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นทูตสหรัฐอเมริกาประจำสหประชาชาติ (ถือเป็นผู้หญิงคนแรก) เมื่อสิ้นวาระจึงได้กลับไปสอนหนังสือที่ Georgetown University และเขียนบทความต่างๆ ตลอดจนทำงานให้ think tanks สำคัญๆ หลายแห่ง เช่น American Enterprise Institute National และ Association of Scholars²⁶ โดยความคิดเห็นของ Kirkpatrick ยังคงมีบทบาทและได้รับความสนใจเรื่อยมา

ในทางกลับกัน Charles Krauthammer เริ่มต้นชีวิตหลังจบการศึกษาด้านรัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์จาก McGill University และปริญญาทางการแพทย์จาก Harvard University ด้วยการเป็นจิตแพทย์ กระทั่งปี ค.ศ. 1978 Krauthammer มีโอกาสในการทำวิจัยเรื่องผู้ป่วยจิตเวชให้แก่ประธานาธิบดี Jimmy Carter และเริ่มทำนิตยสาร **The New Republic** ในช่วงเวลาต่อมา Krauthammer รับหน้าที่ร่างสุนทรพจน์ให้กับรองประธานาธิบดี Walter Mondale ในปี ค.ศ. 1985 Krauthammer ได้เขียนบทความที่ได้รับการสรรเสริญว่าเป็นบทความที่ทรงอิทธิพลมากที่สุดบทความหนึ่งนั่นคือ “The Reagan Doctrine” ซึ่งได้รับรางวัล Pulitzer ในปี ค.ศ. 1987 นอกจากนี้ Krauthammer ยังเขียนคอลัมน์ให้ **Washington Post** เขียนบทความที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร **Time** และ **The Weekly Standard** รวมทั้งทำ

²⁶ AEI. Jeane Kirkpatrick (1926-)[Online]. American Enterprise Institute for Public Policy Research, (n.d.). Available from: <http://www.aei.org/scholars/filter.all,scholarID.32/scholar2.asp> [2007, April 9]

หน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับ think tanks หลายแห่ง แนวคิดของ Krauthammer ต่อประเด็นการเมืองระหว่างประเทศนั้น Krauthammer ให้ความสำคัญกับระบบโลกเดี่ยวและการรักษาความเป็นมหาอำนาจของสหรัฐอเมริกา

เมื่อกล่าวถึงกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่แล้วเป็นไปไม่ได้ที่จะต้องนึกถึง Irving Kristol ที่เปรียบเสมือนแกนหลักสำคัญของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรก ซึ่ง Kristol เป็นหนึ่งในนักวิชาการเพียงไม่กี่คนที่ออกมายอมรับว่าตนเองมีความคิดทางการเมืองตามแบบอนุรักษนิยมใหม่ Kristol ได้รับปริญญาตรีทางด้านประวัติศาสตร์จาก City College of New York ในปี ค.ศ. 1940 ในชีวิตของ Kristol ได้ผ่านประสบการณ์เรื่องการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เนื่องจากเขาเป็นหนึ่งในสมาชิกของกลุ่ม Fourth International และเป็นทหารในสงครามโลกครั้งที่ 2 อีกด้วย อย่างไรก็ตามบทบาทที่โดดเด่นมากที่สุดของ Kristol อยู่ที่วงการสิ่งพิมพ์ โดยเขาได้เป็นบรรณาธิการของวารสาร Commentary (ค.ศ. 1947-1952), ร่วมก่อตั้งและเป็นบรรณาธิการวารสาร Encounter ของประเทศอังกฤษ (ค.ศ. 1953-1958), เป็นบรรณาธิการนิตยสาร The Reporter (ค.ศ. 1959-1960) และ Basic Books ปี ค.ศ. 1961-1969 ยิ่งไปกว่านั้น Kristol ยังเป็นผู้ก่อตั้งวารสารทางการเมืองอย่าง The Public Interest และวารสารที่เน้นประเด็นการเมืองระหว่างประเทศชื่อ The National Interest ทั้งนี้งานเขียนและบทความส่วนมากของ Kristol นั้นเน้นการนำเสนอแนวคิดและความเชื่อตามแบบอนุรักษนิยมใหม่ Irving Kristol ยังเป็นผู้มีบทบาททางการเมืองที่สำคัญผ่านการทำงานกับ think tank สายอนุรักษนิยมใหม่ อย่าง American Enterprise Institute²⁷

William Kristol เป็นบุตรชายของ Irving Kristol ผู้ทรงอิทธิพลคนหนึ่งของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่กล่าวไว้ข้างต้นซึ่งตัวเขาเองนั้นก็อาจจะเรียกได้ว่าเป็นนักอนุรักษนิยมใหม่ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่ง William Kristol ได้รับความศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาเอกทางด้านรัฐศาสตร์จาก Harvard University ด้วยผลการเรียนที่โดดเด่น ต่อมา William Kristol ใช้เวลาช่วงหนึ่งทำงานเป็นอาจารย์ปรัชญาการเมืองและการเมืองสหรัฐอเมริกาประจำ University of Pennsylvania และ Kennedy School of Government ที่ Harvard จบจนปี ค.ศ. 1985 บทบาททางการเมืองของ William Kristol ได้ปรากฏขึ้นเมื่อในสมัยรัฐบาลประธานาธิบดี Reagan เขาได้ทำงานร่วมกับ William J. Bennette รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการและอีกครั้งในสมัยรัฐบาลของประธานาธิบดี George W. Bush สมัยแรกที่ Kristol ทำงานเป็นหัวหน้าคณะทำงานประจำตัวรองประธานาธิบดี Dan Quayle นอกเหนือจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว William Kristol ก็ได้ทำงานในโครงการ The Project for the New American Century (PNAC) อันเป็นโครงการที่ถูกควบคุมโดยกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จำนวนหนึ่ง ในขณะเดียวกัน

²⁷ Murray Friedman, *The neoconservative revolution: Jewish intellectuals and the shaping of public policy* (New York: Cambridge University Press, 2005), pp. 116-121, 131.

William Kristol ยังเขียนบทความให้กับ *The Weekly Standard* วารสารแนวอนุรักษนิยมใหม่และเป็นที่ปรึกษาให้กับ think tank อย่าง American Enterprise Institute เช่นเดียวกับกับบิดาของเขา Irving Kristol²⁸ โดยทุกวันนี้ Kristol ถูกมองว่าเป็นผู้มีบทบาทหลักของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหม่นั่นเอง

Richard Perle จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีด้านภาษาจาก University of Southern California ศึกษาต่อที่ London School of Economics และในปี ค.ศ. 1967 ก็ได้รับปริญญาโทสาขา รัฐศาสตร์จาก Princeton University ช่วงปี ค.ศ. 1969-1980 Perle เป็นหนึ่งในคณะทำงานของ วุฒิสมาชิก Henry M. Jackson ซึ่ง Perle ก็ได้ถูกกล่าวขานว่าเป็นผู้ที่มีมุมมองเรื่องการควบคุมอาวุธที่ แข็งกร้าว โดยในสมัยของประธานาธิบดี Carter จนกระทั่งสมัยของประธานาธิบดี Reagan นั้น Perle ได้ต่อต้านและคัดค้านความพยายามในการเจรจาทำความตกลงเรื่องการปลดอาวุธกับสหภาพ โซเวียตอย่างต่อเนื่องและรุนแรง จนได้สมญานามว่าเป็นเจ้าชายแห่งด้านมืด (The Prince of Darkness) ในรัฐบาลของประธานาธิบดี Reagan ช่วงปี ค.ศ. 1981-1987 Perle ดำรงตำแหน่งเป็น รัฐมนตรีช่วยกระทรวงกลาโหมด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ครั้นสิ้นสมัยของ Reagan แล้ว Perle ได้หันไปให้ความสนใจกับการทำงานใน American Enterprise Institute และ The Project for the New American Century (PNAC) ที่เขาก่อตั้งขึ้น ซึ่ง Perle เป็นหนึ่งในผู้ลงนามในจดหมายของโครงการที่ยื่น ต่ออดีตประธานาธิบดี Bill Clinton เมื่อวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 1998 อันมีใจความหลักอยู่ที่การเสนอ ให้ประธานาธิบดี Clinton ใช้กำลังทางทหารจัดการกับรัฐบาลทหารของอิรัก สำหรับรัฐบาลภายใต้การ นำของประธานาธิบดี George W. Bush สมัยแรก Perle ได้อยู่ในคณะที่ปรึกษาเรื่องนโยบายด้าน กลาโหม (Defense Policy Board Advisory Committee) ของพรรครีพับลิกัน²⁹

นักเขียนและนักคิดเชิงอนุรักษนิยมใหม่ที่เป็นที่รู้จักมากอีกคนหนึ่งคือ Norman Podhoretz โดยเขาเติบโตจากสังคมชนชั้นล่าง Podhoretz จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีเกียรตินิยมและ ปริญญาโทจาก Cambridge ระหว่างปี ค.ศ. 1981-1987 ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับ U.S. Information Agency ต่อมาในช่วง ค.ศ. 1995-2003 Podhoretz เป็นสมาชิกอาวุโสของ Hudson Institute นอกจากนี้ เขายังอยู่ในกลุ่ม Council on Foreign Relations และ The Project for the New American Century ใน

²⁸ The Office of Electronic Information, Bureau of Public Affairs. **Biography: William Kristol**[Online]. The Office of Electronic Information, Bureau of Public Affairs, (n.d.). Available from: <http://www.state.gov/s/p/ofi/cal/23927.htm> [2007, April 9]

²⁹ AEI. **Richard Perle**[Online]. American Enterprise Institute for Public Policy Research, (n.d.). Available from: <http://www.aei.org/scholars/filter.all,scholarID.49/scholar.asp> [2007, April 9]; Patrick Buchanan, **Where the right went wrong: How neoconservatives subverted the Reagan revolution and hijacked the Bush presidency** (New York: Thomas Dunne Books, 2004), p. 44-45.

ขณะเดียวกันนั้น Podhoretz ยังมีตำแหน่งเป็นบรรณาธิการบริหารของนิตยสาร *Commentary* ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960-1995³⁰

หากจะกล่าวถึงนักอนุรักษนิยมใหม่ที่มีชื่อเสียงและมีอิทธิพลทางการเมืองมากที่สุดในยุคนี้ Paul Wolfowitz คงจะเป็นบุคคลที่หลาย ๆ คนนึกถึง แม้ Wolfowitz จะจบปริญญาตรีทางด้านคณิตศาสตร์และเคมี แต่ในระหว่างที่ใช้ชีวิตอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย Cornell นั้น Wolfowitz เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ด้านปรัชญาการเมืองอย่าง Allan Bloom ที่มีอิทธิพลต่อความคิดและความเชื่อทางการเมืองของ Wolfowitz อย่างมาก ด้วยความสนใจในเรื่องการเมือง Wolfowitz ศึกษาต่อที่ University of Chicago โดยมีจุดประสงค์ที่จะศึกษากับ Leo Strauss อาจารย์ของ Bloom อย่างไรก็ดี หลังจากที่ Strauss เกษียณอายุ Wolfowitz ได้อยู่ในความดูแลของ Albert Wohlstetter ต้นแบบของนักอนุรักษนิยมใหม่อีกคนหนึ่ง ซึ่งต่อมาได้ส่ง Wolfowitz และ Richard Perle เข้าไปอยู่ทำงานใน Committee to Maintain A Prudent Defense Policy ในปี ค.ศ. 1969 และต่อมาในช่วง 1970-1972 Wolfowitz กลับมาทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ Yale University และได้สอน Lewis Scooter Libby ซึ่งก็เป็นนักอนุรักษนิยมใหม่ชื่อดังอีกคนหนึ่ง ในด้านบทบาททางการเมือง Wolfowitz ได้รับตำแหน่งสำคัญ หลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าเรื่องวางนโยบายของกระทรวงกลาโหม, รัฐมนตรีช่วยด้านเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกของกระทรวงการต่างประเทศ, Undersecretary of Defense for Policy ในสมัยประธานาธิบดี George H. W. Bush ตลอดจนทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศอินโดนีเซียและรัฐมนตรีช่วยด้านความมั่นคงในรัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush สมัยแรก นอกจากนี้เขายังเป็นคณบดีประจำ Paul H. Nitze School of Advanced International Studies ที่ Johns Hopkins University (ปี ค.ศ. 1993-2001)³¹ ปัจจุบันนี้ Wolfowitz ดำรงตำแหน่งประธานของธนาคารโลก (World Bank)

กลุ่มนักอนุรักษนิยมใหม่ที่ยกตัวอย่างไว้ข้างต้นนั้นมีบทบาททางการเมืองทั้งที่ผ่านการดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับสูงและเป็นนักคิดนักวิชาการที่เสนอแนะแนวทางต่อรัฐบาล ในทางกลับกันยังมีกลุ่มคนที่ไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นนักอนุรักษนิยมใหม่หรือมีความเชื่อทางการเมืองตามแบบอนุรักษนิยมใหม่เต็มตัว แต่กระนั้นก็ได้คัดค้านหรือต่อต้านแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ ทั้งยังให้การสนับสนุนนโยบายที่มีรากฐานจากความเชื่อแบบอนุรักษนิยมใหม่ในบางประเด็น คนกลุ่มดังกล่าวประกอบด้วย Dick Cheney, Donald Rumsfeld, Condoleezza Rize และ George W. Bush ซึ่งคนกลุ่ม

³⁰ Friedman, *The neoconservative revolution: Jewish intellectuals and the shaping of public policy*, pp. 125, 147-149.

³¹ The World Bank. Paul Wolfowitz [Online]. Office of the President, (n.d.). Available from: <http://go.worldbank.org/CEEP7NA6U0> [2007, April 7]; Patrick Buchanan, *Where the right went wrong: How neoconservatives subverted the Reagan revolution and hijacked the Bush presidency*, pp. 42-44.

หลังนี้ในบางครั้งถูกมองว่าเป็นนักอนุรักษ์นิยมใหม่ ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วกลับมีพื้นเพที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่มากนักแต่ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการใช้กำลังทางทหารในการแทรกแซงหลังเหตุการณ์ 9/11 ที่สอดคล้องกับแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่นั้นบุคคลข้างต้นก็เห็นดีเห็นงามและมีได้ชัดขวางอย่างไร

ในขณะที่เดียวกันนักอนุรักษ์นิยมใหม่เหล่านั้นต่างก็มีเครือข่ายความสัมพันธ์กับสถาบันต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น think tank ทางการเมืองอย่าง The Project for the New American Century (PNAC) และ American Enterprise Institute (AEI) ซึ่งเมื่อเครือข่ายเหล่านั้นได้มีโอกาสในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองแล้ว ความเชื่อ หลักการและแนวทางปฏิบัติที่ปรากฏเป็นนโยบายในหลายๆ ครั้งจึงมีความสอดคล้องกับอุดมการณ์ขององค์กรอย่างเห็นได้ชัด ยกตัวอย่างจากกลุ่ม PNAC ที่ในสมัยรัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush ยุคแรก มีสมาชิกของกลุ่ม PNAC เข้าไปมีบทบาททางการเมืองกว่า 15 คนและ AEI ที่ได้รับตำแหน่งทางการเมืองกว่า 20 คน³² จึงไม่น่าแปลกใจว่านโยบายในช่วงเวลานั้นๆ จะสะท้อนความเชื่อแบบอนุรักษ์นิยมใหม่ที่กลุ่ม PNAC และ AEI ยึดถือได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเพื่อที่จะสร้างความเข้าใจและแสดงให้เห็นถึงภาพรวมที่ชัดเจนขึ้นขององค์กรเครือข่ายของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ ในส่วนนี้จะขอกล่าวถึงองค์กรทั้งสองไว้สั้นๆ โดยเริ่มต้นจาก American Enterprise Institute for Public Policy Research (AEI) ที่ได้ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1943 โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ ให้การสนับสนุนต่อหลักการเรื่องเสรีภาพ และนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงที่เน้นความเด็ดขาดของสหรัฐอเมริกา การทำงานส่วนมากของ AEI คืองานด้านการวิจัยและให้ปรึกษาด้านนโยบายทางการเมือง อย่างไรก็ตามก็มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดระหว่าง AEI และ PNAC คือ AEI ที่แม้ว่าจะเป็น think tank ซึ่งได้ชื่อว่ายู่ในสายอนุรักษ์นิยมที่ค่อนข้างไปทางอนุรักษ์นิยมใหม่ แต่ก็มิได้มีการแสดงจุดยืนทางความคิดที่ชัดเจนเช่นเดียวกับ PNAC

The Project for the New American Century (PNAC) ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่หวังผลประโยชน์ (non-profit organization) ที่ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1997 โดยมีประธานคนปัจจุบันของ PNAC คือ William Kristol ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากเอกสารสำคัญของ PNAC คือ Statement of Principles และ Rebuilding America's Defenses: Strategies, Forces, And Resources for a New Century จะพบว่าจุดประสงค์หลักขององค์กรอยู่ที่การสนับสนุนความเป็นมหาอำนาจของสหรัฐอเมริกา เนื่องจาก PNAC เชื่อว่าโลกภายใต้การนำของสหรัฐอเมริกานั้นจะเป็นผลดีทั้งต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาและโลก และในการที่จะได้มาและดำรงไว้ซึ่งอำนาจนั้นๆ 1) สหรัฐอเมริกาควรที่จะเพิ่มพูนศักยภาพทางการทหารจากการเพิ่มงบประมาณด้านการทหาร 2) พัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศพันธมิตรและจัดการกับภัยคุกคามต่อผลประโยชน์และความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา 3) ให้ความสนับสนุนต่อเสรีภาพทาง

³² Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, p. 14.

เศรษฐกิจและการเมืองในต่างประเทศ และ 4) รักษาและขยายระบบความมั่นคงโลกที่สอดคล้องกับ ค่านิยมและความเชื่อของสหรัฐอเมริกา เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นมหาอำนาจของประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น PNAC ยังเสนอว่าการที่จะดำเนินนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาให้มี ประสิทธิภาพสูงสุดนั้นรัฐบาลควรเตรียมความพร้อมที่จะใช้กำลังทางด้านการทหารในทุกเมื่อ ด้วยเหตุ ที่ว่าการดำเนินการด้านการทูตและการคว่ำบาตรมักจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยจะเห็นได้ จากเอกสารสำคัญของ PNAC ที่ชื่อ *Rebuilding America's Defenses: Strategy, Forces and Resources For a New Century*³³

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นกระจายตัวอยู่ตามที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สถาบันทางการศึกษาและสถาบันทางการเมือง ซึ่งหากพิจารณาต่อไปแล้วจะพบว่า กลุ่มนักอนุรักษนิยมใหม่เหล่านี้มีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ในบางส่วนอาจเป็นความสัมพันธ์ ทางสายเลือด (พ่อ-ลูก) ความสัมพันธ์ผ่านการศึกษา (ศิษย์-อาจารย์) และผ่านการทำงานทาง การเมืองเป็นต้น สำหรับในส่วนของเครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นี้จะขอล่าถึง ในส่วนต่อไป

4.2.5. พัฒนาการของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในฐานะ “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด”

สำหรับบทบาทของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในฐานะของ “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด” ทาง การเมืองนั้นเริ่มต้นจากการเป็นที่ปรึกษาทางการเมืองให้กับพรรคการเมือง ซึ่งในระยะแรกกลุ่ม อนุรักษนิยมใหม่มักจะสังกัดพรรค Democrat อย่างไรก็ดีเมื่อแนวนโยบายของพรรคในช่วงสงครามเย็น เริ่มสวนทางกับความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดของนาย George McGovern ผู้ลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีในปี ค.ศ. 1972) จึงทำให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่บางส่วนหัน หลังให้กับพรรค Democrat โดยหันมาให้ความสนับสนุนต่อพรรค Republican ซึ่งประกาศแนวทางการ ดำเนินนโยบายต่างประเทศว่าจะต่อต้านต่อการขยายอำนาจของสหภาพโซเวียตและ ลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างจริงจัง เนื่องจากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อมั่นว่าเสรีนิยมที่ตื้นตื้นต้องเน้นนโยบาย เชิงรุก การต่อต้านคอมมิวนิสต์และการให้ความสำคัญกับความเป็นชาตินิยมของชาวอเมริกา ในขณะที่ McGovern และพรรค Democrat มีแนวนโยบายต่างประเทศที่ต่อต้านการทำสงครามและอ่อนข้อ ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์มากเกินไป³⁴ ซึ่งแม้ว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จะพยายามอย่างเต็มที่ที่จะผลักดัน

³³ PNAC. *About PANAC*[Online]. Project for the New American Century, (n.d.). Available from: <http://www.newamericancentury.org/aboutpnac.htm> [2007, April 9]; PNAC. *Statement of Principles*[Online]. Project for the New American Century, (n.d.). Available from: <http://www.newamericancentury.org/statementofprinciples.htm> [2007, April 9]

³⁴ Dorrien, *The neoconservative mind: Politics, culture and the war of ideology*, p. 166.

แนวคิดของตนในพรรคแล้ว แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ จนในที่สุดนักวิชาการอนุรักษนิยมใหม่หลายคนจึงได้หันไปสังกัดพรรค Republican โดยกลางช่วงทศวรรษที่ 1970 Irving Kristol เป็นคนแรกๆ ที่ย้ายชั่วคราวการเมืองด้วยเหตุผลดังกล่าว³⁵

อย่างไรก็ดีนักอนุรักษนิยมใหม่อีกส่วนหนึ่งยังคงสังกัดพรรค Democrat ต่อไปด้วยหวังว่าจะสามารถดึงทิศทางนโยบายของพรรคให้กลับมาเข้าร่องเข้ารอยได้ โดยฝากความหวังไว้กับผู้ลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดี Henry Scoop Jackson ทว่านักอนุรักษนิยมใหม่ที่มีโอกาสได้ร่วมงานกับ Scoop Jackson นี้กลับเป็นนักอนุรักษนิยมใหม่ “รุ่นใหม่” ซึ่งก็คือ Paul Wolfowitz และ Richard Perle ที่มีโอกาสทำงานให้กับ Scoop Jackson อย่างใกล้ชิด ทั้งที่ยังไม่มีประสบการณ์การทำงานมากนัก โดยจุดเริ่มต้นคือทั้งคู่ได้รับการสนับสนุนจาก Albert Wohlstetter (ซึ่ง Wolfowitz เคยเรียนด้วยที่ University of Chicago ส่วน Perle ออกเดทกับลูกสาวของ Wohlstetter) ให้เข้ามาช่วยเขาทำวิจัยที่วอชิงตัน ซึ่งต่อมาทั้งสองคนได้สัมภาษณ์ Henry Scoop Jackson และเกิดถูกชะตากันจน Scoop Jackson ชักชวนให้ทั้ง Wolfowitz และ Perle มาร่วมงานกับเขา เพื่อหาประสบการณ์ระหว่างเรียนปริญญาเอก³⁶ การทำงานกับ Scoop Jackson ครั้งนี้มีผลสำคัญในการผลักดันให้ Wolfowitz และ Perle เข้ามาทำงานทางการเมือง โดย Perle ทำงานร่วมกับ Democrat ต่ออีกกว่า 11 ปี ส่วน Wolfowitz หลังจากเรียนจบปริญญาเอกแล้วก็เข้าทำงานที่ Arms Control and Disarmament Agency จากการฝากฝังของ Wohlstetter

ช่วงค.ศ. 1976 นั้นเปรียบเสมือนยุคมืดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ กล่าวคือ การดำเนินนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาของประธานาธิบดี Jimmy Carter นั้นแทบจะเรียกได้ว่าสวนทางจากแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่โดยสิ้นเชิง แม้ว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่ยังคงภักดีต่อพรรค Democrat จะพยายามอย่างเต็มที่ที่จะแสดงบทบาททางการเมือง โดยได้มีการรวมตัวของนักวิชาการแนวอนุรักษนิยมใหม่ในพรรค Democrat เพื่อจัดตั้ง Coalition for a Democratic Majority อันมุ่งหวังที่จะดึงเอาแนวนโยบายต่างประเทศของพรรคให้ออกห่างจากแนวคิดแบบ McGovernism ให้ได้มากที่สุด ในช่วงรัฐบาลประธานาธิบดี Carter นี้เองที่ Paul Wolfowitz ได้เผยแพร่รายงานลับว่าอิรักกำลังสั่งสมอาวุธและมีท่าทีที่จะใช้ความรุนแรงเพื่อคุกคามประเทศเพื่อนบ้าน (คูเวตหรือซาอุดีอาระเบีย) ซึ่งสหรัฐอเมริกาจะต้องเตรียมรับมือโดยการพัฒนาศักยภาพของกองทัพ แต่ประธานาธิบดี Carter กลับไม่ให้ความสนใจรายงานดังกล่าว ด้วยมองว่าอิรักไม่มีศักยภาพขนาดที่จะก่อการใดๆ ได้ จึงเป็นเหตุให้ Wolfowitz ตัดสินใจย้ายพรรคในที่สุด³⁷

³⁵ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, pp. 7-12.

³⁶ Richard Perle interview with Ben Wattenberg, "Richard Perle: The making of a neoconservative,"

Think tank with Wattenberg[Online]. 2003. Available from: <http://www.pbs.org/thinktank/transcript1017.html> [2005, January 24]

³⁷ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 57.

ในขณะที่รัฐบาลประธานาธิบดี Carter ไม่เปิดโอกาสให้นักคิดแนวอนุรักษนิยมใหม่สังกัด Democrat คนใดได้มีโอกาสในการเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศในวาระของตน กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในพรรค Republican ก็ยังไม่สามารถสร้างอิทธิพลในพรรคได้อย่างเต็มที่ (ประกอบกับยังรับไม่ได้การการดำเนินนโยบายแบบ Détente กับสหภาพโซเวียต) นักอนุรักษนิยมใหม่ที่มีชื่อเสียงส่วนมากจึงหันไปให้ความสำคัญกับการเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยและเขียนบทความ เพื่อใช้เป็นกระบอกเสียงแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาล อันจะเห็นได้จากบทความ “The Culture of Appeasement” ที่เขียนโดย Norman Podhoretz ซึ่งพยายามที่จะเตือนประธานาธิบดี Carter ว่าการคงอยู่และขยายอำนาจของสหภาพโซเวียตนั้นจะเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงต่อความมั่นคงของโลกและความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา รวมทั้งการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาที่เน้นวิธีการสันติวิธี การลดอาวุธ และลดอำนาจทางการทหารนั้นเป็นความผิดพลาดร้ายแรงและเป็นความน่าอัปยศของสหรัฐอเมริกา³⁸

สำหรับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่แล้ว เหตุการณ์ความขัดแย้งและวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นในกรณีของเหตุการณ์บุกยึดสถานทูตสหรัฐอเมริกาในอิหร่านในปี 1978 และการรุกรานอัฟกานิสถานเพื่อจัดตั้งรัฐบาลคอมมิวนิสต์โดยสหภาพโซเวียตในปี 1979 นั้นเป็นเครื่องยืนยันถึงความล้มเหลวของประธานาธิบดี Carter จนทำให้ประธานาธิบดี Carter ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินนโยบายจากเดิมที่เน้นแนวทางสันติวิธีมาเป็นการต่อต้านคอมมิวนิสต์ที่แข็งกร้าวและอิงกับการใช้กำลังทางทหารในที่สุด อันจะเห็นได้จาก Carter Doctrine และการจัดตั้ง The Rapid Deployment Force (RDF) ถึงกระนั้น Carter Doctrine ก็ยังไม่สามารถช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้นได้

จนกระทั่งประมาณปี ค.ศ. 1980 เมื่อ Ronald Reagan ได้เข้ามาเป็นผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดี โดย Reagan ได้จุดประกายความหวังให้กับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่อีกครั้ง เนื่องจากเขามีความเชื่อมั่นและอุดมการณ์ทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของนโยบายต่างประเทศที่สอดคล้องกับแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ ซึ่งสวนทางกับแนวทางแบบ Nixon-Kissinger ที่เน้นการสร้างสัมพันธไมตรีและความร่วมมือเพื่อสันติภาพกับสหภาพโซเวียต ทั้งนี้รัฐบาลในสมัยของประธานาธิบดี Reagan เป็นช่วงที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ได้มีโอกาสในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในฐานะ think tank อย่างจริงจังเป็นครั้งแรก การเข้ามามีบทบาททางการเมืองของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในพรรค Republican ยังเปิดโอกาสให้กับนักอนุรักษนิยมใหม่บางกลุ่มที่ยังคงสังกัดพรรค Democrat ได้ย้ายสังกัดพรรคและเข้ามามีบทบาทสำคัญในพรรค Republican จากการสนับสนุนของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่คนอื่นๆ โดยได้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา

³⁸ Norman Podhoretz, “The culture of appeasement,” *Harper’s Magazine* (October 1977): 29; Podhoretz, “Making the world safe for communism,” *Commentary* (April 1976); Edward Luttwak, “Why arms control has failed,” *Commentary* (January 1978).

ทางการเมืองของ Reagan โดยกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่มีตำแหน่งทางการเมืองระดับสูงในยุคของ ประธานาธิบดี Reagan ประกอบด้วย Elliot Abrams, Kenneth Adelman, William Bennett, Linda Chavez, Robert Kagan, Max Kampelman, Jeane Kirkpatrick, William Kristol, Richard Perle, Richard Pipes, Eugene Rostow และ Paul Wolfowitz³⁹

บทบาทและอิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ต่อแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ของประธานาธิบดี Reagan นั้นยังคงให้ความสำคัญกับการใช้กำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกา โดย ให้น้ำหนักหลักไปที่หน้าที่ของประเทศซึ่งจะต้องเป็นกำลังสำคัญในการทำสงครามต่อต้านการขยาย อิทธิพลของลัทธิคอมมิวนิสต์ที่เป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาและระบอบ ประชาธิปไตยในประเทศต่างๆ เป็นหลัก โดยประธานาธิบดี Reagan ค่อนข้างจะเห็นชอบกับแนวคิด อนุรักษ์นิยมใหม่มากกว่าประธานาธิบดีคนอื่นๆ ทั้งในเรื่องของมุมมองต่อภัยคุกคามต่อความมั่นคง และผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกาและการรับมือต่อภัยคุกคามดังกล่าวที่เน้นแนวทางด้าน การทหารที่แข็งแกร่ง ยกตัวอย่างเช่นในนโยบายเรื่องการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ที่ทั้ง Reagan และกลุ่ม อนุรักษ์นิยมใหม่เห็นตรงกันว่าเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาศักยภาพกองทัพสหรัฐอเมริกา⁴⁰ รวมไปถึง การเสริมสร้างสมรรถภาพด้านอื่นๆ ของกองทัพเพื่อเตรียมพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับการทำสงคราม ต่อต้านคอมมิวนิสต์และภัยคุกคามในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยคุกคามจากอิรักที่มีแนวโน้มที่จะ ใช้ความรุนแรงในภูมิภาคตามที่ Wolfowitz เคยทำรายงานเสนอไว้ตั้งแต่ในสมัยประธานาธิบดี Carter ทั้งนี้ประธานาธิบดี Reagan ได้อนุมัติงบประมาณจำนวนมหาศาล เพื่อพัฒนาโครงการอาวุธที่สามารถ ยิงทำลายหัวรบอาวุธนิวเคลียร์ที่พุ่งเข้าใส่สหรัฐอเมริกาได้กลางอากาศ ซึ่งมีชื่อโครงการว่า SDI (Strategic Defense Initiatives) หรือ Star Wars (ปี ค.ศ. 1984)

ในขณะเดียวกันกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ยังพยายามที่จะสร้างภาพลักษณ์ผู้นำของประเทศ มหาอำนาจสูงสุดให้ประธานาธิบดีด้วย เช่นในปี ค.ศ. 1983 ที่ประธานาธิบดี Reagan ต้องการที่จะไป เยือนประเทศจีน แต่ Wolfowitz ในฐานะของ State Department's policy planning staff แนะนำว่าจะ เป็นการดีกว่าหากรอให้ผู้นำจีนมาเยือนสหรัฐอเมริกา ก่อน ประธานาธิบดี Reagan จึงค่อยไปเยือนจีน เพื่อมิให้ดูคล้ายกับว่าทางรัฐบาลจีนถือไพ่เหนือกว่าสหรัฐอเมริกา ซึ่งประธานาธิบดีก็รับฟังและรอจน ผู้นำจีนมาเยือนสหรัฐอเมริกาในเดือนมกราคม 1984 แล้วจึงไปเยือนจีนในเดือนเมษายน⁴¹ ซึ่งแม้ว่าจะ เป็นเรื่องเล็กๆ แต่ก็สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประธานาธิบดี

³⁹ James Mann, *Rise of the vulcans: The history of Bush's war cabinet* (New York: Penguin Group, 2004), p. 21.

⁴⁰ Lou Cannon, *President Reagan: The role of a lifetime* (New York: Public Affairs: 1991), p. 421.

⁴¹ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 59.

แม้ในรายละเอียดเล็กน้อย นอกจากนี้ยังเป็นการย้ำเตือนถึงทัศนคติของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่มีต่อภาพลักษณ์ของสหรัฐอเมริกาในฐานะประเทศมหาอำนาจสูงสุดที่จะต้องไม่อ่อนข้อให้ใคร

อย่างไรก็ตามแม้ว่าในทางปฏิบัติแล้ว หัวใจของนโยบายต่างประเทศของ Reagan ในช่วงนั้น จะอยู่ที่การต่อต้านการขยายอำนาจของสหภาพโซเวียต แต่ก็มิได้มีการใช้กำลังทางทหารเข้าจัดการโดยตรงตามที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่พยายามผลักดัน ประกอบกับ Reagan ต้องการที่จะใช้วิธีการเจรจาเพื่อปลดอาวุธ (SALT II) ซึ่งเป็นแนวทางที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มองว่าไม่มีวันประสบความสำเร็จ แต่กลับจะยิ่งทำให้กองทัพสหรัฐอเมริกาต้องอ่อนแอลง โดย Richard Perle นักอนุรักษนิยมใหม่ที่อยู่ในคณะทำงานของ Reagan ก็พยายามอย่างเต็มที่ที่จะชี้ให้ประธานาธิบดีตระหนักถึงความเสียหายและข้อเสียของการทำสนธิสัญญาควบคุมอาวุธ⁴² แต่ประธานาธิบดี Reagan ก็ยังตั้งต้นที่จะผลักดันความตกลงดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ประธานาธิบดี Reagan จึงถูกวิจารณ์จากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ว่ายังคงชี้ขาดกับการทำสงครามต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ เนื่องจากประธานาธิบดี Reagan อ่อนข้อให้กับสหภาพโซเวียตและประเทศสังคมนิยมมากเกินไป

การทำงานวาระที่ 2 ในฐานะประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาของ Reagan ก็ยิ่งกลับหันออกจากแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการทำสนธิสัญญาการควบคุมอาวุธต่างๆ ซึ่งล้วนแต่สะท้อนถึงความสอดคล้องกับแนวนโยบายแบบป้องปรามและเน้นแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศแทนที่จะเป็นนโยบายต่างประเทศด้านการทหารแบบเชิงรุกที่ให้ความสำคัญกับแนวคิดระบบโลกขั้วเดียว (unipolarism) ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ ทั้งนี้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังพยายามที่จะกดดันและบีบให้ประธานาธิบดี Reagan เปลี่ยนแนวทางการดำเนินนโยบายเสียใหม่ ก่อนที่จะนำพาประเทศให้ถอยหลังมากกว่าที่เป็นอยู่⁴³ แต่ความพยายามก็ไม่เป็นผล เมื่อประธานาธิบดี Reagan ประกาศว่าสงครามเย็นสิ้นสุดลงแล้วจึงไม่จำเป็นที่จะต้องกังวลเรื่องยุทธศาสตร์ทางการทหารเท่ากับแต่ก่อน แต่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่กลับมองว่าทำที่ที่อ่อนลงของสหภาพโซเวียตเป็นเพียงเพราะปัญหาทางเศรษฐกิจที่สั่งสมไว้ระเบิดตัวออก มิได้เป็นความเต็มใจของสหภาพโซเวียตที่จะปลดอาวุธ กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเริ่มรับไม่ได้กับการทำงานของประธานาธิบดี Reagan จึงประท้วงโดยการลาออก หนึ่งในนั้นคือ Richard Perle

ในช่วงเวลาของรัฐบาล Reagan นักอนุรักษนิยมใหม่ไม่เพียงแต่มีบทบาททางการเมืองในการกำหนดและผลักดันนโยบายเท่านั้น สำหรับทางวิชาการแล้วกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังคงใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นอีกช่องทางหลักในการส่งอิทธิพลทางความคิดต่อสาธารณชนและรัฐบาล ซึ่งแนวทางการคิดเห็นของนักอนุรักษนิยมใหม่ที่อยู่นอกรัฐบาลนี้จะสอดคล้องและสนับสนุนกันกับแนวนโยบาย

⁴² Ibid., p. 60.

⁴³ Norman Podhoretz, "The Reagan road to Détente," *Foreign Affairs* 63 (1985): 463-465; Podhoretz, "How Reagan succeeds as a Carter clone," *New York Post* (October 7, 1986).

ที่เสนอโดยกลุ่มนักอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในรัฐบาลอย่างเห็นได้ชัด ยกตัวอย่างเช่น การวิพากษ์วิจารณ์กลุ่มต่อต้านการทำสงครามว่าเป็นพวกกบฏต่อชาติ เพราะทำให้ สหรัฐอเมริกาต้องตกอยู่ในอันตราย รวมทั้งโจมตีกลุ่มทุนที่ต้องการทำธุรกิจกับสหภาพโซเวียต อย่างรุนแรงว่าเป็นพวกทรยศไม่รักชาติ เห็นแต่ผลประโยชน์⁴⁴ รวมถึงการต่อต้านต่อการทำงานที่ ด้อยประสิทธิภาพของสหประชาชาติ แต่สนับสนุนอิสราเอลในการโจมตีประเทศแถบตะวันออก กลางประเทศอื่นๆ ด้วยเหตุที่ว่าสหรัฐอเมริกาและอิสราเอลกำลังเผชิญจากภัยด้านความมั่นคงที่ คล้ายคลึงกัน ซึ่งก็คือภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์⁴⁵

จุดเปลี่ยนสำคัญอีกครั้งของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1989 เมื่อการปกครอง แบบสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์ของประเทศในยุโรปตะวันออกหลายประเทศได้ล่มสลายลงและ เปลี่ยนการปกครองมาอยู่ในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งที่นำแปลกคือการได้มาซึ่งประชาธิปไตยของ ประเทศเหล่านั้นมิได้เป็นผลมาจากการล้มล้างรัฐบาลแบบรวบอำนาจด้วยการใช้ความรุนแรง ภายหลังการสิ้นสุดของสงครามเย็นนักวิชาการตามแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่หลายคนถึงกับหยุดเขียน บทความและมีส่วนร่วมทางการเมืองไปพักใหญ่ โดยให้เหตุผลว่าต้องการใช้เวลาในการทบทวนและ รวบรวมความคิด ในขณะที่หลายๆ คนถึงกับกล่าวว่าเมื่อบรรลุเป้าหมายในการจัดการกับการ ขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์ อันเป็นจุดมุ่งหมายหลักของแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่แล้วก็ทำให้หมด ความสนใจในเรื่องการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไปบ้างไม่น้อย⁴⁶ หลายฝ่ายจะเชื่อว่า แนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่ได้ตายลงไปพร้อมๆ กับการล่มสลายของสหภาพโซเวียต เนื่องจากการ ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์และการขยายอำนาจของสหภาพโซเวียตที่เป็นวาระสำคัญของแนวคิด อนุรักษ์นิยมใหม่นั้นได้ยุติลงแล้ว ในขณะที่บางกระแสเชื่อว่าแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่ได้รวมตัวเข้ากับ แนวคิดอนุรักษ์นิยมเดิมที่เป็นกระแสหลักของการเมืองสหรัฐอเมริกาแล้วจึงไม่จำเป็นต้องเรียกให้ แตกต่างกัน กระนั้นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนถ่ายนี้กลายเป็นยุคพลัดใบของนักอนุรักษ์นิยมใหม่ รุ่นใหม่ๆ ที่มีการปรับปรุงแนวความคิดให้เข้ากับยุคสมัยมากขึ้น

การลดบทบาททางการเมืองของนักวิชาการแนวอนุรักษ์นิยมใหม่ที่เป็นกำลังสำคัญในยุค ก่อนหน้าส่งผลให้เกิดภาวะชะงักงันของแนวคิด อย่างไรก็ตามภายใต้ช่วงเวลาแห่งความสับสนนี้ได้ พัฒนาเป็นจุดเปลี่ยนแปลงสำคัญของแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ได้ปรับรูปแบบแนวคิดให้สอดคล้อง กับสภาพแวดล้อมโลกใหม่มากขึ้น นักวิชาการแนวอนุรักษ์นิยมใหม่รุ่นเก่าอย่าง Kristol, Kirkpatrick และ Podhoretz เริ่มจับตามองและให้ความสำคัญกับแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่ของนักคิดรุ่นหลัง

⁴⁴ Podhoretz, "The culture of appeasement," p. 31.

⁴⁵ Steinfels, *The neo-conservatives: The man who are changing America's politics*, p. 278.

⁴⁶ Interview with Norman Podhoretz by Gary Dorrien, June 12, 1990 cited in Dorrien, *Imperial designs:*

อย่างเช่น Charles Krauthammer และ Paul Wolfowitz ซึ่งได้เสนอแนวคิดใหม่ๆ ว่าด้วย ความเชื่อในเรื่องของระบบโลกภายใต้ระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย (democratic globalism) ภายใต้แนวคิดระบบมหาอำนาจเดี่ยวของสหรัฐอเมริกา (unipolar dominion) โดยกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นี้ไม่ได้ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์โดยตรงไปตรงมาเช่นเดียวกับนักวิชาการรุ่นก่อนหน้า หากแต่พิจารณาถึงภัยคุกคามต่อระบอบประชาธิปไตยและความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาในองค์รวม⁴⁷ ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าช่วงนี้เป็นช่วงสำคัญของการเปลี่ยนถ่ายระหว่างแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่แบบเดิมกับแบบใหม่ที่กำลังปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมโลกที่เปลี่ยนไป เช่นเดียวกับการเข้ามาแทนที่ของนักคิดในรุ่นใหม่ๆ

ช่วงต้นทศวรรษที่ 1990 แม้ว่าบทบาททางการเมืองของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จะลดลง แต่นักอนุรักษนิยมใหม่ก็ยังคงพยายามนำเสนอแนวคิดใหม่ๆ ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ซึ่งการที่รัฐบาลลดงบประมาณทางทหารของสหรัฐอเมริกากลางภายหลังการล่มสลายของสหภาพโซเวียต รวมถึงการให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศมากขึ้น ซึ่งขัดต่ออุดมการณ์ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่เชื่อมั่นในบทบาทมหาอำนาจเดี่ยวของสหรัฐอเมริกาและการมองการรักษาความมั่นคงและการแสวงหาผลประโยชน์แห่งชาติในระดับโลกทำให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในช่วงหลังสงครามเย็นจำนวนมากหันมาเรียกร้องให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของศักยภาพด้านการทหาร เพื่อให้แน่ใจว่าจะไม่ภัยคุกคามด้านการทหารจากชาติอื่นใดมาทัดเทียมได้⁴⁸

ในปี ค.ศ. 1991 กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในรัฐบาลเริ่มผลักดันให้ประธานาธิบดี George Bush ส่งกำลังทหารเข้าไปในอิรักในสงครามอิรัก-คูเวต ซึ่งปะทุขึ้นและกระทบต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา (จากราคาน้ำมันและเศรษฐกิจโลก) ตรงตามที่ Wolfowitz ได้คาดการณ์ไว้ตั้งแต่ในสมัยประธานาธิบดี Carter จนกระทั่งความขัดแย้งยุติลงเมื่อกองทัพอิรักถอนตัวออกจากคูเวต กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังคงยืนยันกรานให้ประธานาธิบดี Bush คงกองทัพสหรัฐอเมริกาไว้ในกรุงแบกแดด

นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่เกิดขึ้นในรัฐบาลประธานาธิบดี Bush ก็คือการที่ Paul Wolfowitz รัฐมนตรีช่วยกระทรวงกลาโหมในรัฐบาลประธานาธิบดี George Bush ได้ทำต้นร่างเอกสารว่าด้วยยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรื่องราวได้เล็ดลอดไปถึงสื่อมวลชนโดยกลุ่มคนที่ Wolfowitz เชื่อว่าไม่เห็นด้วยกับการรักษาสถานภาพประเทศมหาอำนาจของสหรัฐอเมริกา⁴⁹ ทั้งนี้

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ Mann, *Rise of the vulcans: The history of Bush war cabinet*, p. 211.

⁴⁹ Sam Tannenhaus interview with Paul Wolfowitz[Online]. U.S. Department of Defense News

Defense Planning Guidance จัดทำโดย Wolfowitz และ Lewis “Scooter” Libby* ที่มีใจความสำคัญคือการสร้างยุทธศาสตร์ใหม่เพื่อรักษาอำนาจของสหรัฐอเมริกาให้คงสภาพเป็นประเทศมหาอำนาจเดี่ยวเอาไว้ (global leadership)⁵⁰ (จะลงรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารฉบับนี้เพิ่มเติมในส่วนต่อไป) เมื่อรัฐบาลสหรัฐอเมริกาทราบว่าร่างเอกสารดังกล่าวรั่วไหลไปถึง *The New York Times* และ *The Washington Post* และได้รับกระแสความคิดเห็นด้านลบจากแนวคิดที่แข็งกร้าว นั้นจึงมีคำสั่งให้ยุติการจัดทำรายงาน

ทว่าร่างเอกสารดังกล่าวได้รับเสียงสนับสนุนจากคนทั้งในรัฐบาลและนอกรัฐบาล โดย Colin Powell ได้กล่าวว่า “เป็นเรื่องดีที่สหรัฐอเมริกาจะคงอำนาจในฐานะประเทศมหาอำนาจเอาไว้ และมันก็จำเป็นที่สหรัฐอเมริกาจะต้องรักษาสถานภาพนั้นเอาไว้ด้วย”⁵¹ ส่วน Charles Krauthammer (นักเขียนสายอนุรักษนิยมใหม่) ก็ช่วยสนับสนุนแนวทางของ Wolfowitz อย่างเต็มที่⁵² รวมไปถึงรัฐมนตรีกลาโหม Dick Cheney ซึ่งถูกใจแนวคิดที่ Wolfowitz ได้เสนอไว้ในเอกสารดังกล่าวอย่างมาก จนภายหลังเมื่อเอกสารถูกขัดเกลารหัสจนลดความแข็งกร้าวลงแล้ว Cheney จึงลงนามในเอกสารดังกล่าวแล้วเผยแพร่ในส่วนของ grand strategy โดยเนื้อหาของเอกสารฉบับปรับปรุงนี้ยังคงแนวคิดของ Wolfowitz ไว้ แต่ปรับให้เบาลง ซึ่งใจความสำคัญที่ยังคงแนวคิดของ Wolfowitz เอาไว้ คือ

“เป้าหมายของนโยบายต่างประเทศ [เรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร] ของสหรัฐอเมริกาต้องเน้นการป้องกันมิให้มีขั้วอำนาจใหม่เกิดขึ้นและกำจัดสิ่งท้าทายใดๆ ต่อผลประโยชน์แห่งชาติ โดยสหรัฐอเมริกายินดีที่จะกระทำการร่วมกับพันธมิตร แต่สหรัฐอเมริกาต้องเป็นแกนนำ เนื่องจากวิธีการแบบ collective ไม่ได้ผลดีเสมอไป สหรัฐอเมริกาจึงมีสิทธิที่จะกระทำการตามลำพัง ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงต้องคงศักยภาพด้านการทหารสูงสุดเอาไว้”⁵³

ผลพวงจากร่างเอกสารของ Wolfowitz ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่กับประธานาธิบดี Bush ต้องห่างเหินกัน กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ถูกกันไม่ให้มีส่วนร่วมกับการกำหนดหรือเสนอแนวนโยบาย นักอนุรักษนิยมใหม่บางคนถึงกับมองว่า “ที่คิดว่าอยู่กับ Reagan แยกแล้ว ทำงาน

* มีผู้ช่วยของ Wolfowitz คือ Zalmay Khalilzad เป็นคนเขียน draft ในขณะที่ Richard Perle และ Albert Wohlstetter ให้ความช่วยเหลือในเรื่องข้อมูล

⁵⁰ Excerpts From 1992 Draft “Defense Planning Guidance” [Online]. (n.d.). Available from: <http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/iraq/etc/wolf.html> [2007, January 22]

⁵¹ David Armstrong, “Dick Cheney’s song of America,” *Harper’s* (October 2002): 78-80.

⁵² Charles Krauthammer, “What’s wrong with the Pentagon paper?” *Washington Post* (13 March 1992), A25.

⁵³ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, pp. 42-43.

ร่วมกันกับ Bush แยกว่า” เพราะบุชไม่มีอุดมการณ์และความตั้งใจจริงในการทำงาน ในขณะที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ต้องการผู้นำที่มีความเข้มแข็งเด็ดขาด⁵⁴ ในการชิงตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 42 กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จึงหันไปให้การสนับสนุนต่อ Bill Clinton ผู้ลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีจากพรรค Democrat เนื่องจากเห็นว่าน่าจะมีศักยภาพมากกว่าบุช⁵⁵

อย่างไรก็ดีการทำงานของรัฐบาลประธานาธิบดี Clinton โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารทำให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ทั้งยินดีและวิงพลาญ เนื่องจากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มองว่าการที่ประธานาธิบดี Clinton ตัดสินใจใช้กำลังทางทหารเข้าแทรกแซงในนามองค์การระหว่างประเทศ (ทั้งสหประชาชาติและ NATO) ถือเป็น “ทางเลือกที่เลวร้ายที่สุด”⁵⁶ ยิ่งไปกว่านั้นการตัดสินใจเข้าแทรกแซงก็ทำโดยไม่คำนึงถึงความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของพื้นที่ อย่างไรก็ตามหากตัดประเด็นเรื่องผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติออกไปแล้ว การแทรกแซงในเฮติ โคโซโวและบอสเนียในทัศนะของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็ถือได้ว่าเป็นตัวอย่างที่ดีของการแทรกแซงเพื่อสนับสนุนระบอบประชาธิปไตย ในการสร้างโลกที่ดีและปลอดภัยขึ้นซึ่งมันก็จะส่งผลดีถึงสหรัฐอเมริกาด้วย⁵⁷

สาเหตุสำคัญที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ต่อต้านการดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องแทรกแซงด้วยกำลังทหารของประธานาธิบดี Clinton ก็คือกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่กลัวว่าการดำเนินนโยบายดังกล่าวจะสร้างบรรทัดฐานและความเชื่อผิดๆ ของสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ นอกเหนือจากเรื่องการแทรกแซงโดยไม่คำนึงถึงยุทธศาสตร์และ “การลดตัว” ลงไปร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศแล้ว กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังมองว่าสิ่งที่ประธานาธิบดี Clinton คิดว่าเป็นความสำเร็จของการแทรกแซงแบบพหุภาคีนั้นแท้จริงแล้วเป็นผลมาจากศักยภาพทางการทหาร ข้อมูลข่าวกรองและการวางแผนของสหรัฐอเมริกามากกว่า เพราะหากปราศจากสหรัฐอเมริกาแล้ว แม้แต่สหภาพยุโรปหรือองค์การสหประชาชาติเองก็ไม่สามารถทำอะไรได้ ดังนั้นความสำเร็จที่เกิดขึ้นจึงเป็นเพราะสหรัฐอเมริกาไม่ใช่แนวทางพหุภาคี ความเข้าใจที่ผิดๆ นี้จะทำให้สหรัฐอเมริกาคงอยู่ในกับดัก⁵⁸ ดังนั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จึงมองว่าการแทรกแซงในสมัยของประธานาธิบดี Clinton นั้นมีข้อดีคือได้แสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของศักยภาพทางการทหารสหรัฐอเมริกา จากการทำกลุ่มประเทศในยุโรปและ

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Fred Barnes, “They’re back! Neocons for Clinton,” *New Republic* (3 August 1992): 12-14.

⁵⁶ Charles Krauthammer, “The U.N. obsession,” *Time* (9 May 1994), p. 86.

⁵⁷ Max Boot, “The myth of an American neoconservative cabal,” *The Daily Star* (14 January 2004).

⁵⁸ Charles Krauthammer, “The limit of humanitarianism: Realpolitik dictates that the U.S. takes a backseat in East Timor,” *Time* (27 September 1999): 118; Krauthammer, “The short, unhappy life of humanitarian war,” *National Interest* (Fall 1999): 5-8.

สหประชาชาติใช้เวลาในการแก้ปัญหาอยู่นานแต่ไม่คืบหน้า แต่เมื่อสหรัฐอเมริกาเข้าไปร่วมด้วยก็สามารถยุติปัญหาได้อย่างรวดเร็ว⁵⁹

นอกจากนี้ประเด็นเรื่องอิรักได้ถูกกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่หยิบยกมาเป็นประเด็นหลักในการกดดันประธานาธิบดี Clinton กล่าวคือกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ได้เรียกร้องให้ประธานาธิบดี Clinton หันมาจัดการประเด็นปัญหาเรื่องอิรักที่ค้างค้ำมาตั้งแต่สมัยประธานาธิบดี George Bush อย่างจริงจัง โดย Paul Wolfowitz เป็นตัวตั้งตัวตีหลักของแกนนำดังกล่าว แม้ว่า Wolfowitz จะถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักในกรณีของเอกสาร **Defense Planning Guidance** จนต้องเก็บตัวอยู่ระยะหนึ่งมาแล้ว แต่ในปี ค.ศ. 1996 Wolfowitz ได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์นโยบายต่ออิรักของรัฐบาลประธานาธิบดี Clinton อย่างดุเดือด ซึ่งตามความคิดเห็นของ Wolfowitz แล้วสหรัฐอเมริกาควรมีมาตรการที่เข้มงวดและเด็ดขาด เพื่อจัดการกับอิรักที่ไม่ให้ความร่วมมือกับคณะผู้ตรวจสอบอาวุธของสหประชาชาติอย่างเต็มที่เพราะ “ประเด็นเรื่องอิรักไม่ใช่เรื่องเล็กๆ แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงผลประโยชน์สูงสุดแห่งชาติ... สหรัฐอเมริกาจะต้องกำจัดการขัดตัม”⁶⁰

แนวคิดของ Wolfowitz ในเรื่องอิรักนี้ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นไปอีก โดยในบทความชื่อ “The United States and Iraq” นั้น Wolfowitz ได้เสนอไว้ว่าการดำเนินมาตรการสกัดกั้นไม่อาจใช้ได้กับอิรัก รวมทั้งมาตรการคว่ำบาตรก็ยิ่งซ้ำเติมชะตากรรมของประชาชนชาวอิรัก โดยไม่ได้ประโยชน์ทางการเมืองมากนัก แนวทางการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคือโค่นล้มรัฐบาลของซัดดัม ยุสเซ็นลงเสียแล้วตั้งรัฐบาลใหม่⁶¹ เพราะ “หากสหรัฐอเมริกาตั้งใจที่จะปลดอาวุธและกันมิให้ซัดดัมได้ครอบครองอาวุธ WMD อย่างจริงจังแล้ว ไม่ช้าก็เร็วเราก็จะต้องเผชิญหน้ากับซัดดัมอยู่ดี แต่ยิ่งเริ่มเร็วยิ่งดีกว่า” อย่างไรก็ตาม Wolfowitz และ Khalilzad (อดีตผู้ช่วยของเขา) ย้ำว่า “แม้การใช้กำลังทหารอาจไม่สามารถแก้ปัญหาอิรักได้ทั้งหมด แต่จะเป็นสิ่งยืนยันถึงว่าสหรัฐอเมริกาเอาจริงกับการปลดอาวุธอิรัก”⁶²

⁵⁹ Charles Krauthammer, “The Clinton doctrine,” *Time* (5 April 1999): 88.

⁶⁰ Paul Wolfowitz, “Clinton’s Bay of Pigs,” *Wall Street Journal*, (27 September 1996), p. A18.

⁶¹ Paul Wolfowitz, “The United States and Iraq,” in *The Future of Iraq*, ed. John Calabrese (Washington, D.C.: Middle East Institute, 1997), p. 111.

⁶² Zalmay M. Khalilzad and Paul Wolfowitz, “Overthrow him,” *Weekly Standard* (1 December 1997), pp. 14-15.

ในเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ. 1997 นักการเมืองและนักวิชาการหัวอนุรักษ์นิยมใหม่ชั้นนำจำนวนหนึ่ง*ได้จัดตั้งโครงการ The Project of New American Century: PNAC เพื่อแนะแนวทางการดำเนินนโยบายที่เหมาะสมและถูกต้องตามแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ต่อรัฐบาล⁶³ ทั้งนี้ในปี ค.ศ. 1998 กลุ่ม PNAC จำนวน 18 คนได้ลงนามในจดหมายเปิดผนึกถึงประธานาธิบดี Clinton เพื่อแนะนำให้รัฐบาลทบทวนการดำเนินนโยบายกับอิรักใหม่ โดยเสนอให้จัดการโค่นล้มรัฐบาลของนายซัดดัม เนื่องจาก การคงอยู่ของรัฐบาลนายซัดดัม ฮุสเซ็นจะเป็นผลเสียต่อความมั่นคงในตะวันออกกลาง สำหรับ ตะวันออกกลางซึ่งเป็นศูนย์รวมแหล่งน้ำมันดิบใหญ่ที่สุดในโลกนั้นการปล่อยให้ นายซัดดัม ฮุสเซ็น ลอยนวลต่อไปอาจทำให้เกิดสถานการณ์ความไม่สงบที่จะส่งผลกระทบไปทั่วโลกได้⁶⁴ จากแรงกดดันของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ (จากบทความตามหน้าหนังสือพิมพ์และบทความทางวิชาการ รวมไปถึง การส่งจดหมายเปิดผนึกถึงประธานาธิบดี) และแรงกดดันภายในสภาองเกรส (ซึ่งกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ได้พยายามเข้าไปกล่าวแถลงการณ์แสดงความคิดเห็นเรื่องอิรักอยู่บ่อยครั้ง) ทำให้รัฐบาลประธานาธิบดี Clinton ต้องยอมผ่านร่าง Iraq Liberation Act (ค.ศ. 1998) และปฏิบัติการ Desert Fox ที่ใช้กำลังทางทหารเข้าแทรกแซงอิรักในที่สุด

อาจกล่าวได้ว่ารัฐบาลในสมัยของประธานาธิบดี Clinton ช่วยให้เห็นเครือข่ายของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยให้แนวคิดอนุรักษนิยมใหม่มีทิศทางความเชื่อที่ชัดเจนมากขึ้นไปพร้อมๆ กัน ความล้มเหลวไม่ได้ตั้งใจของประธานาธิบดี Clinton ทำให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ต้องตระเตรียมการวางแผนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในรัฐบาลของประธานาธิบดีคนใหม่ (คนที่ 43) ให้ได้ ซึ่งจากผลลัพธ์ที่เห็นในหลักการบุขสามารถตีความได้ว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ได้ก้าวสู่จุดสูงสุดในฐานะ “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด” ที่มีอิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายต่างประเทศได้ ซึ่งจะเป็นเรื่องที่จะกล่าวถึงในส่วนต่อไป

สำหรับพัฒนาการของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในฐานะกลุ่มอิทธิพลทางความคิดนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในอดีตส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนการทำสงครามโลกครั้งที่ 2 และสงครามเวียดนามอย่างมาก รวมทั้งมีปฏิริยาต่อต้านและคัดค้านความเคลื่อนไหวของกลุ่มอื่นๆ ที่ต่อต้านการทำสงครามอย่างรุนแรง สำหรับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในช่วงนี้ต้องเผชิญกับการถูกโดด

* กลุ่มผู้จัดตั้ง PNAC ประกอบด้วย William Kristol, Donald Kagan, Robert Kagan, Elliot Abrams, John R. Bolton, R. James Woolsey, Paul Wolfowitz, Richard Perle, Dick Cheney, Zalmay Khalilzad และ Ronald Rumsfeld

⁶³ The Project for the New American Century. *Statement of Principles*[Online]. (1997). Available from: <http://www.newamericancentury.org/statementofprinciples.htm> [2006, June 6]

⁶⁴ The Project for the New American Century. *Open Letter to President Clinton*[Online]. January 1998. Available from: <http://www.newamericancentury.org/iraqlintonletter.htm> [2006, December 5]

เดียวจากวงวิชาการและแวดวงการเมือง เนื่องด้วยความเชื่อต่อสิ่งที่เรียกว่า liberal intelligentsia และ fashionable liberal elite ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องการขยายอิทธิพล ความเป็นชาตินิยมและการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์⁶⁵ ที่ขัดแย้งกับแนวคิดกระแสหลักของการเมืองสหรัฐอเมริกาอย่างมาก โดยในช่วงเวลานั้นผู้คนส่วนมาก รวมไปถึงแกนนำในรัฐบาลต้องการให้สหรัฐอเมริกาลดการใช้กำลังทางทหารในการเผชิญหน้ากับสหภาพโซเวียตโดยตรงลงแล้วหันมาใช้แนวทางการแก้ปัญหาเรื่องการขยายตัวของสหภาพโซเวียตและลัทธิคอมมิวนิสต์โดยสันติวิธี ด้วยเหตุนี้บทบาทและอิทธิพลทางความคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมต่อการกำหนดนโยบายในระยะนี้จึงอยู่ที่การใช้แรงผลักดันจากภายนอกรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าที่จะเป็นการเข้าไปดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมืองมากกว่า

ดังนั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จึงมิได้แสดงบทบาททางการเมืองมากนักจนกระทั่งในสมัยของประธานาธิบดี Reagan ที่นักอนุรักษนิยมใหม่หลายคนได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับสูง จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคทองของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในทางการเมือง แม้ว่าตามความเป็นจริงแล้วนักอนุรักษนิยมใหม่ยังนิยมใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดงความคิดเห็นและอิทธิพลทางความคิดต่อสาธารณชน ต่อมาเมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลงโดยการล่มสลายของสหภาพโซเวียตที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่าเป็นผลของการดำเนินนโยบายแบบแข็งกร้าว นั้นเปรียบเสมือนการสิ้นสุดของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่เช่นกัน เพราะไม่เพียงแต่เป็นเพราะการบรรลุความมุ่งหมายของแนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เท่านั้น หากยังเป็นเพราะกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ถูกลดบทบาททางการเมืองลง แต่ในขณะเดียวกันก็ได้มีการปรับรูปแบบแนวคิดให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกมากขึ้นและเป็นการเปลี่ยนถ่ายสู่ยุคของนักอนุรักษนิยมใหม่รุ่นใหม่เช่นกัน

กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นสองหรือที่เรียกว่ากลุ่ม new generation นั้นก็ดำเนินรอยตามการทำงานของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรกๆ คือการแฝงตัวอยู่ในพรรคการเมืองในฐานะที่ปรึกษาทางการเมือง (ซึ่งอาจหมายความว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เหล่านี้มีโอกาสได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป) และการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นกระบอกเสียง ซึ่งจากการทำงานของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นสองนี้มีอยู่ให้เห็นทั้งในสมัยของประธานาธิบดี Reagan ประธานาธิบดี Bush ผู้พ่อและประธานาธิบดี Clinton ซึ่งจากการเรียกร้องนั้นจะเห็นได้ว่าประสบความสำเร็จในช่วงรัฐบาลประธานาธิบดี Clinton ที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่สามารถผลักดันนโยบายเกี่ยวกับอิรักจนบรรลุผลอย่างไรก็ดีบทบาททางการเมืองของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นี้ก็ด้อยความสำคัญลง เนื่องจากไม่มีกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่คนใดที่สามารถแฝงตัวเข้าไปในรัฐบาลของพรรค Democrat ได้ จวบจนภายหลังเหตุการณ์ 11 กันยายน 2001 ที่ผลักดันให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ generation ใหม่ขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองและการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาอีกครั้ง

⁶⁵ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 9.

4.3. แนวคิดและความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่

จากพัฒนาการของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ข้างต้นอาจพอทำให้เห็นภาพรวมของแนวคิดและความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ได้บ้าง แต่หากจะพิจารณาถึงแนวคิดและความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่แล้วจะเรื่องที่ซับซ้อนมากกว่า กล่าวคือ แม้แนวทางอนุรักษนิยมใหม่จะมีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า 40 ปี แต่เนื่องจากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เป็นกลุ่มทางความคิดที่ไม่ได้มีการจัดกลุ่มสมาชิกและการพบปะสังสรรค์กันอย่างเป็นทางการ ดังนั้นความเชื่อและหลักปฏิบัติของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่จึงมิได้มีการบัญญัติไว้อย่างเป็นกิจจะลักษณะ หลักการของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่จึงไม่มีแบบแผนที่แน่นอนตายตัว หากแต่จะขึ้นอยู่กับการศึกษาจากเอกสาร บทความและข้อเสนอของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่ได้ออกมาไว้ จึงเป็นการยากที่จะสรุปภาพรวมของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ แม้นักวิชาการบางคนจะเชื่อว่าแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่เป็นส่วนผสมระหว่างแนวคิด neo-realism และ neo-liberalism ซึ่งในที่นี้ neo-realism เชื่อว่ารัฐควรจะให้ความสำคัญต่อประเด็นด้านความมั่นคงเหนือกว่าความกังวลในเรื่องของอำนาจ ในขณะที่ neo-liberalism กลับให้ความสำคัญต่อการแพร่กระจายของเสรีนิยมประชาธิปไตยและการค้าเสรีในระดับโลกมากกว่า แนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ได้พยายามที่จะเอาอุดมการณ์ทางการเมืองทั้งสองด้านนี้มาผนวกเข้าไว้ด้วยกัน⁶⁶ อย่างไรก็ตามสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นหัวใจหลักของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ในทุกยุคทุกสมัยคืออันจะลี้ภัยไม่ได้ นั่นคือความเชื่อมั่นต่อรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

จากปัญหาข้างต้นได้ส่งผลให้มีความพยายามของนักคิดแนวอนุรักษนิยมใหม่หลายคนในการที่จะรวบรวมและเรียบเรียงความเชื่อและหลักปฏิบัติของแนวคิดดังกล่าว ยกตัวอย่างเช่น Irving Kristol ที่ได้จำแนกแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ออกเป็น 5 ส่วน โดยในส่วนแรกนั้นเขาเสนอว่าถึงแม้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จะมีที่มาจากกลุ่มนักคิดนักวิชาการที่หันเหความเชื่อมั่นทางการเมืองออกจากแนวทาง socialism และ liberalism แต่แนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ก็ได้คัดค้านความคิดเรื่องรัฐสวัสดิการอย่างสุดโต่ง เนื่องจากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่าการพัฒนาประเทศจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อรัฐเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ น้อยที่สุด ในส่วนที่สองเกี่ยวกับความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่ว่าตลาดมีบทบาทสำคัญต่อการกระจายทรัพยากรและในขณะเดียวกันก็ให้ความคุ้มครองต่อเสรีภาพส่วนบุคคล ในส่วนที่สามเป็นความเชื่อที่สอดคล้องกันของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่กับค่านิยมที่มีมาแต่โบราณ อย่างศาสนาหรือประเด็นเรื่องความสำคัญของครอบครัว โดย Irving Kristol มองว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่แนวคิดอนุรักษนิยมใหม่เห็นพ้องอย่างไม่เคลือบแคลงใจสำหรับส่วนที่สี่เป็นความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่ต่อต้านต่อแนวคิดที่ว่าทุกคนๆ มีสิทธิและส่วนแบ่งที่เท่าเทียมกันในทุกๆ เรื่อง ในส่วนสุดท้ายเกี่ยวเนื่องกับบทบาทของสหรัฐอเมริกาที่พึงมีใน

⁶⁶ Gardner, "The roots of American neo-conservatism," p. 28.

เวทีระหว่างประเทศ ซึ่งกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มีความเชื่อว่าประชาธิปไตยของสหรัฐอเมริกาจะไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงตราบที่ยังมีการต่อต้านค่านิยมของสหรัฐอเมริกาในโลก⁶⁷

อันที่จริงแล้วความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เกี่ยวกับนโยบายภายในประเทศของสหรัฐอเมริกานั้นไม่แตกต่างจากแนวคิดทางการเมืองอื่นๆ มากนัก กล่าวคือ มีความเชื่อมั่นต่อความเท่าเทียมกันในสังคม ต่อต้านพฤติกรรมการเหยียดสีผิว การกีดกันชาติพันธุ์ ปัญหาชนกลุ่มน้อย ความไม่เท่าเทียมทางเพศและความเหลื่อมล้ำของสถานะทางสังคม รวมไปถึงการคัดค้านการใช้ความรุนแรงในสังคม โดยยกเว้นในกรณีของการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิและเสรีภาพ ยิ่งไปกว่านั้น นักวิชาการกลุ่มนี้ยังมีศรัทธาต่อแนวเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมอีกด้วย⁶⁸ ซึ่งแนวความคิดเหล่านี้เป็นแนวคิดทางการเมืองในยุคแรกๆ ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก่อนที่จะหันเหความสนใจมาที่ประเด็นการเมืองระหว่างประเทศ

สำหรับทัศนคติของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่มีต่อสหรัฐอเมริกากับโลกภายนอกนั้นเริ่มต้นจากความสนับสนุนต่อแนวนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาตามแนวทางของอดีตประธานาธิบดี Woodrow Wilson ที่มีจุดมุ่งหมายหลักในการเผยแพร่แนวทางการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งรูปแบบเศรษฐกิจเสรีทุนนิยมของสหรัฐอเมริกาในระดับนานาชาติ อย่างไรก็ตามกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ปฏิเสธบทบาทขององค์การระหว่างประเทศในการบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว เนื่องจากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่าองค์กรเหล่านั้นไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ นอกจากนี้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังมีมุมมองในเรื่องการใช้กำลังทางทหารที่แข็งกร้าวตามอย่างแนวคิดของอดีตประธานาธิบดี Theodore Roosevelt ซึ่งเน้นการดำเนินนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคงที่ให้ความสำคัญกับการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกา

นอกจากนี้หนึ่งในสาเหตุที่ส่งผลให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยุคแรกให้ความสำคัญต่อเรื่องการใช้กำลังทางทหารในการแทรกแซงกิจการของต่างประเทศเพื่อเผยแพร่ระบอบทุนนิยมประชาธิปไตยนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นผลมาจากแนวคิด Trotskyism และ Schachmanism เนื่องจากกลุ่มนักวิชาการที่แยกตนออกจากแนวคิดแบบเสรีนิยมและสังคมนิยมเดิมนั้นมักจะเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนต่อแนวคิด Trotskyism และ Schachmanism ซึ่งความคิดและความเชื่อเรื่องการสนับสนุนการเสริมสร้างประชาธิปไตยในต่างแดนที่ในบางครั้งหมายถึงการใช้กำลังนั้นมีความคล้ายคลึงกับแนวคิดเรื่อง world social revolution ได้อย่างชัดเจน โดยตัวอย่างของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้สนับสนุนต่อแนวคิด

⁶⁷ Steinfels, *The neo-conservatives: The man who are changing America's politics*, pp. 51-53.

⁶⁸ *Ibid.*, p. 50.

Schachmanism ในช่วงต้นของชีวิตการทำงาน ก่อนที่จะกลายเป็นนักอนุรักษ์นิยมใหม่ที่เป็นที่รู้จัก ต่อมาขึ้นประกอบด้วย Jeane J. Kirkpatrick, Richard Perle และ Paul Wolfowitz⁶⁹

อย่างไรก็ดีสำหรับประเด็นเรื่องการเมืองระหว่างประเทศนั้น โดยพื้นฐานความเชื่อแล้วกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่มีมุมมองต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในแบบสุดขั้ว โดยแบ่งโลกออกเป็น 2 ด้านที่ขาดออกจากกันอย่างสิ้นเชิง ยกตัวอย่างเช่นการแยกตัวออกจากชาว ความดีงามจากความชั่วร้าย และมิตรจากศัตรู รัฐจึงจำเป็นที่จะต้องแยกแยะมิตรออกจากศัตรูให้ชัดเจน นอกจากนี้กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ยังมีความเชื่อที่ยึดอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์แบบรัฐต่อรัฐ โดยพัฒนาการของภัยคุกคามตามแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่นั้นประกอบภัยคุกคามแบบดั้งเดิมทั้งที่เป็นแบบภัยคุกคามจากการโจมตีทางการทหารจากรัฐหนึ่งยังอีกรัฐหนึ่ง จนกระทั่งได้มีพัฒนาการต่อเนื่องมาถึงภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ที่เป็นภัยคุกคามแบบข้ามชาติและไม่ได้จำกัดอยู่ที่ตัวแสดงที่เป็นรัฐเท่านั้น⁷⁰ ความมั่นคงของชาติในทัศนะของแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดและการที่จะรักษาความมั่นคงของชาติไว้จำเป็นต้องมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำโดยการให้ความสนับสนุนแนวคิดเรื่องเสรีภาพและประชาธิปไตยในต่างแดน ไม่ว่าจะเป็นการให้ความช่วยเหลือต่อการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย รวมไปถึงการใช้กำลังทางทหารเข้าแทรกแซง เนื่องจากเสรีภาพและความมั่นคงในต่างประเทศย่อมเป็นสิ่งจำเป็นถึงถึงความสงบสุขของประเทศเช่นกัน⁷¹

ความมั่นคงแห่งชาติ (national security) ในสายตาของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นั้นได้มีการตีความที่แตกต่างจากแนวคิดแบบอื่นๆ ด้วยเหตุที่ว่าเป็นการมองประเด็นเรื่องความมั่นคงในองค์รวมทั้งยังรวมเอาการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติไว้เสมือนเป็นส่วนหนึ่งของการอ้างไว้ซึ่งความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาอีกด้วย กล่าวคือ ผลประโยชน์กับความมั่นคงนั้นจะแยกออกจากกันไม่ได้ โดยกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ได้ตีความว่าความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกานั้นไม่สามารถพิจารณาในเชิงภูมิศาสตร์ได้เพียงอย่างเดียว ไม่เหมือนในกรณีของเรื่องของการค้าหรือสิ่งแวดล้อมแต่รัฐ (ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่) จะรู้สึกได้ว่าความมั่นคงของรัฐตนมิได้เริ่มต้นและสิ้นสุดภายใต้เส้นเขตแดนของรัฐเท่านั้น นโยบายต่างประเทศจึงสมควรที่จะมีนัยในเชิงป้องกันตนอยู่ตลอดเวลา ไม่เพียงเท่านั้นสำหรับประเทศมหาอำนาจแล้ว ความมั่นคงของรัฐจะอยู่ในลักษณะที่กว้างขวางมากกว่า ดังนั้นกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่จึงมองผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐอเมริกาในระดับนานาชาติ โดยอนุมานว่าผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาไม่ว่าจะอยู่ในพื้นที่ใดในโลกก็ควรจะได้รับ

⁶⁹ Friedman, *The neoconservative revolution: Jewish intellectuals and the shaping of public policy*, p. 94.

⁷⁰ Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, p. 4.

⁷¹ Joseph Knippenberg, Fukuyama, *The neoconvert*[Online]. The American Enterprise Online, 2006.

ปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน⁷² ภัยคุกคามต่อสิ่งที่เป็นผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาไม่ว่าในต่างแดนหรือที่ใดก็จะถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศเช่นเดียวกัน ดังนั้นอาจสังเกตความหมายโดยนัยได้ว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ให้ความสำคัญต่อหน้าที่ของพลเมืองอันจะต้องมีความเป็นชาตินิยมและเห็นประโยชน์ของรัฐเป็นที่ตั้ง ซึ่งประเด็นเรื่องความรักชาตินี้ก็เป็นอีกเรื่องที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มักจะนำมาใช้โจมตีแนวคิดฝ่ายตรงข้าม

ทัศนะของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่มีต่อระบบโลกนั้นมีความคาดหวังที่จะสร้างโลกที่เอื้อต่อการเป็นประเทศมหาอำนาจเดี่ยวของสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ ภายหลังจากสิ้นสุดของสงครามเย็นและการล่มสลายของสหภาพโซเวียตที่สหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรง กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มีความตั้งใจที่จะผลักดันประเทศให้ก้าวสู่การเป็นประเทศมหาอำนาจขั้วเดียวของโลก อันเป็นวิธีการที่คนเหล่านั้นเชื่อว่าจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการนำมาซึ่งระเบียบโลก ในการที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกานั้นควรจะอยู่ภายใต้หลักการด้านศีลธรรมอันดี ซึ่งหมายถึงความตั้งใจที่นำพาโลกไปสู่สันติภาพด้วยการเผยแพร่และสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั่นเอง แม้ว่าในบางครั้งอาจจะรวมถึงการใช้กำลังทางทหารในการจัดการกับรัฐที่ไม่ใช่รัฐประชาธิปไตย ดังนั้นความรับผิดชอบและความตั้งใจเหล่านี้จึงเป็นจุดประสงค์หลักของการดำเนินนโยบายต่างประเทศด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาตามแบบแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ ในการให้ความสนับสนุนต่อรัฐที่มีต้องการจะมีการปกครองแบบประชาธิปไตยของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นยังมีนัยแฝงถึงความต้องการที่จะให้สหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุนต่ออิสราเอลและได้หวนอีกด้วย

ส่วนความเชื่อเรื่องการใช้กำลังทางการและบทบาทของกองทัพในทัศนคติของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่อุบัติขึ้นแก่ความคิดที่ว่าสงครามเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดระเบียบของสังคม (social engineering) ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการจัดการกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงได้อย่างเห็นผล ตามความคิดเห็นของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่แล้วการใช้กำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกาในการแทรกแซงกิจการของรัฐอื่นจึงเป็นสิ่งที่ดีและจำเป็น นอกเหนือจากนั้นแล้วกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับการใช้กำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกาว่าควรเป็นทางเลือกแรกของการดำเนินนโยบายต่อต้านภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาและเสถียรภาพของประชาธิปไตยในโลก เนื่องจากการจัดให้การใช้กำลังทางทหารเป็นทางเลือกสุดท้ายรองจากวิธีทางการทูตที่มีขั้นตอนยุ่งยากนั้นอาจทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ยกตัวอย่างจากบทเรียนในกรณีของสงครามเวียดนามและเหตุการณ์ที่มีวินิค ซึ่งกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้กักขังและสังหารผู้บริสุทธ์ที่รัฐไม่สามารถที่จะแก้ปัญหา

⁷² Irving Kristol, *The neoconservative persuasion*[Online]. American Enterprise Institute for Public Policy Research (AEI), 2003. Available from: http://www.aei.org/publications/pubID.19063/pub_detail.asp [2006, August 9]

ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ เนื่องจากพลังที่จะตัดสินใจใช้กำลังทางทหารเข้าจัดการอย่างเด็ดขาด ดังนั้นรัฐจึงไม่สมควรที่จะมองว่าการใช้กำลังทางทหารนั้นจะต้องเป็นทางเลือกสุดท้ายของการดำเนินนโยบายต่างประเทศเสมอไป ยิ่งไปกว่านั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังมีความคิดที่ว่ารัฐควรจะจัดการกับภัยคุกคามต่อความมั่นคง โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ภัยมาถึงตัว การชิงลงมือก่อน (military preemption) เพื่อจัดการกับ imminent threat จะเป็นการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะที่เกิดขึ้นที่มิวนิคหรือเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายนอีก

จากข้อคิดเห็นเรื่องการใช้กำลังทางทหารว่าควรจะเป็นทางเลือกแรกในการดำเนินนโยบายต่างประเทศข้างต้นนั้นสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าเป็นความเชื่อที่สว่นทางจากจารีตระหว่างประเทศ สนธิสัญญาต่างๆ และกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการทำสงครามที่ล้วนแต่ผูกมัดว่าในการที่รัฐจะตัดสินใจทำสงครามหรือใช้กำลังทางทหารในการจัดการปัญหาความมั่นคงและข้อพิพาทระหว่างรัฐนั้นจะสามารถกระทำได้ก็ต่อเมื่อรัฐไม่มีทางเลือกอื่น เนื่องจากได้ลองวิธีทางการทูตและแนวทางสันติวิธีอื่นๆ แล้วแต่ไม่บังเกิดผลที่น่าพอใจ การใช้กำลังทางทหารจึงเป็นทางเลือกสุดท้ายของรัฐ แต่สาเหตุที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่กลับมีความเชื่อที่ตรงกันข้ามไม่เพียงแต่เป็นผลมาจากความรู้สึกเหยียดวิธีทางการทูตแล้วนั้นยังเกิดจากความรู้สึกต่อต้านการทำงานขององค์กรระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ความร่วมมือทางการทหารและความตกลงที่เป็นแค่คำพูดเลื่อนลอยอีกด้วย⁷³ ด้วยเหตุนี้ในการตัดสินใจใช้กำลังทางทหารในการแทรกแซงเพื่อจุดประสงค์ทางด้านความมั่นคงและสันติภาพในโลกนั้น กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่าสหรัฐอเมริกาจะเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดในการทำหน้าที่ยังกล่าว ซึ่งเหตุผลส่วนหนึ่งเป็นเพราะความเชื่อในระบบมหาอำนาจชั่วคราวที่นำโดยสหรัฐอเมริกา กอปรกับความเชื่อที่ว่าสหรัฐอเมริกานั้นมีศักยภาพทางการทหารมากพอที่จะกระทำการดังกล่าวได้โดยลำพัง (unilateral action) หรือพร้อมกับประเทศพันธมิตร หากมีความจำเป็น แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น สหรัฐอเมริกาควรจะมีบทบาทหลัก⁷⁴

แม้ว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จะมีความเชื่อและหลักปฏิบัติร่วมกันหลายด้านดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ถึงกระนั้นยังมีแนวความคิดต่อยอดที่แตกตัวออกมาจากแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่หลายแนวคิด ยกตัวอย่างเช่น

- *national realism* เชื่อมมั่นในอำนาจเหนือนโยบายแบบเอกภาคีของสหรัฐอเมริกาที่ยืนพื้นอยู่บนการรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ,
- *pragmatic realism* มีแนวคิดคล้ายคลึงกับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ทั่วไป แต่เสนอความคิดที่ว่าสหรัฐอเมริกาจำเป็นที่จะต้องสร้างพันธมิตรไว้มากกว่าที่จะอยู่อย่าง

⁷³ Krauthammer, "The neoconservative convergence," p. 22.

⁷⁴ William Kristol, "Taking the war beyond terrorism," *Washington Post* (January 30, 2002), p. A25.

โดดเดี่ยว แต่ในกลุ่มพันธมิตรจะต้องไม่ใช่การรวมตัวถาวร และสหรัฐอเมริกาจะต้องเป็นแกนนำหลักในการตัดสินใจใดๆ,

- *democratic globalism* มีความเชื่อที่เน้นต่อการสร้างและผลักดันประชาธิปไตยแบบอเมริกาให้แพร่หลายไปทั่วโลก,
- *Krauthammer, John Bolton* เป็นกลุ่มต้องการให้สหรัฐอเมริกาหลีกเลี่ยงภารกิจเรื่องการรักษาสันติภาพที่สร้างภาระให้กับประเทศมากเกินไป,
- *Dick Amitage* ตรงกันข้ามกับกลุ่มข้างบน โดยกลุ่มนี้เรียกร้องให้สหรัฐอเมริการ่วมแบ่งเบาภาระจากการทำสงครามเพื่อสันติภาพกับนานาประเทศ,
- *Bill Kristol, Joshua Moravchick* เสนอเพิ่มเติมว่าสหรัฐอเมริกาจะต้องเพิ่มศักยภาพทางการทหารให้มากขึ้น เพื่อให้หน้าที่ในการสนับสนุนประชาธิปไตยในโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁷⁵

จากข้อเสนอแนะข้างต้นจะสามารถสังเกตได้ว่าแม้รายละเอียดปลีกย่อยจะแตกต่างกันไปบ้าง แต่แก่นของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ในเรื่องของบทบาทมหาอำนาจของสหรัฐอเมริกาในการสร้างระเบียบโลกตามแนวทางอนุรักษนิยมใหม่นั้นยังคงปรากฏอยู่อย่างชัดเจน กล่าวโดยสรุปแล้วกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่าสหรัฐอเมริกาในฐานะของประเทศมหาอำนาจของโลกที่ไม่ได้ถูกถ่วงดุลไว้ด้วยสหภาพโซเวียตในแบบระบบโลกสองขั้วอำนาจอีกต่อไปนั้นควรจะรับบทเป็นผู้นำในการเรียกร้องให้เกิดประชาธิปไตยและการค้าเสรีในโลก โดยใช้วิธีการต่างๆ ทั้งการโค่นล้มรัฐบาลทรราชผ่านการให้การสนับสนุนต่อกลุ่มเคลื่อนไหวในประเทศหรือการใช้กำลังทางทหารในการแทรกแซงและนำมาซึ่งประชาธิปไตย เพื่อรักษาสันติภาพและความมั่นคงของระเบียบโลก พร้อมกับรักษาสถานภาพประเทศมหาอำนาจของสหรัฐอเมริกาในฐานะประเทศมหาอำนาจเดียวที่มีความพร้อมพูนทางด้านทหาร การเมืองและเศรษฐกิจสูงสุดต่อไป

4.3.1. แนวคิดที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่

สำหรับอิทธิพลทางความคิดที่มีต่อแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่นั้น หลายฝ่ายเชื่อกันว่าประกอบด้วยอิทธิพลหลายด้านและยังคงเป็นที่ประเด็นถกเถียงกันอย่างไม่จบสิ้น โดยแต่ละฝ่ายต่างก็มีเหตุผลที่น่าฟังตามแบบของตน แต่อิทธิพลของ Leo Strauss, Albert Wohlstetter และแนวคิดเรื่องการใช้กำลังทางทหารจาก *The Peloponnesian War* ของ Thucydides นั้นค่อนข้างจะเป็นที่รู้จักและ

⁷⁵ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 6.

ยอมรับทั้งจากกลุ่มคนที่ขึ้นชื่อว่าเป็นนักอนุรักษนิยมใหม่⁷⁶ และคนภายนอก ดังนั้นในงานชิ้นนี้จึงเลือกเอาบุคคลและแนวคิดข้างต้นเป็นแนวทางหลักในการอธิบายถึงอิทธิพลทางความคิดที่มีต่อแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่

การที่อิทธิพลของ Leo Strauss ต่อแนวคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ได้รับความสนใจนั้นสืบเนื่องมาจากการที่ Strauss เป็นอาจารย์ของนักคิด นักเคลื่อนไหวและผู้มีอิทธิพลทางการเมืองหลายคน อาจกล่าวได้ว่าการทำงานของ Strauss ที่ University of Chicago นั้นได้สร้างเครือข่ายของกลุ่มนักคิดแนวอนุรักษนิยมใหม่ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักอย่าง Paul Wolfowitz และ William Kristol ที่ต่อมากลายเป็นนักอนุรักษนิยมใหม่ที่มีบทบาททางการเมือง โดยต่างก็เคยเป็นศิษย์ของ Strauss และยังมีความคิดที่คล้ายคลึงกับ Strauss ในหลายด้าน⁷⁷ หากยังรวมไปถึงศิษย์โดยอ้อมอย่าง Lewis Scooter Libby, John Podhoretz, Abram Shulsky, Gary Schmitt, David Brooks, Werner Dannhauser และ Robert Kagan ที่ได้รับการศึกษาจาก Yale University ที่มีแนวคิดคล้ายคลึงกับ Strauss ยิ่งไปกว่านั้นนักอนุรักษนิยมใหม่บางคนยังยอมรับว่าแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่มีที่มาจาก Leo Strauss ทั้งยังตีค่าความสำคัญของ Strauss ต่อแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ไว้สูง เช่น Irving Kristol และ Patrick Moynihan อย่างไรก็ตามความยอมรับต่ออิทธิพลของ Leo Strauss ต่อแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่นั้นยังคงเป็นที่ถกเถียงกันอยู่อย่างมาก เนื่องจากมีแรงคัดค้านจากนักอนุรักษนิยมใหม่หลายๆ คนว่าที่มาจากความคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นมิได้มีที่มาจากหรือถูกครอบงำจากแนวคิดของ Leo Strauss เลย⁷⁸ รวมทั้งยังไม่สามารถพิสูจน์ความเชื่อมโยงของ Strauss กับผู้กำหนดนโยบายที่เป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจนนัก⁷⁹

ทั้งนี้ Leo Strauss มีมุมมองต่อโครงสร้างทางสังคมที่จัดลำดับชั้นอย่างเป็นระบบระเบียบ รวมถึงศรัทธาต่อแนวเชื่อตามคริสตศาสนาที่มั่นคง อย่างไรก็ตามแม้ว่า Strauss ไม่ได้ให้ความสนใจต่อสถานการณ์การเมืองมากนัก ทว่า Strauss นิยมใช้หลักการและแนวคิดทางการเมืองในอดีต อย่างเช่นปรัชญาการเมืองยุคกรีกมาเปรียบเทียบและสะท้อนความเป็นไปในโลกปัจจุบัน แนวคิดของ Strauss ที่ถูกมองว่าเป็นต้นแบบสำคัญของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เกี่ยวข้องกับมุมมองเรื่องประชาธิปไตย โดย

⁷⁶ Irving Kristol, *The neoconservative persuasion*[Online]. American Enterprise Institute for Public Policy Research (AEI), 2003. Available from: http://www.aei.org/publications/pubID.19063/pub_detail.asp [2006, August 9]

⁷⁷ Friedman, *The neoconservative revolution: Jewish intellectuals and the shaping of public policy*, pp. 40-41.

⁷⁸ Steven Lenzner and William Kristol, "What was Leo Strauss up to?" *Public Interest* (Fall 2003).

⁷⁹ Ivo H. Daalder and James M. Lindsay, *America unbound: The Bush revolution in foreign policy* (Washington: Brookings Institution, 2003), p. 46.

Strauss เชื่อว่าประชาธิปไตยที่ปราศจากศักยภาพที่จะรับมือกับภัยคุกคามจากราชจะไม่สามารถดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของระบอบ เนื่องจาก Strauss มองว่าโดยธรรมชาติของพระราชแล้วจะฝักใฝ่การขยายดินแดน สหรัฐอเมริกาจึงจำเป็นต้องใช้กำลังทางทหารเพื่อปกป้องประชาธิปไตยของตนและพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการถูกแทรกซึมโดยคอมมิวนิสต์ ในขณะเดียวกัน Strauss ได้กล่าวเอาไว้ว่าความทันสมัยได้กัดกร่อนค่านิยมอันดีงามและนำมาซึ่งความชั่วร้าย เพราะในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 นี้ รัฐเผด็จการที่มีความโหดร้ายถึง 2 รัฐได้ปรากฏขึ้น ดังนั้นรัฐจึงควรที่จะให้ความสำคัญกับความเชื่อทางศาสนามากขึ้น⁸⁰ กระนั้นแนวความคิดของ Leo Strauss ที่ได้รับการยอมรับว่ามีอิทธิพลต่อกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่มากที่สุดคือเรื่องของการสร้างประชาธิปไตยในใช้กำลังทางทหารเข้าโค่นล้มรัฐบาลเดิม แล้วจัดตั้งรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตยขึ้นมา

นอกเหนือจากอิทธิพลของ Strauss แล้ว บุคคลที่มีอิทธิพลต่อแนวทางอนุรักษ์นิยมใหม่คือ Wohlstetter ซึ่งมีบทบาททางการเมืองที่สำคัญอย่างยิ่งในช่วงของประธานาธิบดี Reagan โดยเขาได้รับความสรรเสริญจากการมีส่วนร่วมสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่นำไปสู่การล่มสลายของสหภาพโซเวียตตลอดจนการพังทลายเบอร์ลิน⁸¹ นักอนุรักษ์นิยมใหม่หลายคนได้มีโอกาสในการทำงานร่วมกับ Wohlstetter และมีความประทับใจในความคิดและความเชื่อของ Wohlstetter ยกตัวอย่างเช่น Paul Wolfowitz⁸² และ Richard Perle ที่ยกให้ Wohlstetter เป็นแรงบันดาลใจในการทำงานของตน หนึ่งในแนวคิดของ Wohlstetter นั้นให้ความสนใจกับการนำเอาความเชื่อและค่านิยมมาประยุกต์เข้ากับหลักปฏิบัติอย่างมีระบบ ยกตัวอย่างเช่นเรื่องของการพัฒนาขีดความสามารถของการทหารสหรัฐอเมริกาให้ทันสมัยด้วยเทคโนโลยีทางการทหารและสงครามที่ก้าวหน้าขึ้น เพื่อที่จะส่งประโยชน์ต่อการสนับสนุนการเผยแพร่และคุ้มครองการปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยในต่างประเทศได้ แม้ว่าสหรัฐอเมริกาไม่ต้องเผชิญกับภัยคุกคามอย่างภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์อีกต่อไปแล้วก็ตาม ทั้งนี้โดยการผลักดันของ Wohlstetter ทำให้สหรัฐอเมริกาสามารถพัฒนาอาวุธและขีดความสามารถทางการทหารอย่างรวดเร็ว ซึ่งแรงผลักดันของ Wohlstetter นี้เป็นประโยชน์อย่างมากก็ในการทำสงครามอ่าวเปอร์เซียเป็นต้นมา เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อพิจารณาประกอบกับการแทรกแซงทางการทหารของสหรัฐอเมริกาในช่วงทศวรรษที่ 1990⁸³

⁸⁰ Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, p. 65.

⁸¹ Jude Wanniski, "Albert Wohlstetter, RIP," *Polyconomics* (January 16, 1997).

⁸² John Cassidy, "The Next Crusade: Paul Wolfowitz at the World Bank," *The New York Magazine* (9 April 2007).

⁸³ Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, pp. 62-63.

อย่างไรก็ดีนักอนุรักษนิยมใหม่จำนวนหนึ่งได้ยอมรับว่างานเขียนเรื่อง The Peloponnesian War ของ Thucydides มีอิทธิพลต่อความคิดและความเชื่อของแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่อย่างมาก⁸⁴ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสงครามและการอ้างความชอบธรรมในการใช้กำลังทางทหาร กล่าวคือกลุ่มชาวเอเธเนียนในเรื่อง The Peloponnesian War นั้นได้นำเอาศักยภาพและขีดความสามารถทางทหารที่เหนือกว่ามาใช้ตอบสนองต่อผลประโยชน์ของตน โดยในที่นี้หมายถึงการรักษาและเพิ่มพูนขีดความสามารถนั้นๆ ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่เชื่อว่าสหรัฐอเมริกาจะมีสิทธิอันชอบธรรมในการใช้ศักยภาพทางการทหารของตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติ รวมถึงแนวคิดเรื่องการจัดกลุ่มพันธมิตรที่ชาวเอเธเนียนได้บีบบังคับให้ชาวเมืองมีเลี่ยนเลือกระหว่างการยอมเข้าเป็นพวกกับฝ่ายตนหรือไม่แล้วจะทำสงครามกับชาวเมือง ทัศนคติของชาวเอเธเนียนที่แบ่งแยกผิดออกจากชอบ ชาวออกจากดำ และมิตรออกจากศัตรูนั้นสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลที่งานดังกล่าวมีเหนือแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ได้เป็นอย่างดี ยิ่งไปกว่านั้นการตัดสินใจทำสงครามของชาวเอเธเนียนนั้นยังมีความคล้ายคลึงกับหลักการ preventive war ที่เป็นการเลือกที่จะใช้กำลังก่อนที่ภัยคุกคามจะขยายและเป็นภัยร้ายแรงต่อความอยู่รอดของชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะสังเกตได้ว่าในขณะที่ Strauss เป็นผู้ทรงอิทธิพลทางด้านหลักการความเชื่อและความคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ Albert Wohlstetter กลับมีอิทธิพลในเรื่องของการสร้างขีดความสามารถทางทหารของสหรัฐอเมริกา เนื่องด้วย Wohlstetter เป็นได้เ็นหลักต่อเรื่องการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีทางทหารไปยังรูปแบบใหม่ๆ อันสอดคล้องกับแนวทางอนุรักษนิยมใหม่ที่ตีค่าศักยภาพทางการทหารของประเทศไว้เป็นความสำคัญสูงสุดในการดำเนินนโยบาย แต่สำหรับ Strauss นั้นอิทธิพลในเรื่องของความคิดต่อต้านการปกครองในแบบเผด็จการคอมมิวนิสต์และความจำเป็นของสหรัฐอเมริกาที่จะต้องเป็นแกนนำในการต่อสู้กับอำนาจชั่วร้ายที่ถือเป็นหัวใจหลักที่สืบทอดมายังแนวคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ สำหรับอิทธิพลจากแนวคิดของ Thucydides ที่ปรากฏในเรื่อง The Peloponnesian War นั้นแสดงให้เห็นถึงตรรกะและที่มาของแนวคิดเรื่องการสร้างความชอบธรรมในการใช้กำลังทางทหารตามแบบอนุรักษนิยมใหม่ได้เป็นอย่างดี

นอกเหนือจากบุคคลและแนวคิดที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่ยกตัวอย่างไว้ข้างต้นแล้ว ยังมีบุคคลและแนวคิดอีกหลายๆ แนวคิดที่เชื่อกันว่ามีอิทธิพลเหนือมุมมองของกลุ่มนีโอคอนเซอร์เวทีฟ อย่างไรก็ตามดังที่กล่าวไว้ในช่วงต้นๆ แล้วว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ไม่มีองค์กรหรือการรวมตัวกันอย่างเป็นทางการ ความคิดจึงแตกต่างกันและหลากหลาย โดยบุคคลที่ได้ชื่อว่ามีความคิดที่สนับสนุนต่อกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่และมีอิทธิพลทางความคิดต่อพัฒนาการของแนวคิด

⁸⁴ Irving Kristol, *The neoconservative persuasion*[Online]. American Enterprise Institute for Public Policy Research (AEI), 2003. Available from: http://www.aei.org/publications/pubID.19063/pub_detail.asp [2006, August 9]

อนุรักษนิยมใหม่ คือ อดีตประธานาธิบดี Woodrow Wilson ซึ่งมุ่งมั่นในการขยายความคิดในการปกครองแบบประชาธิปไตยในแบบสหรัฐอเมริกาสู่ต่างประเทศ เพื่อสร้างสันติภาพในโลก ทั้งในลักษณะของรูปแบบของรัฐบาล รวมไปถึงแนวทางเศรษฐกิจแบบเสรีทุนนิยมและวัฒนธรรมแบบอเมริกัน⁸⁵ โดยนักอนุรักษนิยมใหม่บางคนถึงกับเรียกตนเองว่าเป็น Wilsonian ยิ่งไปกว่านั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังให้ความชื่นชมต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของอดีตประธานาธิบดี Theodore Roosevelt อีกด้วย

โดยสรุปแล้วความคิดและความเชื่อของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นสามารถจำแนกได้ดังนี้ 1) แบ่งแยกโลกออกเป็น 2 ขั้วต่างอย่างชัดเจน คือขาว-ดำ, ดี-ชั่วร้าย 2) มองโลกเป็นระบบโลกเดียวที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศมหาอำนาจสูงสุด ไม่มีคู่แข่งหรือคู่คานอำนาจ แต่การสั่งสมอำนาจทางการทหารก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อรักษาสถานภาพ (global leadership) นั้นไว้ 3) การรักษาความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะถือเป็นผลประโยชน์แห่งชาติสูงสุดของประเทศซึ่งจะต้องใช้ทุกวิถีทางเพื่อปกป้อง 4) สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีศักยภาพและทรัพยากรสูงสุดในทุกๆ ด้าน (global dominance) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องกองทัพ การใช้กำลังทหารจึงเป็นสิ่งที่สามารถทำได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้เป็นทางเลือกสุดท้ายเพียงอย่างเดียวและสามารถกระทำกรทั้งกับพันธมิตรหรือตามลำพัง ถ้าจำเป็น (unilateralism) อีกทั้งยังไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นฝ่ายรับเสมอไป แต่พร้อมที่จะใช้กำลังที่มีอยู่ในการรุกเพื่อป้องกันตัวก่อนด้วย โดยการแทรกแซงในทุกๆ ครั้งต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านยุทธศาสตร์ของเป้าหมายเป็นสำคัญ 5) ความร่วมมือแบบพหุภาคี กฎหมายระหว่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศและการทำสนธิสัญญาต่างๆ ทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ การทหารและความร่วมมืออื่นๆ อาจเป็นสิ่งไม่จำเป็นสำหรับสหรัฐอเมริกา เนื่องจากหากการทำงานขององค์กรเหล่านี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอก็จะคอยเหนี่ยวรั้งสหรัฐอเมริกาเอาไว้มากกว่าที่จะส่งผลประโยชน์แก่ประเทศ 6) ประเทศในตะวันออกกลาง (อิรัก อิหร่าน ซีเรีย) และจีนถือเป็นภัยคุกคามสำคัญของสหรัฐอเมริกาที่จะต้องคอยเฝ้าระวัง และประการสุดท้ายแต่เป็นหัวใจสำคัญของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็คือความเชื่อที่ว่า การสร้างเสรีภาพในโลก (ซึ่งหมายถึงความร่วมมือทั้งเสรีภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจ) เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างโลกที่สงบสุขและปลอดภัย (democratic globalism)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะสังเกตได้ว่าแนวคิดสำคัญๆ ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับหลักการดำเนินนโยบายต่างประเทศของประธานาธิบดี George W. Bush อย่างมาก ซึ่งบางคนอาจมองว่าการที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่บางส่วนได้ก้าวเข้าไปดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ทางการเมืองเป็นเหตุผลที่ว่าเพราะเหตุใดแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่จึงไปปรากฏร่องรอยอยู่ในแนวทางการดำเนินนโยบายของประธานาธิบดี Bush โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร ความเชื่อดังกล่าวเป็นการมองที่ “ผิวเผิน” เกินไปเพราะความคล้ายคลึงระหว่าง

⁸⁵ Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, p. 49.

แนวคิดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกับนโยบายที่ออกมานั้นไม่ได้พิสูจน์อะไรเลยเกี่ยวกับอิทธิพลทางความคิดที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นมีการกำหนดนโยบาย แต่จำเป็นที่จะต้องพิจารณาอย่างเป็นระบบรอบด้านมากกว่า ด้วยเหตุนี้ในส่วนต่อไปจะขอล่าวถึงข้อเรียกร้อง วิธีการและแนวทางกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ใช้เพื่อเข้าไปมีอิทธิพลทางความคิดต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศ เรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11

4.4. ข้อเรียกร้องของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการผลักดันนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารหลังเหตุการณ์ 9/11

ข้อเรียกร้องของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ต้องการให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกานำมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศนั้นมิได้เพิ่งเกิดขึ้นภายหลังเหตุการณ์ 9/11 หากแต่เป็นผลมาจากความเชื่อและอุดมการณ์ที่มีมาอย่างยาวนานของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ ซึ่งมีประเด็นที่เป็นหัวใจสำคัญสามารถสรุปได้ ดังนี้

- 1) ต้องการให้สหรัฐอเมริกาเตรียมการป้องกันเพื่อมิให้ประเทศหรือกลุ่มประเทศใดเข้ามาท้าทายต่อสถานภาพประเทศมหาอำนาจสูงสุด (global leadership) ของสหรัฐอเมริกาได้ ไม่ว่าจะเป็นภัยคุกคามจากอดีตสหภาพโซเวียตหรือประเทศใดก็ตาม
- 2) ต้องการให้สหรัฐอเมริกาในฐานะของประเทศมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาทำหน้าที่สำคัญคือการสนับสนุนเสรีภาพและประชาธิปไตยในโลก ทั้งในด้านเศรษฐกิจและการเมือง เพื่อสร้างโลกที่ปลอดภัยและสงบสุขมากขึ้น⁸⁶
- 3) ต้องการให้สหรัฐอเมริกาใช้อำนาจทางการทหารที่มีอยู่มาใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสองข้อข้างต้น โดยใช้มาตรการการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร ทั้งที่อาศัยความร่วมมือกับพันธมิตรและกระทำการตามลำพังหากจำเป็น
- 4) ต้องการให้สหรัฐอเมริกา “เอาจริง” กับการแก้ปัญหาอิรัก โดยต้องจัดการโค่นล้มรัฐบาลซัดดัม ฮุสเซนและจัดตั้งรัฐบาลประชาธิปไตยในอิรัก เพื่อ 1) ป้องกันมิให้รัฐบาลซัดดัมให้ทรัพยากรน้ำมันที่มีอยู่ไปแปรเป็นอาวุธและนำมาคุกคามสหรัฐอเมริกา (เดิมทีกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ก็มองว่าอิรักเป็นภัยอยู่แล้วและพยายามเรียกร้องให้จัดการอิรักมาโดยตลอด) และ 2) สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่จะช่วยส่งเสริมการสร้างประชาธิปไตยในตะวันออกกลางต่อไปได้⁸⁷

⁸⁶ Max Boot, “Think again: Neocons,” *Foreign Policy* (January/February 2004).

⁸⁷ Robert Kagan and William Kristol, “The right war for the right reasons,” in *The right war: The conservative debate on Iraq* ed. Gary Rosen (New York: Cambridge University Press, 2005), p. 20.

- 5) ต้องการให้สหรัฐอเมริกาควบคุมการพัฒนาและครอบครองเทคโนโลยีอาวุธที่มีอำนาจภาพในการทำลายล้างสูง (WMD) โดยสหรัฐอเมริกาสามารถใช้หลักการ “ชิงลงมือก่อน”^{*} เพื่อป้องกันการใช้หรือโจมตีหรือปรามรัฐที่แสดงความพยายามดังกล่าว⁸⁸

จากข้อเรียกร้องของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความต้องการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่จะมีอิทธิพลเหนือการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา เพื่อสนองต่ออุดมการณ์ในการเปลี่ยนแปลงโลกใหม่ตามแนวคิดและแนวทางที่ตนเองเชื่อถือ กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่จึงอยู่ในฐานะกลุ่มอิทธิพลทางความคิด ซึ่งผลประโยชน์ที่ต้องการจะเห็นสัมฤทธิ์ผลเป็นนโยบายนั้นอยู่ที่ผลประโยชน์เชิงอุดมการณ์และความคิด (ideational interest) มิใช่ผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมอื่นๆ (material interest) ด้วยความต้องการดังกล่าวกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่จึงต้องพยายามที่จะเข้ามามีอิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายของสหรัฐอเมริกา ซึ่งก็มีกระบวนการและวิธีการดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

4.5. แนวทางและวิธีการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารหลังเหตุการณ์ 9/11

ในส่วนของแนวทางที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่พยายามที่จะเข้าไปมีอิทธิพลทางความคิดต่อการกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารนั้นสามารถแยกออกเป็น 2 กลุ่มหลักดังนี้ที่ทำงานสอดคล้องประสานกัน คือ

- 1) *กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ภาครัฐ* (bureaucratic neoconservatives) หมายถึงนักอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ดำรงตำแหน่งในรัฐบาลหรือทำงานอยู่ในสถาบันทางการเมืองของสหรัฐอเมริกาอย่างกระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศหรือหน่วยงานย่อย ซึ่งในสมัยของประธานาธิบดี George W. Bush (สมัยแรก 2001-2004) นั้นประกอบไปด้วย Lewis Scooter Libby (Chief of Staff to the Vice-President), Elliot Abrams (Special Advisor to the President), Paul Wolfowitz (Deputy Secretary of Defense), Douglas Feith (Under Secretary of Defense for Policy), John R. Bolton และ David Wurmser (State Department Officials)⁸⁹

^{*} หลักการชิงลงมือก่อนหรือ military preemption นี้กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่บางคนเริ่มนำมาใช้ตั้งแต่ช่วงปี 1991-1992 ยกตัวอย่างเช่นเอกสาร Defense Planning Guidance (1992) ที่ร่างโดย Wolfowitz และ Scooter Libby

⁸⁸ Department of Defense, “Defense Planning Guide” cited in Washington Post (11 March 1992).

⁸⁹ Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, p. 14.

- 2) กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ภาคเอกชน (nongovernmental neoconservatives) หมายความว่า กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่สังกัดองค์กรหรือสถาบันหัวอนุรักษนิยมใหม่ ซึ่งคอยประสานการผลักดันแนวความคิดเพื่อกำหนดเป็นนโยบายจากภายนอกรัฐบาล เช่น ที่ปรึกษาพรรคการเมือง (Richard Perle และ Eliot A. Cohen จาก Defense Policy Board ของพรรค Republican), อาจารย์มหาวิทยาลัย (Donald Kagan จาก Yale, Bernard Lewis จาก Princeton) think tanks (AEI, PNAC, Hudson Institute, Council on Foreign Relations), สิ่งพิมพ์ (Commentary, Weekly Standard, Washington Post, Wall Street Journal), สื่อโทรทัศน์ (Fox News Channel) เป็นต้น⁹⁰

กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ทั้งสองกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กันทั้งจากลักษณะความสัมพันธ์แบบครอบครัว การศึกษา การสนับสนุนเอื้อเฟื้อกันภายในกลุ่ม* และการทำงานร่วมกัน แม้ว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรัฐบาลที่รับหน้าที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว แต่หากพิจารณาถึงประวัติที่ผ่านมาจะสังเกตได้ว่าคนเหล่านี้ต่างรู้จักคุ้นเคยกันมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นการเขียนบทความป้อนนิตยสารหรือเดียวกัน Commentary, Weekly Standard, Washington Post, Wall Street Journal หรือการเป็นสมาชิกของสถาบันทางการเมืองต่างๆ เช่น PNAC ที่ทั้ง Paul Wolfowitz, William Kristol และ Robert Kagan ต่างก็เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง หรือแม้แต่ think tanks อย่าง AEI เป็นต้น จากลักษณะของเครือข่ายกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นี้การประสานงานกันได้สะดวกมากขึ้น แตกต่างจากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่รุ่นแรกๆ ที่ความสัมพันธ์/ความเชื่อมโยงส่วนตัวของคนเหล่านี้ไม่ใกล้ชิดเท่าที่ควร

หนึ่ง กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush ยังทำงานร่วมกันเป็นทีม กล่าวคือ แม้ว่าในอดีตที่ผ่านมาการประสานงานกันระหว่างทั้งสองกลุ่มจะยังขลุกขลักอยู่บ้าง ซึ่งความล้มเหลวของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในการผลักดันนโยบายดังกล่าวนั้นเป็นผลมาจากการที่ทั้งสองกลุ่มยังขาดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากแม้กลุ่มแรกจะมีอำนาจในรัฐบาลแต่ก็มีจำนวนไม่มากเพียงพอที่จะผลักดันนโยบายได้อย่างใจ ประกอบกับโครงสร้างทางการเมืองของสหรัฐอเมริกาที่ไม่เอื้อให้ทำเช่นนั้นได้ ส่วนกลุ่มที่สองแม้มีขนาดสมาชิกกลุ่มหลายร้อยคนแต่การกดดันและสร้างอิทธิพลจากภายนอกรัฐบาลเข้าไปนั้นก็ไม่มีอำนาจถึงผลลัพธ์ที่แน่นอน ดังจะเห็นได้จากในอดีตที่แม้ว่ากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับสูงในรัฐบาลประธานาธิบดี Reagan ได้ แต่ทว่าก็ไม่สามารถทำตามความต้องการได้อย่างเสรี ความล้มเหลวที่ผ่านมาได้สอนให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรัฐบาลและนอกรัฐบาลของประธานาธิบดี George W. Bush เรียนรู้ที่จะประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในสมัยบุช 1 นี้กลายเป็นกลุ่มอิทธิพลทางความคิดที่มีอำนาจมากที่สุดเท่าที่ (กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่) เคยเป็นมาในอดีต

⁹⁰ Ibid.

* แบบเดียวกับที่ Wohlstetter ฝากฝังให้ Wolfowitz กับ Perle มาทำงานในรัฐบาลในช่วงปี 70

4.5.1. แทรกซึมฝ่ายบริหาร

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นว่าลักษณะการเข้ามาถืออิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นั้นให้ความสำคัญกับแนวทางสองประสานคือ แรงผลักดันจากกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในภาครัฐและแรงผลักดันภายนอกภาครัฐ ด้วยเหตุนี้สิ่งสำคัญประการแรกที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ต้องทำก็คือแทรกซึมเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของรัฐบาลเสียก่อน

ทั้งนี้เป็นเรื่องธรรมดาที่ก่อนการเลือกตั้งที่บรรดากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (experts) ในสาขาต่างๆ จะมองหาดาวรุ่งใหม่เพื่อให้การสนับสนุนในช่วงหาตัวผู้ลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดี โดยกลุ่มนักอนุรักษ์นิยมฝ่ายการเมือง (เรียกเพื่อให้แตกต่างจากฝ่ายวิชาการและฝ่ายสื่อ) ก็เริ่มที่จะมองหาผู้ลงสมัครที่พอจะมีศักยภาพและมีแนวคิดที่เข้ากับกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ได้ โดยพบตัวเลือกที่น่าสนใจอยู่สองคนคือ George W. Bush และ John McCain ในส่วนของ McCain นั้นได้รับเสียงสนับสนุนส่วนใหญ่จากกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ทั้งในพรรค Republican เองและนอกวงการเมือง เนื่องจากบุคลิกของผู้นำและมีความกล้า...กล้ามากพอที่จะสู้เพื่อปกป้องผลประโยชน์และความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาในที่ต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งเป็นคุณสมบัติหลักที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่มองหา⁹¹ กระนั้นอีกหนึ่งตัวเลือกคือ George W. Bush ก็ได้รับความสนใจและสร้างความประทับใจได้ไม่น้อย โดยตัวแทนกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ให้ความสนใจ Bush เป็นพิเศษก็คือ Paul Wolfowitz และ Richard Perle ซึ่งประทับใจในตัวบุชมาก จน Wolfowitz ถึงกับบอกกับเพื่อนๆ ของเขาว่า George W. Bush นั้นเหมือนกับ "Scoop Jackson คนใหม่"^{*} ในขณะที่ Perle ให้สัมภาษณ์ถึงความรู้สึกตอนได้พูดคุยกับบุชเป็นครั้งแรกว่า "ตั้งแต่เจอกันครั้งแรก ผมก็รู้เลยว่าเขาโดดเด่นไม่เหมือนคนอื่น...เขาไม่ค่อยรู้อะไรมาก แต่เขาก็กล้าที่จะถามคำถามในเรื่องที่เขาไม่รู้โดยตรงไปตรงมา...เขามีบางอย่างที่คล้ายๆ Scoop"⁹²

ในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้ว่าการรัฐเท็กซัส George W. Bush ตระหนักดีว่าตนเองยังมีความรู้เกี่ยวกับการต่างประเทศน้อยมาก ** จึงพยายามที่จะหาหาผู้มีความรู้ในเรื่องนโยบายต่างประเทศมาเป็นที่ปรึกษาในการลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 43 ของเขา ซึ่งคนแรกก็คือ Condoleezza

⁹¹ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 71.

^{*} Henry Scoop Jackson เป็นผู้ลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีช่วงปี 70 ที่ Wolfowitz และ Perle เคยร่วมงานด้วยและมีความประทับใจมาก จนทำให้ Perle ละทิ้งการเรียนปริญญาเอกเพื่อทำงานร่วมกับ Scoop Jackson อยู่เป็นเวลากว่า 11 ปี ส่วน Wolfowitz ตามอาจารย์ของเขา Wohlstetter เพื่อกลับไปทำปริญญาเอกต่อ แต่ก็กล่าวชื่นชม Scoop Jackson ให้คนรอบข้างฟังอยู่เสมอๆ

⁹² Sam Tanenhaus, "Bush's brain trust," *Vanity Fair* (July 2003), p. 168.

^{**} ความไร้เดียงสาในเรื่องการเมืองระหว่างประเทศของ Bush นั้นกลายเป็นเรื่องตลกให้นักข่าวและนักการเมืองฝ่ายตรงข้ามจ้องเล่นงานอยู่บ่อยครั้ง แม้แต่ภายหลังการเข้าสาบานตนเป็นประธานาธิบดีคนที่ 43 ของสหรัฐอเมริกาแล้วก็ตาม

Rice (บุชพบขณะไปพูดคุยกับนักวิชาการจาก Hoover Institute ซึ่ง Rice เป็นศิษย์เก่า) ส่วนอีกคนหนึ่งคือ Paul Wolfowitz (คณบดีของ Johns Hopkins School of Advanced International Studies ในขณะนั้น) ต่อมาทั้ง Rice และ Wolfowitz ได้จัดตั้งคณะที่ปรึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศ (foreign policy board) ขึ้นมาทั้งหมด 8 คนประกอบไปด้วย Richard Perle, Richard Armitage, Dov Zakheim, Stephen Hadley, Robert Blackwill และ Robert Zoellick ซึ่งคณะทำงานนี้เรียกตัวเองว่ากลุ่ม Vulcans ที่ตั้งตามชื่อรูปปั้นเทพแห่งไฟในรัฐ Alabama บ้านเกิดของ Rice⁹³

Wolfowitz เป็นตัวตั้งตัวตีในการเข้ามาวางแผนการแทรกซึมในฝ่ายบริหารของ Bush (หากได้รับการเลือกตั้ง) ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ โดยใช้โอกาสในการจัดตั้งทีมที่ปรึกษาให้กับบุชในการดึงเอานักอนุรักษนิยมใหม่ที่เขาใกล้ชิดเข้ามาร่วมงานด้วย ไม่ว่าจะเป็น Perle ซึ่งเคยร่วมงานกันมาตั้งแต่สมัยเป็นเด็กฝึกหัดของ Scoop Jackson, Armitage ที่ในสมัยประธานาธิบดี Reagan ได้ตั้งกลุ่มกับ Wolfowitz และประชุมกันอาทิตย์ละครั้งเพื่อร่างแผนการที่จะขายอาวุธให้ได้วัน, Hadley อดีตผู้ช่วยของ Wolfowitz ในสมัยประธานาธิบดี Bush พ่อในกระทรวงกลาโหม และ Zakheim ผู้เชี่ยวชาญเรื่องงบประมาณด้านการทหารที่เคยร่วมงานกันสมัยประธานาธิบดี Reagan ซึ่งจะสังเกตได้ว่า Wolfowitz ดึงเอากลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่มีความเชื่อร่วมกับเขาในเรื่องด้านการทหารมาไว้ในที่ปรึกษาเรื่อง “นโยบายต่างประเทศ” ของบุชอย่างผิดสังเกต กล่าวคือ ถ้านับรวมตัวเขาเองด้วยแล้วจะถือได้ว่าเกินครึ่งของทีมที่ปรึกษาเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการทหาร ยังไม่รวมถึงข้อเท็จจริงที่ว่าแม้ Rice ผู้นำอีกคนหนึ่งของทีมที่ปรึกษาจะไม่ได้เป็นนักอนุรักษนิยมใหม่เต็มตัว แต่ Rice ก็ไม่ได้พยายามที่จะขัดขวางความพยายามของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่จะเข้ามามีอำนาจในทีมที่ปรึกษาดังกล่าว ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะ Rice มีความเชื่อที่คล้ายกับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในบางประการ ส่วนอีกด้านคือ Rice ยังอายุน้อยและยังไม่ค่อยมีเครือข่ายทางการเมืองมากเท่ากับ Wolfowitz จึงไม่ยากที่จะก้าวก่ายหน้าที

นอกเหนือจาก Rice ที่ค่อนข้างมีความสนิทสนมกับ Bush มาก Dick Cheney เองก็มีบทบาทสำคัญในช่วงรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนี้ โดย Cheney ลงชิงตำแหน่งรองประธานาธิบดี (ในขณะที่ Wolfowitz ที่ใช้เวลาวันละกว่า 16 ชั่วโมงอยู่ที่โต๊ะทำงานจะพบกับ Bush ก็ต่อเมื่อถูกเรียก ซึ่งแม้ว่าจะบุชจะเรียกหา Wolfowitz วันละหลายครั้ง แต่ด้วยลักษณะนิสัยเอาการเอางานแต่พูดจาไม่เก่งของ Wolfowitz ทำให้ไม่สนิทกับ Bush มากเท่า Rice) โดย Cheney นั้นเคยร่วมงานกับ Wolfowitz ในรัฐบาลบุชพ่อ ซึ่งในกรณีเรื่องร่างเอกสาร Defense Planning Guidance Cheney (ในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม เจ้านายของ Wolfowitz) ขึ้นชอบแนวคิดของ Wolfowitz มากๆ จนยื่นกรานให้จัดทำแผนงานตามร่างที่ Wolfowitz วางไว้ โดยปรับปรุงภาษาให้เบาลงแล้วจึงลงนามในเอกสารนั้น⁹⁴

⁹³ Mann, *Rise of the vulcans: The history of Bush war cabinet*, pp. 248-255.

⁹⁴ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 42.

การเข้ามาลงชิงตำแหน่งรองประธานาธิบดีของ Cheney ซึ่งมีความเป็น American nationalist ที่คล้ายกับกลุ่ม neoconservatives ในเรื่องของอำนาจทางการเมืองของสหรัฐอเมริกาและแนวคิดเรื่องการใช้กำลังทหารเป็นแนวทางหลักในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น Cheney ยังเป็นบุคคลหนึ่งที่ร่วมลงนามในจดหมายเปิดผนึกถึงประธานาธิบดี Clinton เมื่อปี 1998 ของกลุ่ม PNAC ที่มีใจความเรียกร้องให้โค่นล้มรัฐบาลซัดดัม จึงถือเป็นเรื่องดีของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ เนื่องจากจะได้รับเสียงสนับสนุนในคณะทำงานของ Bush เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับ Donald Rumsfeld ที่แม้ไม่ได้เป็นหนึ่งในกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ แต่ก็เข้าร่วมกับกิจกรรมของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในสมัยประธานาธิบดี Clinton ในการส่งจดหมายฉบับข้างต้น โดย Rumsfeld ได้เข้ามาเป็นหัวหน้าคณะที่ปรึกษาเรื่อง missile defense ซึ่งในคณะที่ปรึกษานั้นมีกลุ่ม Vulcans รวมอยู่ด้วยถึง 4 คนคือ Rice, Wolfowitz, Perle และ Hadley ทั้งนี้ Rumsfeld และ Wolfowitz เคยทำงานร่วมกันอยู่หลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นโปรเจก Team B (ศึกษาข้อมูลจากเอกสารลับสุดยอด เพื่อหาแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาไปพร้อมๆ กับรัฐบาล) ของกลุ่มศึกษาข้อมูลเรื่องจรวด missiles ที่ Rumsfeld เป็นหัวหน้าคณะทำงาน (The Rumsfeld Commission) และโครงการหาเสียงของ Bob Dole⁹⁵ การเข้ามาของ Rumsfeld จึงถือเป็นข้อดีสำหรับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ด้วยเช่นกัน

ในขณะที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่คนอื่นๆ ยังคงคลั่งไคล้ John McCain ที่พวกเขามองเป็นฮีโร่หลังจาก McCain เป็นผู้สมัครในนาม Republican เพียงคนเดียวที่ออกมากล่าวชื่นชมการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารเพื่อยุติปัญหาความขัดแย้งและสร้างประชาธิปไตยของรัฐบาล Clinton ทางด้าน George W. Bush ก็เริ่มที่จะซึมซับแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ลงไปทีละเล็กละน้อย เนื่องจากหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศนั้นหลักๆ คือเตรียมเอกสารและจัดเสวนาพูดคุยเพิ่มความรู้ออกให้ผู้ลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 43 อิทธิพลทางความคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ค่อยๆ อยู่เหนือว่าที่ผู้นำฝ่ายบริหาร โดยมีปัจจัยแวดล้อมสำคัญๆ คือความรู้เรื่องการต่างประเทศที่ค่อนข้างจะจำกัดของ George W. Bush นั่นเอง ดังที่กล่าวไปข้างต้นแล้วว่า Bush รู้ตัวเองว่ามีจุดอ่อนตรงเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเมืองระหว่างประเทศจึงต้องการให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านการต่างประเทศในด้านต่างๆ มาช่วยเขาในเรื่องนี้ ซึ่ง Wolfowitz เป็นนักอนุรักษนิยมใหม่คนหนึ่งที่ได้รับโอกาสนี้ ซึ่งเขาเองก็ใช้ประโยชน์จากปัจจัยเรื่องผู้นำนี้มาผลักดันแนวคิดอนุรักษนิยมให้เพาะบ่มในตัวของเขา

อันที่จริงแล้วความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับต่างประเทศของ Bush ก็ค่อนข้างจะน้อยมาก โดยจะเห็นได้จากการตอบคำถามของสื่อมวลชน ยกตัวอย่างจากการให้สัมภาษณ์กับสถานีโทรทัศน์ของบอสตันในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1999 ที่ผู้สื่อข่าว Andy Hiller ถามคำถามเกี่ยวกับความรู้รอบตัวเรื่องการต่างประเทศของบุช เช่น ชื่อของประธานาธิบดี Chechnya ชื่อของผู้นำปากีสถาน ชื่อประธานาธิบดี

⁹⁵ Ibid., pp. 231, 240-241.

ได้หวั่น ชื่อ นายกรัฐมนตรีของอินเดีย ฯลฯ แม้จะดูเป็นคำถามขบขันได้สาระ แต่บุชก็ตอบไม่ผ่านการสัมภาษณ์ครั้งนี้ เพราะคำตอบส่วนมากของเขาคือ “เขาไม่รู้”⁹⁶ ผลจากการให้สัมภาษณ์นี้มีผลกระทบต่อตัวบุชเองอย่างมาก ทั้งการสูญเสียความมั่นใจและความกังวลว่าประชาชนจะมองเขาเป็นประธานาธิบดีที่ไม่มีประสิทธิภาพ บุชจึงหันมาให้ความสำคัญกับคณะที่ปรึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศหรือกลุ่ม Vulcans ของเขามากขึ้นกว่าเดิม จากภาพข่าวจะเห็นได้ว่า Rice จะอยู่ข้างกายเขาตลอดเวลาและไม่ว่าบุชจะทำอะไรที่เกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศหรือการต่างประเทศจะเรียกหา Wolfowitz ให้เข้ามาเสนอความคิดเห็นก่อนเสมอ⁹⁷

อิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในตัว Bush สะท้อนออกมาผ่านการกล่าวสุนทรพจน์หลายครั้งๆ ยกตัวอย่างจาก สุนทรพจน์ที่รัฐ South Carolina ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1999 ที่มีใจความสำคัญว่า “เพื่อปกป้องชาวอเมริกันจากอาวุธอันตรายและความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น เราจะต้องสร้างกำลัง/ศักยภาพทางการทหารให้มากที่สุด”⁹⁸ รวมทั้งสุนทรพจน์ของ Bush ในเดือนต่อมาที่ยืนยันว่าสหรัฐอเมริกาจะตั้งสนธิสัญญา ABM เพราะ “นี่ไม่ใช่เวลาจะมาปกป้องสนธิสัญญาที่เก่าคร่ำครึ แต่ต้องปกป้องชาวอเมริกัน”⁹⁹ ซึ่งแนวคิดเรื่องการเสริมศักยภาพด้านการทหารของสหรัฐอเมริกาให้อยู่ในสถานะภาพสูงสุดของโลกนั้นเป็นแนวคิดที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เข้ามาตั้งแต่สมัยการสิ้นสุดของสงครามเย็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากความพยายามของ Wohlstetter อาจารย์ของ Wolfowitz ที่ติดตามเรื่อง missiles และพยายามเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาถอนตัวออกจากสนธิสัญญาที่คอยเหนี่ยวรั้งการพัฒนาอาวุธของสหรัฐอเมริกาโดยตลอด กระนั้นไม่ว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่แฝงตัวอยู่ในคณะที่ปรึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศของบุชจะมีอิทธิพลเหนือเขาไปเสียทีเดียว โดยในบางครั้ง Bush ก็พูดในสิ่งที่ไม่ได้เขียนไว้ในร่างที่ Wolfowitz และ Rice เตรียมไว้ให้ ยกตัวอย่างเช่น Bush ได้เคยกล่าวไว้ว่าเขาจะไม่ให้การสนับสนุนเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารอีกต่อไป เนื่องจากเขาเชื่อว่า “การใช้กำลังทางทหารนั้นมีไว้สำหรับการต่อสู้และชนะในสงคราม...ข้าพเจ้าไม่ต้องการจะทำตัวเป็นตำรวจโลก”¹⁰⁰ ซึ่งขัดกับแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่ที่เห็นการใช้กำลังทางทหารเป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ แต่ในภายหลังกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ก็ทำให้ Bush ก็ต้องกลับคำพูดแล้วหันมาให้ความสำคัญกับหลักการสร้างประชาธิปไตยในโลก (democratic globalism) ของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในที่สุด

⁹⁶ Daalder and Lindsay, *America unbound: The Bush revolution in foreign policy*, pp. 17-19.

⁹⁷ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, pp. 249-255.

⁹⁸ George W. Bush, “A period of consequences,” Speech at Citadel, September 1999.

⁹⁹ George W. Bush, “An distinctly American internationalism,” Speech at Ronald Reagan Presidential Library, November 1999.

¹⁰⁰ Mann, *Rise of the vulcans: The history of Bush war cabinet*, p. 257.

ในทางกลับกันบางคนอาจมองว่าแนวทางที่ Bush กล่าวในช่วงรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนั้น เป็นเพียงผลจากความต้อการที่จะอยู่ฝ่ายตรงกันข้ามจากแนวทางการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ประธานาธิบดี Clinton มากกว่าที่จะเป็นผลจากอิทธิพลทางความคิดของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ แต่หากพิจารณาตามการตั้งข้อสังเกตดังกล่าวแล้วนั้นจะพบว่าไม่สามารถนำมาใช้อธิบายความเชื่อมโยงของแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่และแนวทางที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่พยายามผลักดันมาเป็นเวลานานที่ปรากฏอยู่ในสุนทรพจน์ของบุชได้ ดังนั้นจึงพออนุมานได้ว่าอีกวิธีการหนึ่งที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่อยู่ในคณะทำงานของ Bush นำมาใช้เพื่อผลักดันแนวคิดของตนก็คือการทำลายความน่าเชื่อถือของแนวทางที่มีอยู่ตามหลักการและตรรกะของกลุ่มตน ซึ่งวิธีดังกล่าวนี้จากการศึกษาต่อไปจะเห็นได้ว่าเป็นเครื่องมือและยุทธวิธีสำคัญของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการสร้างอิทธิพลทางความคิดของตนเพื่อผลักดันนโยบายจากทั้งภายในและภายนอกรัฐบาล

ภายหลังการสาบานตนเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาคนที่ 43 รัฐบาลของ George W. Bush (Bush administration) ก็ค่อยเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา ซึ่งเป็นไปตามความคาดหมายที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่แฝงตัวอยู่ในคณะที่ปรึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศและที่มาจากช่องทางอื่นๆ หลายคนได้รับการมอบหมายตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งประกอบไปด้วย

ชื่อ	สังกัด	ตำแหน่ง
Elliott Abrams	National Security Council	Representative for Middle Eastern Affairs
Richard Armitage	Department of State	Deputy Secretary of State
John R. Bolton	Department of State	U.S. Ambassador to the United Nations
Douglas J. Feith	Department of Defense	Undersecretary for Policy
Zalmay Khalilzad	U.S. Embassy Baghdad, Iraq	U.S. Ambassador to Iraq
Lewis Scooter Libby	Bush Administration	Chief of Staff for the Vice President
Paul Wolfowitz	Department of Defense	Deputy Secretary of Defense
Dov S. Zakheim	Department of Defense	Comptroller
Robert B. Zoellick	Department of State	Deputy Secretary of State

ตารางที่ 1 ตำแหน่งทางการเมืองของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในรัฐบาลบุช (1)

จากตารางตำแหน่งทางการเมืองของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในรัฐบาลบุช (1) นี้จะเห็นได้ว่า Wolfowitz, Armitage, Zakheim และ Zoellick ต่างก็เป็นสมาชิกคณะที่ปรึกษาเรื่องต่างประเทศของ Bush มาตั้งแต่แรก โดยหลังจาก Wolfowitz ได้รับแต่งตั้งเป็น Deputy Secretary of Defense ก็ดึงให้สองคนนี้มาทำงานด้วย ส่วน Khalilzad เป็นอดีตผู้ช่วย Wolfowitz ในสมัยรัฐบาลประธานาธิบดี George Bush ผู้พ่อ ซึ่งหากพอจะจำได้ เขาเป็นคนเขียนร่างเอกสาร Defense Planning Guidance

เอกสารเข้าปัญหาของ Wolfowitz และ Perle ในขณะที่ Scooter Libby นั้นเป็นลูกศิษย์ของ Wolfowitz ที่ Yale University สำหรับ Elliot Abrams และ John R. Bolton นั้นก็เป็นนักอนุรักษ์นิยมใหม่ที่มีชื่อเสียงเช่นกัน ในส่วนของ Richard Perle แม้ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (เขาปฏิเสธคำชักชวนของ Wolfowitz ให้มาดำรงตำแหน่ง Undersecretary for Policy ของกระทรวงกลาโหม แต่แนะนำ Feith ซึ่งเคยทำงานร่วมกับเขาให้มาทำแทน¹⁰¹) แต่ก็ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้ George W. Bush ใน Defense Policy Board คณะที่ปรึกษาเรื่องความมั่นคงของพรรค Republican

แม้กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่จะแทรกซึมเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองและที่ปรึกษาของรัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush ได้สำเร็จเป็นกลุ่ม bureaucratic neoconservatives แต่จากตารางข้างต้นแล้วจะเห็นว่าตำแหน่งที่ได้รับนั้นก็มิได้เป็นตำแหน่งระดับสูงที่มีความสำคัญกับการกำหนดนโยบายมากนัก (ในทางกลับกัน Cheney เป็นรองประธานาธิบดี, Rumsfeld เป็นรัฐมนตรีกลาโหม, Colin Powell เป็นรัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศ ส่วน Rice ยังคงเป็นที่ปรึกษาให้ Bush ในรัฐบาลชุดนี้) ดังนั้นการที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ได้เพียงตำแหน่ง “รอง” จึงเป็นอีกข้อพิสูจน์หนึ่งของความเป็นจริงที่ว่ารัฐบาลประธานาธิบดี Bush ไม่ได้เป็นรัฐบาลอนุรักษ์นิยมใหม่โดยกำเนิดหรือเป็นมาตั้งแต่แรก การแทรกตัวเข้าไปอยู่ในรัฐบาลบุชของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ได้นั้นเป็นเพียงก้าวแรกหรือจุดเริ่มต้นของการต่อสู้จากกลุ่มอิทธิพลเล็กๆ ในกระทรวงกลาโหม เพื่อผลักดันแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่ให้ปรากฏผลเป็นนโยบายเท่านั้น ปฏิบัติการสร้างอิทธิพลทางความคิดเห็นการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารหลังเหตุการณ์ 9/11 ยังเป็นหนทางอีกยาวไกล ซึ่งอีกปัจจัยสำคัญอีกด้านหนึ่งก็คือการสร้างอิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ภายนอกรัฐบาล

4.5.2. ปฏิบัติการ op-ed

ในขณะที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ภาครัฐจะต้องพยายามแทรกตัวเข้าไปมีบทบาทในพรรคการเมืองเพื่อดำรงตำแหน่งสำคัญ ในรัฐบาลดังที่ปรากฏในรัฐบาลบุช 1 ข้างต้น กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลกลับไม่ต้องใช้ความพยายามมากมายขนาดนั้น เนื่องจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่อยู่ในมือคนเหล่านี้สามารถนำมาใช้เป็นพลังในการสร้างอิทธิพลทางความคิดของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลได้โดยตรง ทั้งอิทธิพลต่อบุคคลในรัฐบาลและประชาชนทั่วไป ไปที่เสปซสื่อเหล่านั้น ซึ่งกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลนี้มีความสัมพันธ์กันเป็นเครือข่ายใกล้ชิดไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในรัฐบาลที่มักจะอาศัยเส้นสายดึงเอาคนกลุ่มเดียวกันเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองร่วมกัน สำหรับกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลนี้จะมีสิ่งเชื่อมโยงที่สำคัญที่สุดคือ “สถาบัน” ไม่ว่าจะเป็นองค์กรจัดตั้งอย่าง PNAC หรือ AEI ตลอดจนสิ่งพิมพ์อย่าง Washington Post, The Weekly

¹⁰¹ Bill Keller, “The sunshine warrior,” New York Times (22 September 2002).

Standard, Commentary หรือ National Interest เป็นต้น ซึ่งกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลที่มีบทบาทสำคัญในสมัยการทำงานของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช 1 ประกอบไปด้วย (ดูตารางที่ 2)

ชื่อ	สังกัด
Eliot A. Cohen	Republican's Defense Policy Board, PNAC
Donald Kagan	Yale University, PNAC
Robert Kagan	Washington Post, The Weekly Standard, Commentary, PNAC
Charles Krauthammer	Washington Post, Time, The Weekly Standard, Commentary, PNAC
William Kristol	Washington Post, Time, The Weekly Standard, Commentary, PNAC, AEI
Bernard Lewis	Princeton University
Richard Perle	Republican's Defense Policy Board, PNAC
Norman Podhoretz	Washington Post, Time, The Weekly Standard, Commentary, PNAC, AEI

ตารางที่ 2 กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาล

จากตารางแสดงกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลข้างต้น (อันที่จริงแล้วกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลนั้นประกอบด้วยกลุ่มคนจำนวนมาก ทว่าไม่สามารถนำมากล่าวถึงได้ทั้งหมดจึงคัดมาเฉพาะบุคคลที่มีชื่อเสียงและมีอิทธิพลค่อนข้างมากเท่านั้น) จะเห็นได้ว่ากลุ่มนิโคโนนเซอร์เวทีฟนอกรัฐบาลเหล่านี้มักจะกระจุกตัวอยู่ในสถาบันของกลุ่มตนมากกว่าจะอยู่กระจัดกระจายไปทั่ว ทั้งนี้สำหรับกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลนี้ก็มีความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างกันอย่างเหนียวแน่น ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะสื่อและสิ่งพิมพ์เหล่านี้มี “ผู้ก่อตั้ง” คนเดียวกันและ/หรือเป็นคนใกล้ชิดกัน ยกตัวอย่างเช่น PNAC ที่ผู้ก่อตั้งคือ William Kristol และ Robert Kagan เป็นผู้ก่อตั้งร่วมกัน ซึ่งทั้งสองคนนั้นนอกจากจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันเพราะบิดาของทั้งสองคน (Irving Kristol และ Donald Kagan) จะรู้จักกันเป็นการส่วนตัวแล้ว William Kristol และ Robert Kagan ยังเคยร่วมงานกันอยู่บ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเขียนบทความให้กับนิตยสาร Washington Post, Time, The Weekly Standard และ Commentary รวมไปถึงการร่วมงานทางการเมืองด้วยกัน เช่นในรัฐบาลสมัยอดีตประธานาธิบดี Ronald Reagan หรือ George Bush เป็นต้น

สำหรับวิธีการที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นอกรัฐบาล (nongovernmental neoconservatives) ใช้ในการผลักดันแนวคิดและข้อเรียกร้องของกลุ่ม คือ การใช้อาวุธที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ ซึ่งอาวุธที่ว่าก็คือ สื่อสิ่งพิมพ์และความน่าเชื่อถือในฐานะผู้มีความรู้ (intellectuals) นับตั้งแต่ในอดีตมาแล้วที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นกระบอกเสียงในการสร้างอิทธิพลทางความคิด อันจะทำหน้าที่ขานรับสอดคล้องกับกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่อยู่ในภาครัฐ กล่าวคือ ใช้สื่อสนับสนุนแนวคิดที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เสนอต่อรัฐบาล สร้างพลังจากความคิดเห็นภาคประชาชน รวมทั้งคอยปกป้องระวังหลังในยามที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรัฐบาลโดนโจมตีหรือถูกวิพากษ์วิจารณ์จากฝ่ายตรงข้าม

กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ภาคเอกชนนี้ไม่เพียงแต่เป็นเจ้าของกิจการด้านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่สามารถแสดงความคิดเห็นที่จะส่งอิทธิพลทางความคิดตั้งแต่ประชาชนถึงประธานาธิบดี แต่ในขณะเดียวกันกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่เป็น think tanks ก็สามารถใช้กลไกขององค์กรในการสร้างอิทธิพลทางความคิดเห็นต่อรัฐบาลได้ด้วยเช่นกัน จากการใช้บทความ ข่าว เอกสาร หนังสือ รายงานและ op-ed (editorial opinions) รวมไปถึงการส่งจดหมายเปิดผนึกถึงประธานาธิบดีหรือผู้มีส่วนในการกำหนดนโยบาย ทำให้บทบาทของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ภาคเอกชนในรัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush สามารถสร้างความเคลื่อนไหวต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 ที่เรียกว่า ปราบกฏการณ์ op-ed ขึ้นมาได้ ซึ่งปราบกฏการณ์ op-ed ในที่นี้หมายถึงการที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นอกรัฐบาลให้นำหน้าหนังสือและอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างอิทธิพลทางความคิดต่อประชาชน จนมีความเชื่อคล้อยตามกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่และสนับสนุนให้รัฐบาลใช้กำลังทหารเป็นเครื่องมือหลักการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย

อันที่จริงแล้วอาจกล่าวได้ว่าความเคลื่อนไหวของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นอกรัฐบาลนี้ค่อนข้างจะมองเห็นได้ชัดและเป็นรูปธรรมมากกว่ากลุ่มภาครัฐ เนื่องจากสิ่งที่แสดงออกนั้นปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนตามหน้าหนังสือพิมพ์และในยามที่นักการเมืองมีท่าทีตอบโต้กลับนั้นก็เป็นเรื่องเป็นราวใหญ่โตหาได้เป็นการดำเนินการในดินแดนลึกลับเหมือนคนกลุ่มแรก กระนั้นในหลายๆ ครั้ง ความพยายามในการเคลื่อนไหวกดดันสร้างอิทธิพลทางความคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ภาครัฐนั้นจะเผยออกมาผ่านสื่อในรูปแบบของเอกสารที่รั่วไหลออกมาจากรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากกระทรวงกลาโหมที่ Wolfowitz เป็นรัฐมนตรีช่วยอยู่ ความเชื่อมโยงดังกล่าวนี้ยิ่งย้าให้เห็นถึงการทำงานที่สอดคล้องกันเป็นเครือข่ายของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ทั้งสองกลุ่ม

อนึ่ง ในขณะที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่พยายามที่จะเข้าไปแทรกซึมในฝ่ายบริหาร กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ภาคเอกชนเองก็ต้องเผชิญกับการต่อสู้เช่นกัน แม้ว่าจะมีสื่ออยู่ในมือก็ไม่ว่าจะสามารถกำหนดทิศทางการคิดผู้อ่านได้อย่างใจ เนื่องจากในสหรัฐอเมริกาเองการแข่งขันของสื่อค่อนข้างจะ

ดุเดือด¹⁰² โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับความพยายามของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่จะเข้าไปมีอิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารในอิรัก ซึ่งเป็นข้อถกเถียงกันตามหน้าหนังสือพิมพ์และแวดวงวิชาการอย่างกว้างขวาง อันแตกต่างจากการแทรกแซงในอัฟกานิสถานที่กระแสดูเหมือนเห็นของสื่อ ทั้งหัวอนุรักษ์นิยมใหม่และฝ่ายตรงกันข้ามที่ต่างเห็นพ้องต้องกันว่าสหรัฐอเมริกาไม่มีสิทธิและควรจะใช้กำลังทางทหารจัดการกับรัฐบาลทอลเลบานและกลุ่ม al-Qaeda เพื่อตอบโต้กับเหตุการณ์การโจมตีของผู้ก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001

โดยสรุปแล้วปฏิบัติการ op-ed ของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลหรือกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ภาคเอกชนนี้จะอาศัยวิธีการอย่างการเรียกร้องกดดันโดยตรง เช่นการส่งจดหมายถึงประธานาธิบดีหรือการจัดทำเอกสารเสนอแนวนโยบายของกลุ่ม think tanks เพื่อติติงหรือเสนอแนะแนวนโยบายที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เห็นพ้อง รวมไปถึงการกดดันทางอ้อมอย่างการอัดสื่อสู่มวลชนเพื่อสร้างเสียงเรียกร้องของประชาชนให้สนับสนุนแนวทางที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เสนอตามตรรกะที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เหล่านี้ตั้งไว้ ยกตัวอย่างเช่น การแทรกแซงในอิรัก (Operation Iraqi Liberation) ที่ความคิดเห็นของประชาชน (public opinion) เรียกร้องให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาใช้กำลังทางทหารกับอิรักเพื่อโค่นล้มรัฐบาลซัดดัมตามที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลพยายามนำเสนอผ่านสื่อไว้

4.5.3. ยุทธวิธีสองประสานเพื่อผลักดันอิทธิพลทางความคิดเห็นนโยบาย

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นว่ายุทธศาสตร์ของการผลักดันแนวคิดและอิทธิพลเหนือนโยบายนั้นอาศัยการประสานความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งดังที่เห็นจากตัวอย่างข้างต้นแล้วว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นั้นจะมีเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างกัน ไม่เว้นแม้กระทั่งกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในรัฐบาลและนอกรัฐบาล กล่าวคือ ไม่เพียงแต่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในแต่ละส่วนจะให้การสนับสนุนช่วยเหลือกันเองเท่านั้น ทว่าลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวยังรวมถึงกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่เป็นเครือข่ายระหว่างกลุ่ม ยกตัวอย่างจากนักอนุรักษ์นิยมใหม่ที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดจากภาครัฐ คือ Paul Wolfowitz และ Robert Kagan ตัวแทนของนักอนุรักษ์นิยมใหม่ภาคเอกชน ซึ่งทั้งสองคนนี้เป็นทั้งเพื่อนร่วมชั้นสมัยมัธยมศึกษา (Ithaca High School) และบิดาของทั้งสองคนก็เป็นเพื่อนร่วมงานกันใน Cornell University ความสัมพันธ์ระหว่าง Wolfowitz และ Kagan พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง¹⁰³ โดยภายหลังจากจบการศึกษาแล้ว ทั้งคู่ได้กลับมาเจอกันอีกครั้งในการทำงานกับ

¹⁰² Jack Shafer. *Newspaper war: Why do our Iraq battle plans keep showing up in the New York Times?*[Online]. Slate.com, July 2002. Available from: <http://www.slate.com/id/2068652/> [2006, December 22]

¹⁰³ David Plotz. *Paul Wolfowitz: Bush's testosterone man at Defense*[Online]. Slate.com, October 2001. Available from: <http://www.slate.com/id/3936>[2007, April 9]

นิตยสาร **The Weekly Standard** และได้ร่วมงานในรัฐบาลประธานาธิบดี Reagan นอกจากนี้อีกหนึ่งตัวอย่างของความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในและนอกรัฐบาลนั้นสามารถพิจารณาได้จากกรณีของ Paul Wolfowitz และ Richard Perle ซึ่งต่างก็คุ้นเคยกันมาเป็นเวลานาน ด้วยต่างก็เป็นศิษย์คนสำคัญของ Albert Wohlstetter (ซึ่ง Wolfowitz เองก็ยอมรับว่า Wohlstetter เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเขาอย่างมาก)¹⁰⁴ และร่วมงานกันอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการเมือง เพื่อให้เห็นภาพของเครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ชัดเจนมากขึ้นลองพิจารณาจากตารางที่ 3 ที่แสดงให้เห็นถึงตัวอย่างของสิ่งที่คนเหล่านี้มีส่วนร่วมกัน (ดูตารางที่ 3)

	กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในรัฐบาล บุษ 1	กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาล
University of Chicago (Leo Strauss)	Paul Wolfowitz (เรียน)	William Kristol (เรียน)
Yale University	Paul Wolfowitz (สอน), Lewis Scooter Libby (เรียนกับ Wolfowitz)	Robert Kagan (เรียน), John Podhoretz (เรียน), Donald Kagan (สอน)
Henry Scoop Jackson	Paul Wolfowitz	Richard Perle
Albert Wohlstetter	Paul Wolfowitz	Richard Perle
PNAC	Paul Wolfowitz, Zalmay Khalilzad, John R. Bolton, Elliot Abrams, Richard Armitage, Robert Zoellick, Douglas Feith, Lewis Scooter Libby, David Wurmser, Dov Zakheim	William Kristol, Donald Kagan, Robert Kagan, Richard Perle, Charles Krauthammer, Norman Podhoretz, Eliot A. Cohen
JINSA	Paul Wolfowitz, John R. Bolton, Douglas Feith,	Richard Perle, Joshua Moravchik, Jeane Kirkpatrick
Carter administration	Paul Wolfowitz, Zalmay Khalilzad,	Charles Krauthammer, Jeane Kirkpatrick, Richard Perle
Reagan administration	Paul Wolfowitz, Richard Armitage, Dov Zakheim, Douglas Feith, Elliot Abrams,	William Kristol, Richard Perle, Jeane Kirkpatrick,
Bush administration (Bush senior)	Paul Wolfowitz, Zalmay Khalilzad, Lewis Scooter Libby, Stephen Hadley,	William Kristol

ตารางที่ 3 เครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่

¹⁰⁴ John Cassidy, "The Next Crusade: Paul Wolfowitz at the World Bank," *The New York Magazine* (9 April 2007).

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ก็เพื่อจะชี้ให้เห็นว่าการประสานยุทธศาสตร์เพื่อเรียกร้องและผลักดันแนวความคิดสู่การกำหนดเป็นนโยบายของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นมิได้เป็นการประสานงานกันอย่างผิวเผินเท่านั้น แต่ด้วยความสัมพันธ์ในลักษณะเครือข่ายของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ ประกอบกับความสัมพันธ์ส่วนตัวที่คนเหล่านี้มีส่วนร่วมกันกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การทำงานร่วมกันของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ทั้งสองฝ่ายนี้สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ในส่วนของอิทธิพลในการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารหลังเหตุการณ์ 9/11 เองก็มีการทำงานที่ประสานและอาศัยความได้เปรียบจากความเชื่อมโยงกันแบบเครือข่ายนี้มาใช้เป็นประโยชน์เช่นเดียวกัน

อนึ่ง แม้ในช่วงรณรงค์หาเสียงรวมถึงช่วงแปดเดือนแรกในการทำงานของรัฐบาล Bush กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่อาจจะยังไม่สามารถมีอิทธิพลทางความคิดเห็นต่อประธานาธิบดีและการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารได้มากนัก อันจะเห็นได้จากการประกาศไม่สนับสนุนการแทรกแซงเพื่อเหตุผลด้านมนุษยธรรมและการสร้างรัฐสร้างชาติ (nation-building) ของประธานาธิบดี Bush¹⁰⁵ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการใช้กำลังทหารของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ อย่างไรก็ตาม นับแต่เกิดเหตุการณ์ 9/11 กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็สามารถนำแนวความคิดเรื่องการใช้อำนาจทางทหารของกลุ่มที่พยายามผลักดันมาหลายยุคหลายสมัยมาใช้ชี้นำการดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารเพื่อทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายได้สำเร็จ ทำให้ประธานาธิบดี Bush ยอมกลืนน้ำลายจากวาจาที่ลั่นเคยไว้ ซึ่งแนวทางดังกล่าวประยุกต์มาจากร่างเอกสาร **Defense Planning Guidance** ของ Wolfowitz, Perle และ Khalilzad ทั้งนี้ใจความหลักๆ ของแผนการที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่พยายามผลักดันในช่วงหลังเหตุการณ์ 9/11 นี้ ประการแรกคือ ใช้อำนาจทางทหารเป็นเครื่องมือหลักของการดำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยละทิ้งวิธีการทางการทูต การสกัดกั้นและการป้องปรามออกไปเสีย ประการที่สองคือ ระบุเป้าหมายในการใช้อำนาจทางทหารนั้นให้ชัดเจน เพราะกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่ารัฐที่ให้ความสนับสนุนผู้ก่อการร้ายก็มีความผิดไม่ได้แตกต่างไปจากผู้ก่อการเอง และประการที่สามคือ สหรัฐอเมริกาควรใช้โอกาสนี้จัดการกับรัฐแห่งความชั่วร้ายที่เป็นภัยต่อสันติภาพและความมั่นคงของโลก โดยอาศัยอำนาจทางทหารในการโค่นล้มรัฐบาลเผด็จการและเปลี่ยนการปกครองมาเป็นแบบเสรีประชาธิปไตย

¹⁰⁵ Jim Lehrer. **Election 2000 Presidential Debate with George W. Bush and Al Gore**[Online]. October 2000. Available from: http://www.c-span.org/campaign2000/transcript/debate_100300.asp [2006, September 25]

อนึ่ง แพบจะทันทีหลังจากเกิดเหตุการณ์วินาศกรรมวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาสรุปว่าผู้อยู่เบื้องหลังการก่อการร้ายในครั้งนี้ก็คือกลุ่มอัลกออิดะห์ (al-Qaeda)¹⁰⁶ แม้ว่าจะในเวลานั้นประธานาธิบดี George W. Bush ไม่ได้ประจำอยู่ที่ทำเนียบขาว แต่อยู่ในช่วงเดินสายในรัฐฟลอริดา จนกระทั่งช่วงปลายประธานาธิบดี Bush จึงเรียกประชุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงหลายคนในรัฐบาลเพื่อระดมความคิดเห็น เตรียมแนวทางรับมือกับการก่อการร้าย โดยความคิดเห็นแตกออกเป็น 2 ฝ่าย คือ Colin Powell รัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศต้องการให้สหรัฐอเมริกาใช้การดำเนินการทางการเมือง เศรษฐกิจ กฎหมายและการทูตเพื่อจัดการกับปัญหาการก่อการร้ายสากล แต่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่นำโดย Wolfowitz และ Armitage กลับเสนอว่าสหรัฐอเมริกาจะต้องใช้กำลังทางทหารเข้าจัดการกับรัฐที่ให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้ายเพราะเป็นการตัดไฟที่ต้นลม อันจะมีประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีการทางการทูต¹⁰⁷ สุดท้ายที่ประชุมก็ได้ข้อสรุปที่ค่อนข้างจะเป็นเอกฉันท์ว่าสหรัฐอเมริกาจะใช้กำลังทางทหาร เพื่อจัดการกับกลุ่มอัลกออิดะห์และรัฐบาลทอลเลอานนี้ให้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในเรื่องการใช้กำลังทหาร ความสำเร็จในครั้งนี้ไม่อาจนับเป็นเพราะอิทธิพลของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่สามารถชักจูงและผลักดันนโยบายได้เพียงลำพัง แต่เป็นผลมาจากการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับสูงอย่าง Cheney เองก็มีความเชื่อในเรื่องการใช้กำลังทางทหารเพื่อความมั่นคงแห่งชาติอยู่แล้วด้วย แต่ประเด็นที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ผลักดันได้สำเร็จก็คือ การแทรกแซงครั้งนี้จะอยู่บนพื้นฐานของการให้ความช่วยเหลือปลดปล่อยชาวอัฟกานิสถานที่ถูกกดขี่จากรัฐบาลทหารทอลเลอานให้เป็นอิสระและจัดตั้งรัฐบาลประชาธิปไตย ไปพร้อมๆ กับการตามล่ากลุ่ม al-Qaeda ด้วย¹⁰⁸

อย่างไรก็ดีช่วงเวลาไม่นานหลังจากโจมตีครั้งแรก ได้เกิดความวุ่นวายในทำเนียบขาว เมื่อคณะผู้สื่อข่าวจำนวน 14 คนจากจีนที่เข้ามาเยี่ยมชมทำเนียบขาวในวันนั้นได้แสดงกิริยาไม่สมควร ขณะยืนชมภาพข่าวขณะที่เครื่องบินลำที่สองพุ่งเข้าชนอาคารเวิร์ดเทรด เซ็นเตอร์ การที่นักข่าวจีนเหล่านี้หัวเราะด้วยท่าทางยินดีทำให้เจ้าหน้าที่ประจำทำเนียบขาวที่เห็นเหตุการณ์เดือดดาลด้วยความไม่พอใจ Richard Armitage รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงต่างประเทศ หนึ่งในกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จัดการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการ “ส่งนักข่าวทั้ง 14 คนกลับประเทศทันที โดยไม่คำนึงถึงเรื่องความปลอดภัย ปัญหากระทบกระทั่งกับจีนที่อาจตามมาหรือแม้แต่คำวิพากษ์วิจารณ์เรื่องเชื้อชาติ

¹⁰⁶ Interview with Paul Wolfowitz, 18 June 2003, cited in Mann, *Rise of the vulcans: The history of Bush war cabinet*, pp. 302-303.

¹⁰⁷ Tanenhaus, “Bush’s brain trust,” p. 168.

¹⁰⁸ President George W. Bush. *President Directs Humanitarian Aid to Afghanistan* [Online]. The White House, October 2001. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2001/10/20011004.html> [2006, November 23]

วัฒนธรรมใดๆ ทั้งนั้น”¹⁰⁹ การตอบโต้อย่างแข็งกร้าว แม้แต่ในกรณีของพลเรือนนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ว่า สหรัฐอเมริกากำลังอยู่ในสภาพอารมณ์ที่ไม่พร้อมจะสนใจใครหน้าไหนทั้งนั้น ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้เพิ่งจะมีเหตุการณ์ EP-3E ที่เครื่องบินของกองทัพสหรัฐอเมริกาถูกล้ำหน้าฟ้าจีนและถูกบังคับให้ลงจอด แล้วกักตัวนักบินเอาไว้ จนประธานาธิบดี Bush ต้องแสดงท่าทีอ่อนลง ยอมเจรจาและให้ทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศจีนส่งจดหมายที่มีใจความว่า “สหรัฐอเมริกาเสียใจอย่างยิ่งต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น”¹¹⁰ ซึ่งเรียกเสียงโห่ไล่ได้จากทั้งกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ทั้งในและนอกรัฐบาล โดยหนังสือพิมพ์ *Weekly Standard* วิจารย์คำกล่าวขอโทษขอโพยนี้ว่าเป็น “ความน่าอัปอายขายหน้าของประเทศชาติ”¹¹¹ เนื่องจากกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เชื่อว่าสหรัฐอเมริกาคงจะสนับสนุนการสร้างประชาธิปไตยในจีน ไม่ใช่ยอมคบค้ากับจีนเพียงเพราะผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแล้วเพิกเฉยกับปัญหาภายในของจีน * การที่ Armitage ไล่นักข่าวจีนออกจากประเทศด้วยข้อหาร่ำเรงเกินกว่าปกตินี้ จึงเป็นที่พอใจของสื่อหัวอนุรักษ์นิยมใหม่อย่างมาก

ในวันเดียวกัน Richard Armitage เรียกนายพล Mahmoud Ahmad หัวหน้าหน่วย *Inter-Services Intelligences (ISI)* ของปากีสถาน ** เข้าพบแล้วถามนายพล Ahmad ว่า “คุณเป็นพวกเดียวกับเราหรือเป็นศัตรูกับเรากันแน่ (Are you with us or against us?)” ในฐานะที่ปากีสถานเคยให้การสนับสนุนรัฐบาลทอลเลบานของอัฟกานิสถานที่ให้ที่พักพิงกับกลุ่ม *al-Qaeda* และนาย Osama bin Laden มาก่อน ในวันนี้ปากีสถานจะต้องตัดสินใจให้เด็ดขาดว่าจะเลือกอยู่ฝ่ายใดระหว่างสหรัฐอเมริกาหรือรัฐบาลทอลเลบาน ในการพบกันครั้งที่ 2 ในอีกสองสามวันต่อมา Armitage ยื่นข้อเรียกร้องให้ Ahmad ส่งต่อไปยังรัฐบาลปากีสถาน ซึ่งข้อเรียกร้องดังกล่าวประกอบด้วยขอสิทธิบินผ่านน่านฟ้าปากีสถาน ขอพื้นที่ในการตั้งฐานปฏิบัติการ ขอสิทธิในการขนย้ายเครื่องบินและอาวุธผ่านปากีสถาน รวมทั้งขอให้ปากีสถานให้ความร่วมมือในการหาข้อมูลข่าวกรองให้กับกองทัพสหรัฐอเมริกา ซึ่ง Ahmad และรัฐบาลปากีสถานก็ยินยอมตามข้อเรียกร้องทั้งหมด¹¹² อันเป็นการยอมรับว่าปากีสถานเลือกที่จะอยู่ข้างเดียวกับสหรัฐอเมริกาในการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายอย่างเป็นทางการ

¹⁰⁹ Mann, *Rise of the vulcans: The history of Bush war cabinet*, pp. 297-298.

¹¹⁰ Letter from Ambassador Pruecher to Minister of Foreign Affairs Tang [Online]. April, 2001. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2001/04/20010411-1.html> [2006, August 18]

¹¹¹ Robert Kagan and William Kristol, “A national humiliation,” *Weekly Standard* (16 April 2001), pp. 12-13.

* เป็นอีกหนึ่งเครื่องยืนยันว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ให้ความสำคัญกับอุดมการณ์มากกว่าผลประโยชน์

** ในช่วงนั้นหน่วย ISI กำลังทำโครงการแลกเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวกรองกับ CIA ของสหรัฐอเมริกา

¹¹² Mann, *Rise of the vulcans: The history of Bush war cabinet*, pp. 298-299.

แม้กลุ่มเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลประธานาธิบดี Bush ส่วนใหญ่จะเห็นพ้องในเรื่องการใช้กำลังทหารเพื่อตอบโต้สถานการณ์ที่เกิดขึ้น กระนั้นความคิดเห็นที่แตกต่างในรายละเอียดบางประการนั้นก็เริ่มส่อเค้าความวุ่นวายขึ้นมา เมื่อ Colin Powell รัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศเสนอว่า สหรัฐอเมริกาควรจะทำตามล่าตัวนาย Osama bin Laden มาลงโทษตามกระบวนการยุติธรรมและปฏิบัติการทางทหารในอัฟกานิสถานควรให้ความสำคัญหลักไปที่กลุ่ม al-Qaeda เนื่องจากกระแสความสนใจของประชาชนอยู่ที่อัฟกานิสถาน รัฐบาลไม่อาจทำอะไรได้ถ้าประชาชนไม่เห็นด้วย¹¹³ แต่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่นำโดย Wolfowitz และ Armitage กลับมองว่าสหรัฐอเมริกาจะต้องพุ่งเป้าหมายไปที่รัฐที่ให้การสนับสนุนและให้ที่พักพิงแก่กลุ่มผู้ก่อการร้ายมากกว่าที่จะอยู่ที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายเพียงอย่างเดียว เพราะรัฐที่ให้การสนับสนุนแก่กลุ่มผู้ก่อการร้ายก็ถือว่ามีคามผิดไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ดังนั้นทุกๆ ประเทศจะต้องตัดสินใจมาเลยว่าจะอยู่ฝ่ายใด อีกทั้งเห็นว่าเป็นการปฏิบัติกรในอัฟกานิสถานนั้นรัฐบาลสหรัฐอเมริกาควรประกาศไปเลยว่าเป็นการทำสงครามกับรัฐบาลทอลเลบาน เพื่อให้ประเทศอื่นๆ ตระหนักถึงผลลัพธ์ของการอยู่ฝ่ายตรงข้ามกับสหรัฐอเมริกา¹¹⁴

การต่อสู้เล็กๆ ระหว่างกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่อย่าง Wolfowitz และ Armitage กับ Colin Powell ในยกนี้กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ได้รับเสียงสนับสนุนจาก Cheney และ Rumsfeld เข้าช่วยทำให้สามารถมีอิทธิพลเหนือการดำเนินนโยบายเรื่องการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายได้ โดยจะเห็นได้จากธีม (theme) ที่ประธานาธิบดี Bush อ้างถึงกับแนวคิดที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เชื่อ นั้นมีความสอดคล้องกันอย่างมาก อันจะเห็นจากคำกล่าวของประธานาธิบดี Bush ช่วงค่ำวันที่ 11 กันยายน ที่ว่า สหรัฐอเมริกา “จะไม่แบ่งแยกกลุ่มผู้ก่อการร้ายออกจากผู้ที่ให้ที่พักพิงแก่กลุ่มคนดังกล่าว...ทุกประเทศๆ ในทุกๆ ภูมิภาคจะต้องตัดสินใจเลือกในขณะนี้แล้วว่า หากคุณไม่อยู่ข้างเรา คุณก็อยู่ข้างเดียวกับผู้ก่อการร้าย”¹¹⁵ “Are you with us or against us?” คำพูดเดียวกับที่ Armitage พูดกับ Ahmad ช่วงบ่ายวันเดียวกัน การที่ปราศรัยของประธานาธิบดี Bush ไปตรงกับแนวคิดของ Armitage ย่อมไม่ใช่เรื่องบังเอิญอย่างแน่นอน เนื่องจากในช่วงต้นการทำงานของรัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush ได้กล่าวไว้ว่าสหรัฐอเมริกาไม่มีอำนาจจะไปตัดสินว่าใครผิดใครถูก แต่สิ่งที่ Bush ประกาศออกมานั้นตรงข้ามกับที่เคยพูดไว้ว่า “humble nation” แบบหน้ามือเป็น

¹¹³ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 101.

¹¹⁴ Patrick Tyler and Blaire Sciolino, “Bush’s advisers split on scope of retaliation,” *New York Times* (20 September 2001), p. A1.

¹¹⁵ President George W. Bush. *Statement by the President in His Address to the Nation*[Online]. The White House, September 2001. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2001/09/20010911-16.html> [2006, December 7]

หลังมือ¹¹⁶ ยิ่งไปกว่านั้นจากคำปราศรัยของประธานาธิบดี Bush ในวันที่ 7 ตุลาคม 2001 ก่อนการเริ่มปฏิบัติการ Enduring Freedom จะเห็นว่าประธานาธิบดี Bush ให้น้ำหนักกับเรื่องการโค่นล้มรัฐบาลทหารทอลเลบานมากกว่าการตามล่าตัวนายบิน ลาเดินและกลุ่มอัลกออิดะห์¹¹⁷ ความเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่กับหลักการบุขเริ่มต้นขึ้นในจุดนี้เอง เนื่องจากแนวคิดเรื่องการดำเนินนโยบายที่ให้ความสำคัญกับ “รัฐ” เป็นหลักมากกว่าจะเป็นตัวแสดงอื่นๆ (แม้แต่ขบวนการก่อการร้าย) สะท้อนแนวคิดอนุรักษนิยมใหม่ได้เป็นอย่างดี

ในอีกด้านหนึ่งขณะที่ความสนใจของทุกคนอยู่ที่การทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายเพื่อจัดการกับรัฐบาลทอลเลบานและตามล่าตัวนายอุซมาะ บิน ลาเดิน กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็เริ่มผลักดันให้มีการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารในอิรัก โดยกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เริ่มสร้างทฤษฎีเรื่องความเชื่อมโยงระหว่างอิรักกับกลุ่มอัลกออิดะห์เพียงหนึ่งวันหลังเหตุการณ์ 9/11 Wolfowitz และ Rumsfeld เสนอกับคณะทำงานของรัฐบาล George W. Bush ว่าสหรัฐอเมริกาควรให้ความสำคัญกับการจัดการอิรักมากกว่าอัฟกานิสถาน¹¹⁸ ในการประชุมที่ Camp David วันที่ 15 กันยายน (4 วันให้หลังจากเหตุการณ์ 9/11) Wolfowitz ย้ำกับที่ประชุมว่าสหรัฐอเมริกาควรจะใช้กำลังทหารกับอิรัก¹¹⁹ ห้าวันต่อมา กลุ่ม PNAC (หนึ่งในสถาบันหัวอนุรักษนิยมใหม่นอกรัฐบาล)* ได้ยื่นจดหมายเปิดผนึกถึงประธานาธิบดี George W. Bush เรียกร้องให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มผู้ต่อต้านชัดตัม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการโค่นล้มรัฐบาลชัดตัม (คล้ายๆ กับวิธีการที่ประธานาธิบดี Reagan เคยใช้ในช่วงสงครามเย็น) โดยจดหมายดังกล่าวมีใจความสำคัญ ดังนี้

¹¹⁶ George W. Bush, “An distinctly American internationalism,” Speech at Ronald Reagan Presidential Library, November 1999.

¹¹⁷ President George W. Bush. **Presidential Address to the Nation** [Online]. The White House, October 2001. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2001/10/print/20011007-8.html> [2006, December 7]

¹¹⁸ Patrick Buchanan, **Where the right went wrong: How neoconservatives subverted the Reagan revolution and hijacked the Bush presidency**, p. 47.

¹¹⁹ Bob Woodward, **Bush at war** (London: Simon & Schuster, 2002), pp. 84-85.

* ประกอบด้วย William Kristol, Richard V. Allen, Gary Bauer, Jeffrey Bell, William J. Bennett, Rudy Boshwitz, Jeffrey Bergner, Elliot Cohen, Seth Cropsey, Midge Decter, Thomas Donnelly, Nicholas Eberstadt, Hillel Fradkin, Aaron Friedberg, Francis Fukuyama, Frank Gaffney, Jeffrey Gedmin, Reuel Marc Gerech, Charles Hill, Bruce P. Jackson, Eli S. Jacobs, Michael Joyce, Donald Kagan, Robert Kagan, Jeane Kirkpatrick, Charles Krauthammer, John Lehman, Clifford May, Martin Peretz, Richard Perle, Norman Podhoretz, Stephen P. Rosen, Randy Scheunemann, Gary Schmitt, William Schneider, Jr., Richard H. Shultz, Henry Sokolski, Stephen J. Solarz, Vin Weber, Leon Wieseltier และ Marshall Wittmann

“รัฐบาลอิรักอาจให้ความช่วยเหลือในการก่อเหตุการณ์โจมตีสหรัฐอเมริกา แต่ถึงแม้จะไม่มีหลักฐานมายืนยันความเชื่อมโยงระหว่างอิรักกับเหตุการณ์ดังกล่าว ทว่าในการทำลายความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายผู้ก่อการร้ายกับรัฐที่ให้ความสนับสนุนนั้น ควรจะรวมเอาการโค่นล้มรัฐบาลชัดดัมลงไปด้วย เพราะหากไม่ทำเช่นนั้นสงครามต่อต้านการก่อการร้ายก็คงไม่อาจสำเร็จได้”¹²⁰

ทั้งนี้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่มีความเชื่อที่ฝังรากลึกมานานตั้งแต่สมัยรัฐบาลประธานาธิบดี George Bush แล้วว่ารัฐบาลชัดดัม ฮุสเซ็นควรถูกโค่นอำนาจลงแล้วสร้างระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตยขึ้นมา เพื่อที่ว่าเมื่อประเทศอื่นๆ ในตะวันออกกลางเห็นความสงบสุขมั่งคั่งของอิรักที่เกิดจากการสนับสนุนประชาธิปไตยในประเทศแล้ว ประเทศเหล่านั้นจะเริ่มหันมาสนับสนุนการสร้างประชาธิปไตยในประเทศด้วย กล่าวสั้นๆ ก็คือกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่าการสนับสนุนประชาธิปไตยในอิรักจะเป็นการเปิดประตูสู่ประชาธิปไตยในตะวันออกกลาง เมื่อความเชื่อดังกล่าวถูกนำมารวมกับความเชื่อที่ว่าอิรัก (ตามความคิดของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่) ต้องการที่จะพัฒนาอาวุธ WMD ซึ่งอาจส่งต่อให้กลุ่มผู้ก่อการร้ายจนจะกระทบต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาเองนั้นยิ่งกระตุ้นให้คนเหล่านี้ผลักดันการแทรกแซงในอิรักมากขึ้น¹²¹

อย่างไรก็ดีกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังต้องเผชิญกับอุปสรรคชิ้นใหญ่คือการสร้างอิทธิพลทางความคิดเหนือกุ่มผู้กำหนดนโยบาย ซึ่งมีความคิดเห็นแตกออกเป็นกลุ่มๆ โดยในวันที่ 17 กันยายน รองประธานาธิบดี Cheney ออกมายืนยันว่าอิรักไม่มีความเชื่อมโยงกับการก่อเหตุวินาศกรรม 9/11 แต่อิรักมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายจริง¹²² ในขณะที่ Wolfowitz กลับให้ข้อมูลที่ขัดกันกับ Cheney โดยสิ้นเชิง เนื่องจาก Wolfowitz เชื่อในความเป็นไปได้ที่ชัดดัมจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ 9/11 ความขัดแย้งระหว่าง Cheney กับ Wolfowitz กลายเป็นเรื่องเล็กๆ เมื่อเทียบกับความขัดแย้งระหว่าง Rumsfeld + Wolfowitz ปะทะกับ Powell หรือจะเรียกว่าความขัดแย้งระหว่างเพนตากอนปะทะกระทรวงต่างประเทศก็ได้¹²³

¹²⁰ The Project for the New American Century. **Letter to President Bush on the War on Terrorism**[Online]. September 2001. Available from: <http://www.newamericancentury.org/Bushletter.htm> [2006, December 5]

¹²¹ Jane Perlez, “Capitol hawks seek tougher line on Iraq,” *New York Times* (7 March 2001), p. A10.

¹²² Michael R. Gordon, “After the attacks: The strategy; A new war and its scale,” *New York Times* (17 September 2001), p.1.

¹²³ Jane Perlez, David E. Sanger and Thom Shanker, “A nation challenged: The advisers; From many voices, one battlesStrategy,” *New York Times* (23 September 2001), p. 1.

ฝ่ายเพนตากอนหรือกระทรวงกลาโหมที่ร่วมกับ Cheney และ Scooter Libby สนับสนุนให้สหรัฐอเมริกาใช้กำลังทหารกับอิรักเพื่อโค่นล้มรัฐบาลซัดดัม เพราะความเชื่อที่ว่าอิรักและการก่อการร้ายมีความเชื่อมโยงกันและเพื่อป้องกันมิให้อิรักส่งสมอาวุธเตรียมความพร้อมจนถึงขั้นโจมตี สหรัฐอเมริกาได้ อิรักจึงถือเป็นศัตรูที่ร้ายกาจของสหรัฐอเมริกาที่สมควรถูกจัดการให้เรียบร้อย ยิ่งไปกว่านั้นสหรัฐอเมริกาควรจะเข้าไปปลดปล่อยประชาชนชาวอิรักให้เป็นอิสระภาพ อีกด้านหนึ่งฝ่ายกระทรวงต่างประเทศที่นำโดย Powell กลับมองว่าสหรัฐอเมริกาคงไม่สามารถหาเสียงสนับสนุนจากประชาคมโลกในการใช้กำลังทหารเข้าแทรกแซงในอิรักได้ หากมีรัฐที่ให้ความสนับสนุนผู้ก่อการร้าย “สหรัฐอเมริกาควรจะชักจูงให้เขาเลิกทำแบบนั้น ไม่ใช่ใช้กำลังทางทหารขู่เข็ญให้ได้มาตามแบบที่ Wolfowitz เชื่อ... ในตอนนี้สหรัฐอเมริกาควรจะให้ความสนใจกับอัฟกานิสถานไม่ใช่อิรัก”¹²⁴ จากคำพูดดังกล่าวทำให้การต่อสู้ในครั้งนี้ฝ่าย Powell เป็นผู้ชนะเมื่อรัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush ตัดสินใจที่จะให้ความสำคัญกับปฏิบัติการในอัฟกานิสถานก่อน ส่วนเรื่องอิรักนั้นสหรัฐอเมริกาจะคอยจับตามองอยู่ห่างๆ แต่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็ยังไม่ยอมแพ้พยายามเสนอให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาใช้แผนการในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มต่อต้านซัดดัมในอิรักเพื่อโค่นล้มรัฐบาลซัดดัมจะภายในประเทศ (สุดท้ายประเด็นนี้ก็ตกไปเพราะกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ตระหนักดีว่าเป็นแผนการที่ต้องใช้เวลานานและไม่รับประกันความสำเร็จ)

เหตุการณ์วินาศกรรมโดยฝีมือของผู้ก่อการร้ายที่เกิดขึ้นทำให้นักอนุรักษนิยมใหม่ อย่างเช่น Wolfowitz ซึ่งให้ความสำคัญกับเรื่องอันตรายของอาวุธ WMD เป็นทุนเดิมอยู่แล้วเริ่มกังวลกับสิ่งที่สะท้อนออกมาจากเหตุการณ์ 9/11 ว่า “จะเกิดอะไรขึ้นหากอาวุธ WMD ตกอยู่ในมือของคนเหล่านี้”¹²⁵ จากเดิมที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อว่ารัฐที่พัฒนาหรือครอบครองอาวุธที่มีอำนาจในการทำลายล้างสูงจะเป็นภัยต่อสถานภาพประเทศมหาอำนาจของสหรัฐอเมริกาจึงพยายามออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกายุติสนธิสัญญาความร่วมมือเรื่องการควบคุมอาวุธ แต่เหตุการณ์ 9/11 ทำให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ต้องประจักษ์ถึงอีกด้านหนึ่งเหรียญที่ว่าตัวแสดงอีกกลุ่มที่จะปล่อยให้มีการพัฒนาอาวุธเหล่านี้ได้ก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้าย ด้วยเหตุนี้ในขณะที่คนอื่นๆ ให้ความสนใจอยู่ที่การตามล่ากลุ่มผู้ก่อการร้าย กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่กลับมองข้ามไปอีกชั้น คือ ต้องตัดความเชื่อมโยงระหว่างประเทศที่ให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่พยายามจะพัฒนาอาวุธ WMD ก่อนที่จะสายเกินไป¹²⁶ หนึ่งในประเทศที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่หมายถึงก็คือ อิรัก ทว่า ด้วยเหตุที่ประเด็นเรื่องอิรัก

¹²⁴ Bob Woodward and Dan Balz, “At Camp David, advise and dissent,” *Washington Post* (31 January 2002), p. A1.

¹²⁵ Sam Tannenhaus interview with Paul Wolfowitz [Online]. U.S. Department of Defense News Transcript, May 2003. Available from: <http://www.defenselink.mil/transcripts/2003> [2006, December 7]

¹²⁶ Dorrien, *Imperial designs: Neoconservatism and the new pax Americana*, p. 105.

กับกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นั้นพัวพันกันมาเป็นเวลานาน ฝ่ายตรงข้าม (กลุ่มแนวคิดอื่น) จึงกล่าวหาว่า กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ประเมินสถานการณ์เกินจริง

ถึงกระนั้นก่อนหน้าช่วงปฏิบัติการ Enduring Freedom จะเริ่มต้นโจมตีอัฟกานิสถาน ความกังวลของ Wolfowitz และกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในเรื่องผู้ก่อการร้าย+อาวุธ WMD ก็เป็นจริง เมื่อสหรัฐอเมริกาถูกโจมตีอีกครั้งด้วยการโจมตีของผู้ก่อการร้ายด้วยอาวุธชีวภาพจากการส่งจดหมายแนบผงแป้ง ซึ่งเป็นสปอร์ของเชื้อแอนแทรกซ์ (anthrax) ซึ่งยิ่งย่ำเตือนให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาตระหนักถึงอันตรายและภัยคุกคามจากการแพร่กระจายของเทคโนโลยีอาวุธที่มีอำนาจในการทำลายล้างสูงในกลุ่มผู้ก่อการร้าย ทั้งนี้วันที่ 18 กันยายน ค.ศ. 2001 (เพียงหนึ่งอาทิตย์หลังเหตุการณ์ 9/11) ได้เกิดการโจมตีด้วยเชื้อแอนแทรกซ์ (anthrax attack) ในสหรัฐอเมริกาซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 5 คนและบาดเจ็บ 17 คน โดยจดหมายแนบเชื้อแอนแทรกซ์ถูกส่งไปยังสื่อและนักการเมืองต่างๆ ยกตัวอย่างเช่นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะ ซัน นาย Robert Stevens ในรัฐฟลอริดาที่เป็นเหยื่อรายแรกของการโจมตีด้วยอาวุธชีวภาพครั้งนี้¹²⁷ ในขณะเดียวกันจดหมายอีกหลายฉบับได้ถูกส่งไปยังสถานที่สำคัญหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นสำนักข่าวเอบีซี (ABC) ซีบีเอส (CBS) เอ็นบีซี (NBC) และหนังสือพิมพ์นิวยอร์กโพสต์ (New York Post) ซึ่งล้วนแต่ตั้งอยู่ในกรุงนิวยอร์ก รวมถึงจดหมายอีกสองฉบับที่ถูกส่งถึงสมาชิกวุฒิสภาพรรคเดโมแครต (นาย Tom Daschle และ Patrick Leahy)¹²⁸

อย่างไรก็ดีแม้ว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาจะยังไม่สามารถสรุปว่าใครอยู่เบื้องหลังการโจมตีด้วยเชื้อแอนแทรกซ์ดังกล่าว แต่ข้อความในจดหมายซึ่งลงวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2002 ที่มีเนื้อความว่า “พวกแกหยุดเราไม่ได้...แกต้องตาย...อเมริกาต้องตาย...อัลเลาะห์จงเจริญ”¹²⁹ บ่งชี้อย่างชัดเจนว่าเป็นฝีมือของกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่มองสหรัฐอเมริกาเป็นศัตรู ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผลจากการโจมตีด้วยเชื้อแอนแทรกซ์ครั้งนี้สะท้อนให้สหรัฐอเมริกาเห็นถึงภัยจากการก่อการร้ายด้วยอาวุธ WMD มากขึ้น เนื่องจากตามปกติแล้วปฏิบัติการก่อการร้ายของกลุ่มผู้ก่อการร้ายก็ยากที่จะควบคุม ตรวจสอบ และป้องกัน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นวงกว้างมากอยู่แล้ว แต่หากกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้เทคโนโลยีอาวุธ WMD ความรุนแรงของปฏิบัติการเหล่านี้จะยิ่งมีความรุนแรงโหดร้ายมากขึ้นไปอีก โดยรัฐก็ไม่สามารถป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เช่นเดียวกับกรณีการโจมตีด้วยจดหมาย

¹²⁷ M. Kent Bolton, *U.S. foreign policy and international politics: George W. Bush, 9/11, and the global-terrorist hydra* (Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Prentice Hall, 2004), p. 55.

¹²⁸ President George W. Bush. *Radio Address of the President to the Nation* [Online]. The White House, November 2001. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2001/11/print/20011103.html> [2007, April 7]

¹²⁹ Ibid.

แอนแทรกซ์ที่การตรวจสอบไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึงเพียงพอ) ทั้งยังเป็นเครื่องยืนยันว่าความกังวลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เป็นสิ่งที่คาดการณ์ได้ถูกต้อง

ความขัดแย้งระหว่าง Wolfowitz และ Powell รวมไปถึงแผนการของกระทรวงกลาโหมที่เจาะใจอิรักควรจะเป็นเรื่องลับในรัฐบาล แต่ข้อมูลก็รั่วไหลออกมาอย่างรวดเร็ว นำมาซึ่งการเกิด โดยกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ นอกรัฐบาลนอกจากจะใช้งานเขียน คอลัมน์ บทความและ op-ed ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มาเล่นกับประเด็นเรื่องอิรักเป็นพิเศษ (ไม่ว่าจะเป็นความชั่วร้ายของชุดดำฮุสเซ็น ฆะตกรรมที่นำสังหารของชาวอิรัก ย้ำเรื่องภารกิจที่ยังทำไม่เสร็จของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่เมื่อปี 1991 ซึ่งควรจะได้โค่นล้มชุดดำแทนที่จะปล่อยให้กลายเป็นภัยคุกคามสหรัฐอเมริกาและภูมิภาคดังเช่นทุกวันนี้) กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ยังช่วยเป็นกระบอกเสียงสนับสนุนฝ่าย Wolfowitz อย่างออกหน้าออกตา ทั้งจากในสิ่งพิมพ์และการเชิญให้สัมภาษณ์อยู่บ่อยครั้ง¹³⁰ ในขณะที่ Powell โดนนักวิชาการหัวอนุรักษ์นิยมใหม่วิจารณ์อย่างรุนแรง¹³¹ ยิ่งไปกว่านั้นบทความส่วนมากยังกล่าวถึงการสมคบคิดระหว่างกลุ่มอัลกออิดะห์กับรัฐบาลชุดดำในปฏิบัติการก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา พลังของสื่อส่งอิทธิพลทางความคิดโดยตรงถึงประชาชนซึ่งเป็นผู้อ่าน จึงอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ นอกรัฐบาลยังใช้ประชาชนมาเป็นเครื่องมือในการสร้างน้ำหนักให้กับความเชื่อของตนเองด้วย โดยจากผลสำรวจหลังจากที่มีกระแสข่าวว่าเจ้าหน้าที่ระดับสูงของอิรักลักลอบพบกับผู้นำกลุ่มอัลกออิดะห์ (Mohamed Atta) พบว่ากว่าร้อยละ 70 ของชาวอเมริกันเชื่อว่าอิรักอยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ 9/11¹³²

อนึ่ง ผลจากการโจมตีด้วยอาวุธชีวภาพระลอกนี้ ยิ่งเพิ่มเสียงสนับสนุนต่อการใช้กำลังทหารในการโค่นล้มรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนที่พัวพันกับกลุ่มผู้ก่อการร้ายของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ นอกรัฐบาลและสื่อสถาบันอื่นๆ ต่างเล่นข่าวเรื่องความรุนแรงของอาวุธ WMD และความจำเป็นที่จะต้องป้องกันมิให้ประเทศที่มีความสัมพันธ์กับผู้ก่อการร้ายสามารถครอบครองหรือพัฒนาอาวุธเหล่านี้ขึ้นมาได้ ซึ่งอันที่จริงแล้วการที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายจะครอบครองหรือพัฒนาอาวุธ WMD เหล่านี้ด้วยตัวเองคงไม่สามารถทำได้สะดวกนัก เนื่องจากอาวุธเหล่านี้ยังคงเป็นเทคโนโลยีทางทหารที่เป็นความลับ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาวุธนิวเคลียร์) อีกทั้งอุปกรณ์หรือสารประกอบต่างๆ ก็ไม่สามารถหาซื้อได้โดยง่าย เพราะสารเคมีอันตรายดังกล่าวถูกตรวจสอบกวดขันเป็นพิเศษ ทั้งนี้แม้ว่าอาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพจะมีชื่อเรียกแบบไม่เป็นทางการว่า “ระเบิดปรมาณูของคนจน” ก็ตาม แต่การที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายซึ่งเป็นตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐจะเข้าถึงเทคโนโลยีดังกล่าวได้จำเป็นที่

¹³⁰ Paul Wolfowitz interview on *Newshour with Jim Lehrer* (14 September 2001); Wolfowitz interview on *National Public Radio* (14 September 2001); Wolfowitz interview on *Fox News with Brit Hume* (13 September 2001).

¹³¹ Charles Krauthammer, “The great coalition debate rages on,” *Washington Post* (19 October 2001).

¹³² Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, p. 304.

จะต้องอาศัยความช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์จากรัฐเช่นกัน ด้วยเหตุนี้แนวคิดเรื่องอาวุธ WMD กับ การก่อการร้ายจึงถูกกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่โยงเข้าด้วยกัน ด้วยแรงผลักดันทางทั้งนักอนุรักษนิยม ใหม่ในรัฐบาลและนักอนุรักษนิยมใหม่่นอกรัฐบาลที่ใหม่ประกาศทฤษฎีที่ว่าการที่เทคโนโลยีและสาร ตั้งต้นเหล่านี้จะถึงมือกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้นั้นจะเป็นผลมาจากประเทศที่ให้ความสนับสนุนกลุ่ม ผู้ก่อการร้ายส่งต่อเทคโนโลยีดังกล่าวให้เพื่อนำมาใช้ก่อการสร้างความรุนแรงในที่ต่างๆ¹³³ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกา

ประเด็นเรื่องอิรักเป็นที่ถกเถียงกันอย่างไม่จบไม่สิ้น เนื่องจากกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ยังคง พยายามหาหลักฐานและชักจูงให้สหรัฐอเมริกาหันมาทำสงครามกับอิรัก อันเป็นสงครามต่อต้านการ ก่อการร้าย phase II คือการโค่นล้มรัฐบาลแห่งความชั่วร้ายที่พยายามจะพัฒนาและครอบครองอาวุธ WMD โดยดึงเอาเรื่องเหตุการณ์โจมตีด้วยอาวุธชีวภาพของผู้ก่อการร้ายและอิรักซึ่งมีความเชื่อมโยง กับกลุ่มผู้ก่อการร้าย อีกทั้งยังพยายามที่จะพัฒนาอาวุธ WMD มาเป็นประเด็นหลักในการตั้งการ ทำ สงครามต่อต้านการก่อการร้ายมาสู่การทำสงครามกับอิรัก เพราะหากไม่โค่นล้มรัฐบาลซัดดัมแล้ว สหรัฐอเมริกาจะไม่มีวันชนะในสงครามต่อต้านการก่อการร้ายได้เลย¹³⁴ ยังไม่รวมถึงความเชื่อดั้งเดิม ที่ว่าสหรัฐอเมริกาควรจะทำสงครามเพื่อสร้างประชาธิปไตยในโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตะวันออก กลางที่ไม่มีประเทศใดเป็นเสรีประชาธิปไตย ดังนั้นอิรักจะเป็นตัวอย่างในการทดลองที่ดีว่าการสร้าง ประชาธิปไตยและเสรีนิยมนั้นจะสามารถเข้ามาแทนที่การปกครองภายใต้ความเชื่อทางศาสนาได้ หรือไม่* การที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรัฐบาลพยายามจะโยงประเด็นเรื่องการโจมตีอิรักกับการทำ สงครามต่อต้านการก่อการร้ายดังกล่าวนั้นถูกกลุ่ม Powell คัดค้านเช่นเคย โดยกลุ่ม Powell เห็นว่า เรื่องอาวุธ WMD ในอิรักที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่กังวลว่าจะถูกส่งต่อถึงมือผู้ก่อการร้ายนั้นควรให้คณะ ผู้ตรวจสอบของสหประชาชาติทำหน้าที่ไป โดยสหรัฐอเมริกาไม่ควรจะเข้าไปข้องเกี่ยว

¹³³ Robert Kagan and William Kristol, "What to do about Iraq." *Weekly Standard* (21 January 2002).

¹³⁴ Richard Perle. *This week: Interview by George Stephanopoulos*[Online]. March 2002. Available from: <http://www.lexisnexis.com>[2007, April 9]

* ก่อนหน้านี้ได้มีเอกสารลับที่จัดทำโดย Paul Wolfowitz, Richard Perle, Elliot Abrams, Bernard Lewis, Abe Shulsky, Douglas Feith และ Paul Bremer เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาค ตะวันออกกลาง ซึ่งผลสรุปของเอกสารดังกล่าวเห็นว่าสหรัฐอเมริกาคควรสร้างประชาธิปไตยในตะวันออกกลาง ส่วน การยอมรับว่าตะวันออกกลางจะเป็นดินแดนที่ปกครองภายใต้ระบบความเชื่อทางศาสนาควรเป็นทางเลือกสุดท้าย อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, pp. 20-22.

อย่างไรก็ตามขณะที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ทั้งในและนอกรัฐบาลกำลังพยายามตอกย้ำความล้มเหลวไร้ประสิทธิภาพของสหประชาชาติและคณะผู้ตรวจสอบสวนอย่างเต็มที่ อีกทางหนึ่งกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็พยายามสร้างน้ำหนักให้กับความเชื่อที่ว่าอิรักมีความต้องการที่จะพัฒนาอาวุธ WMD รวมทั้งความเชื่อที่ว่ารัฐบาลอิรักมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกลุ่ม *al-Qaeda* โดยหากไม่ค้นลัมรัฐบาลซัดดัมแล้วอาวุธที่อิรักครอบครองไว้จะถูกส่งต่อถึงมือผู้ก่อการร้ายและนำมาใช้โจมตีสหรัฐอเมริกาได้ในที่สุด จนกระทั่งช่วงปลายปี 2001 กลุ่ม Powell ก็เริ่มเปลี่ยนความคิด โดยในการสัมภาษณ์ครั้งหนึ่ง Powell ยอมรับว่า “อิรักมีอาวุธที่มีอำนาจภาพในการทำลายล้างสูงอยู่ในครอบครองจริง”¹³⁵ ทั้งยังเผยว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกา กำลังพยายามหาความเชื่อมโยงระหว่างอิรักกับเหตุการณ์วินาศกรรมเมื่อวันที่ 11 กันยายน เช่นเดียวกับประธานาธิบดี George W. Bush ที่กล่าวว่าปฏิบัติการทางทหารในอัฟกานิสถานเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของสงครามต่อต้านการก่อการร้ายเท่านั้น¹³⁶ ถึงกระนั้นรัฐบาลประธานาธิบดี Bush ก็ยังมีท่าทีคลุมเครือว่าจะใช้กำลังทางทหารบุกอิรักหรือไม่ (ยกเว้นกลุ่ม Wolfowitz ที่ยื่นกรานมาโดยตลอดว่าให้ใช้กำลังทางทหารจัดการกับซัดดัมเพื่อเหตุผลประการแรกคือต่อยอดการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย และประการที่สองคือ ปลดปล่อยชาวอิรักให้เป็นอิสระจากผู้นำที่ชั่วร้าย)

เมื่อการต่อสู้ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรัฐบาลเริ่มประสบความสำเร็จหากพิจารณาจากท่าทีที่เริ่มเปลี่ยนไปของ Colin Powell ทว่า Powell เพียงคนเดียวคงไม่สามารถมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายได้ทั้งหมด ดังนั้นเป้าหมายที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ตั้งไว้ก็คือตัวประธานาธิบดี George W. Bush ซึ่งกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็พยายามอย่างเต็มที่ในการสร้างอิทธิพลและแรงกดดันจากภายนอกรัฐบาล ซึ่งผลจากแรงผลักดันของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่่นอกรัฐบาลที่พยายามใช้สื่อเป็นกระบอกเสียงในการมีอิทธิพลเหนือความคิดเห็นของประชาชนก็เป็นผล เมื่อกระแสสังคมส่วนใหญ่เริ่มหันมาสนับสนุนให้รัฐบาลสหรัฐอเมริการวมเอาอิรักเป็นส่วนหนึ่งของการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายและเรียกร้องให้รัฐบาลใช้กำลังทางทหารเข้าจัดการกับรัฐบาลซัดดัม สุลเซ็น เพราะชาวอเมริกันเชื่อว่าซัดดัมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการโจมตีสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาอาวุธ WMD อีกทั้งยังอาจส่งต่ออาวุธเหล่านั้นให้กับกลุ่มผู้ก่อการร้าย อันจะเป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อสหรัฐอเมริกาในที่สุด อนึ่ง เมื่อกระแสสังคมส่วนใหญ่สนับสนุนแนวทางของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารในอิรัก ประธานาธิบดี George W.

¹³⁵ Colin Powell. CNN late edition with Wolf Blitzer: Interview by Wolf Blitzer[Online]. December 2001. Available from: <http://www.state.gov> [2006, November 23]

¹³⁶ President George W. Bush. President Welcomes Aid Workers Rescued from Afghanistan[Online]. The White House, November 2001. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2001/11/20011126-9.html> [2006, November 23]

Bush ในฐานะประธานาธิบดีที่มาจาก การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยจึงตระหนักว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาควรจะทำตามเสียงของคนส่วนใหญ่ หรือหากจะมองจากอีกมุมหนึ่งแล้วจะเห็นว่า ประธานาธิบดี Bush มีความจำเป็นที่จะต้องรักษามรดกประโยชน์ทางการเมืองของตนเองเอาไว้ เนื่องจากหากประธานาธิบดี Bush ขัดขึ้นกระแสสังคมดังกล่าวแล้วย่อมจะส่งผลเสียต่ออำนาจทางการเมืองของประธานาธิบดีบุชเอง

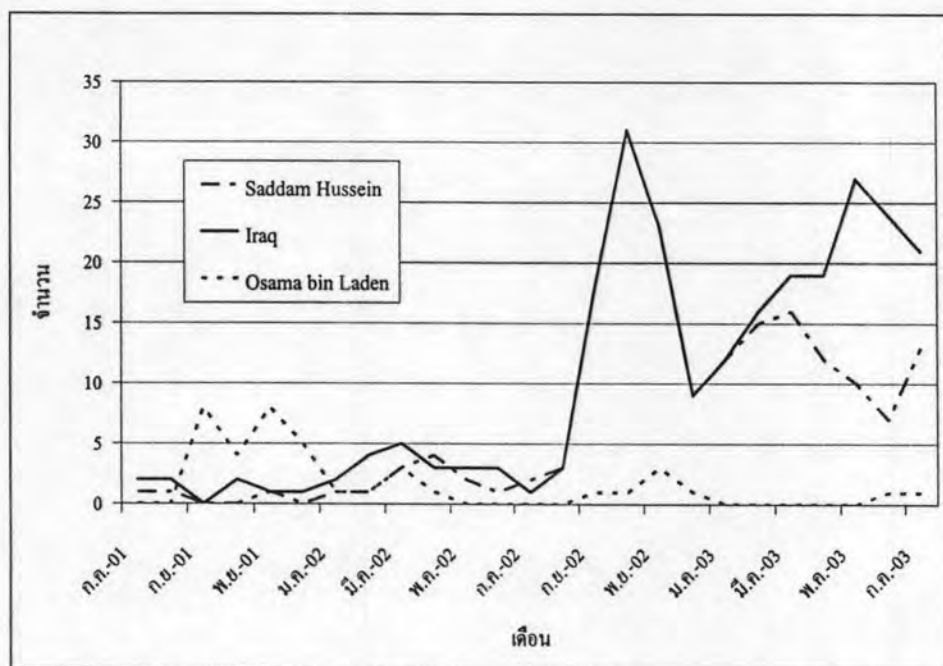
ในที่สุดกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ก็ประสบความสำเร็จในการผลักดันให้รัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush นับอิรักเป็นส่วนหนึ่งของการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายในช่วงต้นปี 2002 อันจะเห็นได้จากแนวคิดเรื่อง “แกนแห่งความชั่วร้าย” (Axis of Evil) จากคำปราศรัยของประธานาธิบดี George W. Bush เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2002 ซึ่งมีใจความสำคัญว่า

“[เราต้อง] ป้องกันมิให้รัฐที่คอยให้การสนับสนุนแก่กลุ่มผู้ก่อการร้ายมาทำอันตรายต่อสหรัฐอเมริกาและประเทศพันธมิตร...ด้วยการใช้อาวุธที่มีอำนาจในการทำลายล้างสูง...เรารู้ถึงธาตุแท้ของมันดี เกาหลีเหนือเป็นรัฐที่มีทั้งซีปนาวุธและ [WMD]...อิหร่านกำลังไขว่คว้าที่จะครอบครองอาวุธเหล่านั้นและเพาะพันธุ์การก่อการร้าย...อิรักยังคงตั้งตัวเป็นศัตรูกับสหรัฐอเมริกาและให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้ายตลอดมา รัฐบาลอิรักยังคงพัฒนาอาวุธชีวภาพและอาวุธนิวเคลียร์...รัฐเหล่านี้รวมทั้งเหล่าผู้ก่อการร้ายเป็นเสมือน แกนแห่งความชั่วร้าย ที่เป็นภัยต่อสันติภาพของโลกนี้ การแสวงหา [WMD] จะยิ่งทำให้รัฐเหล่านี้เข้มแข็งขึ้นและอันตรายมากขึ้น รัฐเหล่านี้อาจส่งต่ออาวุธดังกล่าวให้กับผู้ก่อการร้าย...ซึ่งนำมาใช้โจมตีสหรัฐอเมริกาและพันธมิตร แต่ไม่ว่าจะเป็นที่ใดผลลัพธ์ก็คือหายนะ”¹³⁷

แถลงการณ์ดังกล่าวเป็นเครื่องพิสูจน์ว่ารัฐบาลประธานาธิบดี George W. Bush ตัดสินใจแล้วว่าจะใช้กำลังทหารเข้าแทรกแซงในอิรักเพื่อปลดอาวุธและโค่นล้มรัฐบาลซัดดัม โดยมาตรการที่จะใช้นั้นกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่สนับสนุนการใช้กำลังทางทหารเพื่อชิงลงมือจัดการกับอิรักก่อนที่อิรักจะสามารถพัฒนาขีดความสามารถของตนเองขึ้นมาจนเป็นภัยต่อสหรัฐอเมริกาได้ หลังจากที่ประธานาธิบดี Bush ได้ออกมากล่าวสุนทรพจน์ดังกล่าวแล้ว กระแสความสนใจทุกๆ ด้านก็พุ่งมาที่การใช้กำลังทหารกับอิรัก แม้แต่ Powell ที่เคยคัดค้านข้อเรียกร้องของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ให้สหรัฐอเมริกาใช้กำลังทหารกับอิรักก็ยังมีท่าทีเห็นพ้องกับแนวทางของประธานาธิบดี Bush อย่างน่า

¹³⁷ President George W. Bush. President Delivers State of the Union Address[Online]. The White House, January 2002. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2002/01/20020129-11.html> [2006, December 7]

แปลกใจ¹³⁸ ในขณะเดียวกันความสำเร็จของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่่นอกรัฐบาลในการสร้างอิทธิพลทางความคิดเหนือ public opinion ก็ปรากฏออกมาในรูปของโพลที่บ่งชี้ว่าชาวอเมริกันกว่าร้อยละ 72 เชื่อว่าอิรักมีอาวุธ WMD และสนับสนุนให้รัฐบาลใช้กำลังทางทหารเพื่อจัดการกับซัดดัม¹³⁹ ทั้งนี้อีกหนึ่งสิ่งยืนยันถึงความสำเร็จของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่สามารถมีอิทธิพลทางความคิดเหนือประธานาธิบดี George W. Bush ได้ก็คือแถลงการณ์และคำปราศรัยของประธานาธิบดีบุชที่ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องซัดดัม ฮุสเซนและอิรักที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด (ดูภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 แถลงการณ์ของประธานาธิบดี George W. Bush ที่กล่าวถึง Saddam Hussein, Iraq และ Osama bin Laden¹⁴⁰

ในช่วงเวลานี้เองที่สหประชาชาติเริ่มเข้ามามีบทบาทหลักในการป้องกัน/ขัดขวางไม่ให้สหรัฐอเมริกาหาช่องทางในการโจมตีอิรักได้ ซึ่งรัฐบาลสหรัฐอเมริกาก็พยายามอย่างเต็มที่ที่จะหาเหตุผลอันเหมาะสมในการบุกอิรัก โดยให้ความสำคัญไปที่การพิสูจน์ว่าอิรักมีความพยายามที่จะครอบครองและพัฒนาอาวุธ WMD จริง (อันที่จริงแล้วประธานาธิบดี Bush ถึงกับใช้คำว่า “weapon of

¹³⁸ Michael R. Gordon and David E. Sanger, “A nation challenged: Iraq; Powell says U.S. is weighing ways to topple Hussein,” *New York Times* (13 February 2002), p. A1.

¹³⁹ Michael Duffy and James Carney, “A question of trust,” *Time* (28 January 2003), p.23.

¹⁴⁰ Devon M. Largio, “Uncovering the rationales for the war on Iraq: The words of the Bush administration, Congress and the media from September 12, 2001 to October 11, 2002,” (Bachelor’s thesis, College of Liberal Arts and Sciences, University of Illinois, 2004), p. 166.

mass murder”)¹⁴¹ ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 3 แล้วว่าในวันที่ 12 กันยายน 2002 ประธานาธิบดี George W. Bush แห่งสหรัฐอเมริกาได้ออกมาประณามอิรักที่ไม่ปฏิบัติตามมติของสหประชาชาติในรายงานที่มีชื่อว่า “หนึ่งทศวรรษแห่งการหลอกลวงและขัดขืน: การขัดขืนของซัดดัม ฮุสเซนต่อสหประชาชาติ” (A Decade of Deception and Defiance: Saddam Hussein’s Defiance of the United Nations) ซึ่งต่อมาคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ผ่านมติสหประชาชาติ 1441/2002 ที่กำหนดเส้นตายให้รัฐบาลอิรักยินยอมให้คณะ UNMOVIC และ IAEA เข้าไปตรวจสอบและค้นหา WMD (อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี อาวุธชีวภาพและจรวดระยะวิถีไกลเกินกว่า 150 เมตรพร้อมฐานยิง) เพื่อดำเนินการทำลายต่อไปภายในระยะเวลาที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการตรวจสอบของ UNMOVIC และ IAEA ในขั้นต้นยังไม่พบว่าอิรักมี WMD ระดับอันตรายไว้ในครอบครอง¹⁴²

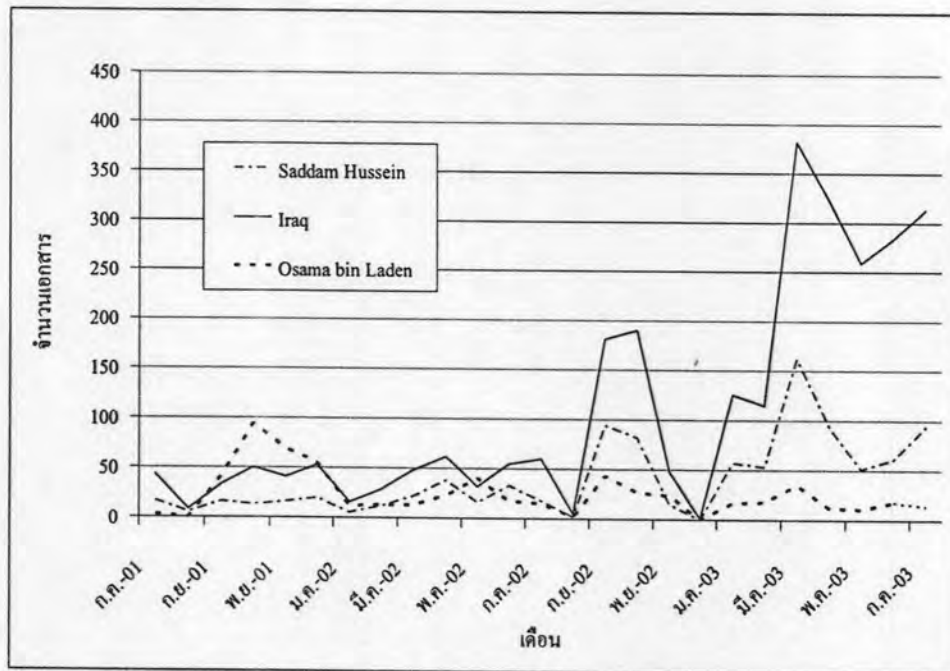
สำหรับในตอนนี่ยุทธศาสตร์ของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่อาจจะดูด้อยลงเนื่องจากรัฐบาลประธานาธิบดี Bush มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันแล้วจึงไม่ค่อยเห็นความพยายามในการผลักดันนโยบายของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ภายในรัฐบาลเท่าใดนัก แต่จะเน้นการผลักดันในฝ่ายนิติบัญญัติมากกว่า เนื่องจากในขณะนั้นประธานาธิบดี Bush ได้ยื่นเรื่องต่อสภาของเกรสเพื่อขออนุมัติการใช้งำลังทางทหารกับอิรัก ซึ่งกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่จึงให้ความสำคัญกับตรงนี้ ด้วยความเชื่อที่ว่าไม่ว่าสหประชาชาติจะมีมติเช่นไร สหรัฐอเมริกาก็จะส่งกำลังทหารไปอิรักอยู่ดีหากสภาของเกรสมอบอำนาจให้

อนึ่ง Wolfowitz ได้ยืนยันกับ House Appropriations Committee ว่าการใช้งำลังทางทหารกับอิรักนั้นจะไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณของสหรัฐอเมริกา เพราะการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายในอิรักในครั้งนี้จะรวดเร็ว ประหยัดและง่าย (ในตอนหลังก็พิสูจน์แล้วว่า Wolfowitz คิดผิด) ฉะนั้นย่อมจะไม่กระทบกระเทือนต่อชาวอเมริกันและเศรษฐกิจของประเทศอย่างแน่นอน ยิ่งไปกว่านั้น Wolfowitz ยังแถลงต่อสภาของเกรสว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติ (น้ำมัน) ที่อิรักครอบครองที่ทำรายได้จำนวนมหาศาลให้ประเทศอาจจะถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนาอาวุธ WMD ซึ่งหากพิจารณาจากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาจะเห็นว่าอิรักไม่เคยลังเลที่จะใช้อาวุธเหล่านั้นกับประชาชนของตนเอง ดังนั้นหากสหรัฐอเมริกาไม่จัดการกับอิรักเสียตั้งแต่วันนี้ (military preemption) ภัยคุกคามที่ร้ายแรงนี้จะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอันตรายต่อสหรัฐอเมริกามากขึ้นตามไปด้วย (imminent

¹⁴¹ President George W. Bush. Presidential Address to the United Nation General Assembly [Online]. The White House, September 2002. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2002/09/20020912-1.html> [2006, December 7]

¹⁴² ประทุมพร วัชรเสถียร และ ไชยวัฒน์ คำชู, อิรัก วิกฤตถาวร? (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2546), หน้า 156-159.

threat)¹⁴³ ในส่วนนี้เองจะเห็นว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เริ่มลดบทบาทผ่านสื่อลง (จากเดิมที่ Wolfowitz เติบโตให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง) แต่กลับมาเน้นการวิ่งเต้นในฝ่ายนิติบัญญัติแทน ซึ่งหากพิจารณาจากภาพที่ 3 แล้วจะสังเกตได้ว่าจำนวนบันทึกของสภาองเกรสที่กล่าวถึง Saddam Hussein, Iraq และ Osama bin Laden นั้นเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในช่วงนี้ (ดูภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 บันทึกเอกสารของสภาองเกรสที่กล่าวถึง
Saddam Hussein, Iraq, and Osama bin Laden¹⁴⁴

ไม่เพียงแต่ประธานาธิบดี George W. Bush เท่านั้นที่ต้องรับฟังกระแสสังคมอเมริกันที่สนับสนุนให้รัฐบาลให้กำลังทางทหารกับอิรักเพื่อโค่นล้มรัฐบาลเผด็จการของนายซัดดัม ฮุสเซนและเปิดเส้นทางความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มผู้ก่อการร้ายกับอาวุธที่มีอานุภาพในการทำลายล้างสูง (WMD) ทั้งนี้นับตั้งแต่เริ่มมีผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่ไปในทางเดียวกันว่าต้องการให้รัฐบาลจัดการกับซัดดัมที่ชาวอเมริกัน “เชื่อ” ว่ามีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับกลุ่ม al-Qaeda ประกอบกับความพยายามของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่พยายามแสดงความคิดเห็นและแถลงกับฝ่ายนิติบัญญัติถึงความจำเป็นของการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายกับอิรัก สภาองเกรสก็หันมาให้ความสนใจกับประเด็นเรื่องสงครามกับอิรักเพื่อโค่นล้มรัฐบาลซัดดัมมากขึ้นตามไปด้วย จากภาพ

¹⁴³ Halper and Clarke, *America alone: The neoconservatives and the global order*, pp. 221-224.

¹⁴⁴ Largio, “Uncovering the rationales for the war on Iraq: The words of the Bush administration, Congress and the media from September 12, 2001 to October 11, 2002,” p. 166.

แสดงบันทึกของสภาองเกรสที่สามารถพิสูจน์ได้ส่วนหนึ่งว่าความพยายามของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ทั้งในและนอกรัฐบาลมีอิทธิพลกับความคิดเห็นของสภาองเกรสจริง

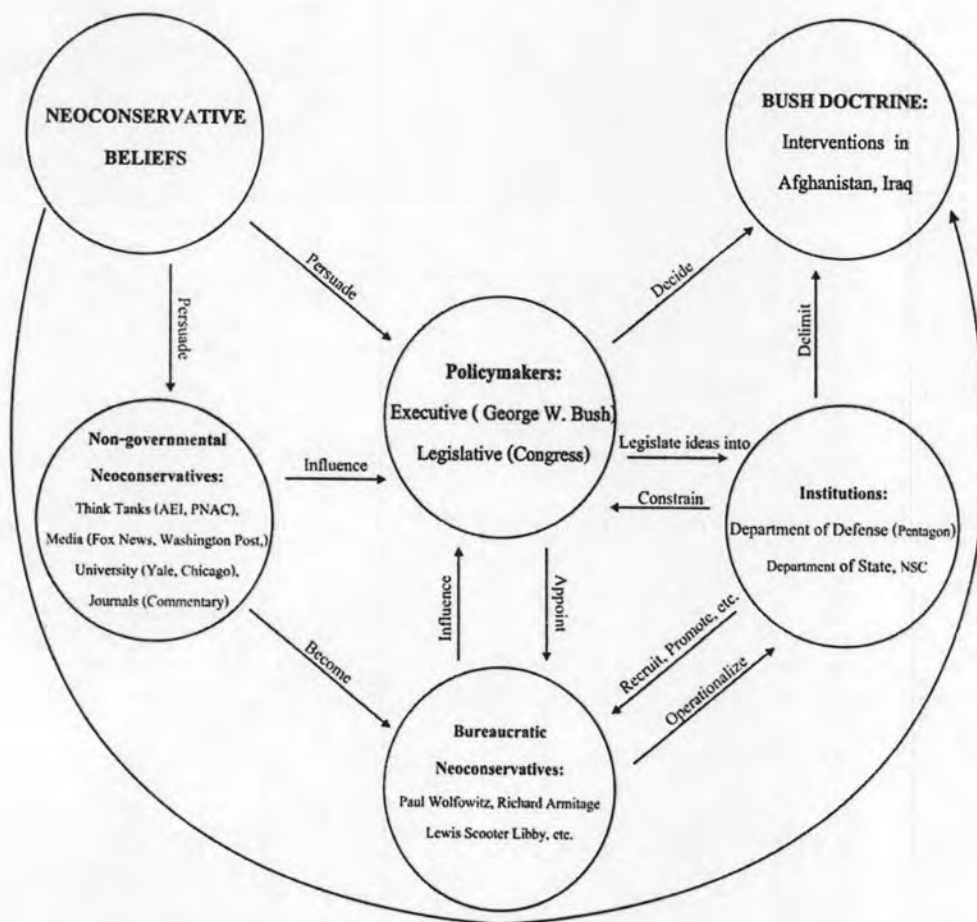
ท้ายที่สุดแล้ว ด้วยแรงสนับสนุนจากภาคประชาชน (กระแสสังคม) ที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลพยายามสร้างขึ้น ผนวกกับแรงผลักดันจากคณะทำงานของประธานาธิบดี Bush ของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2002 สภาองเกรสได้ผ่าน “มติเห็นชอบให้ใช้กำลังทหารต่ออิรัก” (The Authorization for the Use of Military Force against Iraq Resolution) ซึ่งเป็นการยินยอมให้ประธานาธิบดี Bush ใช้กำลังทางทหารต่ออิรักได้ ภายใต้เงื่อนไขบางประการ¹⁴⁵ (กล่าวถึงในบทที่ 3) ต่อมาในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2003 Collin Powell ได้เสนอรายงานต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติว่าอิรักยังคงครอบครอง WMD อีกจำนวนหนึ่งเอาไว้ในสถานที่ต่างๆ โดยที่ UNMOVIC และ IAEA ยังตรวจสอบไม่พบ โดยการกระทำดังกล่าวถือได้ว่าเป็น “การละเมิดในสาระสำคัญ” ที่ไม่มีความจำเป็นต้องรอการพิสูจน์ใดๆ อีกต่อไป ดังนั้นจึงเห็นสมควรให้อิรักถูกลงโทษโดยการใช้กำลัง โดยอาศัยเนื้อความตอนหนึ่งในมติ UNSC 1441/2002 ในเรื่องของผลร้ายแรง (serious consequences) ที่อิรักจะต้องเผชิญหากไม่ปฏิบัติตามมตินั้นๆ¹⁴⁶

เดือนมีนาคม รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ประกาศว่ามาตรการด้านการทูตในการปลดอาวุธอิรักนั้น “ล้มเหลว” เนื่องจากอิรักยังคงมีอาวุธร้ายแรงเอาไว้ในครอบครอง โดยประธานาธิบดี Bush แถลงว่า “...ไม่ต้องสงสัยเลยว่ารัฐบาลอิรักยังคงครอบครองและซ่อนเร้นอาวุธร้ายแรงบางส่วนเอาไว้ คนเหล่านี้เคยใช้อาวุธที่มีคุณภาพในการทำลายนับล้านคนกับเพื่อนบ้านและประชาชนชาวอิรักอย่างโหดร้ายมาแล้ว” (ซึ่งหากสังเกตดูให้ดีแล้วจะเห็นว่ามีความเชื่อมโยงกับแนวทางที่ Wolfowitz แถลงต่อสภาองเกรสมาก่อนหน้านี้) และประธานาธิบดี Bush ได้ยื่นคำขาดว่าหากนายซัดดัม ฮุสเซนและบุตรชายทั้งสองคนไม่เดินทางออกจากอิรักภายใน 48 ชั่วโมง สหรัฐอเมริกาพร้อมด้วยพันธมิตรจะใช้กำลังทางทหารเข้าจัดการกับอิรัก เพื่อปลดอาวุธและป้องกันมิให้อิรักครอบครอง WMD โดยถือว่าการรักษามลประโยชน์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ ในขณะที่เดียวกันปฏิบัติการดังกล่าวจะช่วยปลดปล่อยชาวอิรักและชนกลุ่มน้อยที่ถูกกดขี่ข่มเหงโดยรัฐบาลซัดดัมให้เป็นอิสระ การแทรกแซงด้วยกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาในอิรักเมื่อวันที่ 20 มีนาคมเป็นเครื่องยืนยันว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่สามารถผลักดันแนวคิดของตนให้มีอิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 ได้สำเร็จ

¹⁴⁵ The White House. Joint Resolution to Authorize the use of the United States armed forces against Iraq resolution of 2002[Online]. The White House, October 2002. Available from: <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2002/10/print/20021002-2.html> [2007, April 9]

¹⁴⁶ ประทุมพร วัชรเสถียร และ ไชยวัฒน์ คำชู, อิรัก วิกฤตดาวร, หน้า 159.

ทั้งนี้จากความสำเร็จของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในฐานะของ “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด” ที่สามารถผลักดันและมีอิทธิพลเหนือการกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 นั้นสามารถนำมาพิจารณาประกอบกับทฤษฎี ideational approach ที่ได้เสนอไว้ในบทนำได้เป็นแผนภาพ ดังนี้ (ดูภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 การเข้าไปมีอิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เหนือนโยบาย¹⁴⁷

จากแผนภาพข้างต้นสามารถอธิบายได้ว่า ความพยายามของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในฐานะของกลุ่มอิทธิพลทางความคิดที่ต้องการจะผลักดันให้นโยบายออกมาตรงตามแนวคิดความเชื่อของกลุ่มนั้นมีพัฒนาการและกระบวนการดังต่อไปนี้คือ ขั้นแรกเป็นส่วนของพัฒนาการทางความคิด กล่าวคือ ความคิด (ideas) หรือความเชื่อ (beliefs) จะมีพัฒนาการจนมาอยู่ที่ nongovernmental carriers of ideas ซึ่งในที่นี้ก็คือกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ไม่ใช่รัฐ โดยกลุ่มเหล่านี้จะมีหน้าที่สองประการคือ 1) มีอิทธิพลต่อตัวผู้กำหนดนโยบายโดยตรง อันจะเห็นได้จากการส่งจดหมายเปิดผนึกของกลุ่ม

¹⁴⁷ Yee, "The causal effects of ideas on policies," p. 87. (เป็นภาพที่ดัดแปลงมาจากแผนภาพของ Albert S. Yee ที่ได้อ้างถึงไปในบทนำ)

PNAC ถึงประธานาธิบดี Bush เรียกร้องให้ดำเนินนโยบายการแทรกแซงด้วยกำลังทหารกับอิรักเพื่อโค่นล้มรัฐบาลซัดดัมหรือการที่ think tanks อย่าง AEI ซึ่งเป็นผู้ช่วยเรื่องทีปรึกษาด้านนโยบายกับรัฐบาลจะสามารถมีอิทธิพลต่อตัวผู้กำหนดนโยบายได้โดยตรง รวมไปถึง Richard Perle ที่เป็นทีปรึกษาเอกอัครราชทูตให้กับประธานาธิบดี Bush และประการที่ 2) ช่วยสร้าง bureaucratic carriers of ideas ซึ่งก็คือกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่อยู่ในรัฐบาล ซึ่งจะสามารถแทรกซึมเข้าไปอยู่ในรัฐบาลของผู้กำหนดนโยบายได้ เช่นเดียวกับที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เป็นที่ปรึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศให้กับ George W. Bush ในช่วงรณรงค์หาเสียง โดยเมื่อ Bush ขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีก็มอบหมายที่ปรึกษาเหล่านี้ให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในสังกัดต่างๆ กัน ทั้งนี้ในรัฐบาลบุช 1 กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่สามารถครองกระทรวงกลาโหมเอาไว้ได้ เนื่องจากพอ Wolfowitz ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยกระทรวงกลาโหมก็ดึงเอากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่คนอื่นๆ เข้ามาร่วมงานด้วย เมื่อองค์ประกอบทั้งสองประการมีครบกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ทั้งในและนอกรัฐบาลนี้ก็จะประสานการทำงานเป็นเครือข่ายเพื่อผลักดันนโยบายที่ตนเองต้องการ

ลักษณะในการสร้างอิทธิพลทางความคิดของทั้งสองกลุ่มนี้จะมีความแตกต่างกัน โดยจากการศึกษาพบว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นจะใช้วิธีการเสนอแนวคิดต่อคณะทำงานของประธานาธิบดี Bush เพื่อหาพรรคพวกที่ให้การสนับสนุนแนวทางของตน (ยกตัวอย่างเช่นรองประธานาธิบดี Cheney) แล้วพยายามผลักดันโดยการทำลายความน่าเชื่อถือของแนวคิดความคิดอื่น (ดังเช่นในกรณีของความขัดแย้งกับ Powell) เมื่อประธานาธิบดีเห็นว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่มีประโยชน์จริงก็จะเริ่มคล้อยตามและถูกครอบงำจากแนวคิดนี้ต่อไป ในขณะที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลจะมีหน้าที่หลักคือสร้างเสียงสนับสนุนจากประชาชนให้เห็นพ้องกับแนวทางที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เสนอไว้ เมื่อประชาชนสนับสนุนการที่นโยบายดังกล่าวจะถูกนำมาใช้ปฏิบัติจริงก็จะเป็นไปได้มากขึ้น ทั้งนี้หลักการสำคัญของการสร้างอิทธิพลทางความคิดต่อการกำหนดนโยบายของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นั้นอยู่ที่การสร้างฉันทามติในระดับปรีชา (operate in cognitive level) กล่าวคือ การสร้างอิทธิพลจากการสร้างความเชื่อ/ความคิดที่ตรงกัน เช่นเดียวกับการสร้างความเชื่อที่ว่ารัฐบาลซัดดัม ฮุสเซนมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ 9/11 อีกทั้งยังมีความพยายามที่จะพัฒนาศักยภาพในการคุกคามสหรัฐอเมริกาต่อไปด้วยอาวุธ WMD ซึ่งสหรัฐอเมริกาจะต้องจัดการโค่นล้มรัฐบาลดังกล่าวเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของตนเอง เมื่อสร้างความเชื่อนี้ได้การจะผลักดันความต้องการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่ต้องการจะโค่นล้มรัฐบาลซัดดัมก็จะสามารถทำได้ง่ายขึ้น เมื่อสังคมเห็นพ้องเป็นเสียงเดียวกัน

ดังนั้นจึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าปัจจัยเรื่องภัยจากการก่อการร้าย (ทั้งจากเหตุการณ์ 9/11 และ anthrax attack) เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยเสริมให้กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่สามารถเข้ามามีอิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารหลังเหตุการณ์ 9/11 ได้มากขึ้น โดยหากลองพิจารณาย้อนกลับไปในอดีตแล้วจะพบว่าแม้กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่จะสามารถแทรกซึมเข้าอยู่ในตำแหน่งทางการเมืองระดับสูงได้ แต่ก็ไม่สามารถมีอิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายได้เสมอไป (สมัยประธานาธิบดี Reagan และ Bush ผู้พ่อ) แต่เมื่อเกิดเหตุวิกฤตขึ้นกลุ่มผู้กำหนดนโยบายจะเกิดความไม่แน่ใจ (uncertainties) ว่าควรจะมีท่าทีตอบรับหรือดำเนินการอย่างไรต่อไป ซึ่งสิ่งที่คนเหล่านี้ต้องการก็คือ roadmap หรือ guideline ที่จะเข้ามาแนะนำว่าควรจะทำอย่างไรในสถานการณ์แห่งความวุ่นวายสับสนนั้นๆ สำหรับกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เองแล้ว การเกิดขึ้นของเหตุการณ์วินาศกรรมจากฝีมือของกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้เปิดโอกาสให้เข้าไปมีอิทธิพลเหนือผู้กำหนดนโยบายได้ ยิ่งไปกว่านั้นสำหรับกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลก็สามารถใช้ประโยชน์จากวิกฤตที่เกิดขึ้นมาเป็นเครื่องมือในการสร้างอิทธิพลเหนือจิตใจของประชาชนได้เช่นกัน

การที่ภาพข่าวทางโทรทัศน์ (Fox News Channel) ฉายแต่ภาพซ้ำๆ ของเหตุการณ์ 9/11 ยิ่งกระตุ้นให้ผู้คนเกิดความรู้สึกหวั่นไหวและพร้อมที่จะคล้อยตามสิ่งที่เข้ามามีอิทธิพล โดยจะเห็นได้จากข้อมูลเรื่องอาวุธ WMD ของอิรักซึ่งแม้จะมีการทำแบบสำรวจในอีกหนึ่งปีครึ่งให้หลัง (เดือนตุลาคม ค.ศ. 2004) จากการเริ่มปฏิบัติการเสรีภาพแห่งอิรักที่ได้ข้อพิสูจน์แล้วว่าอิรักไม่มีและไม่พัฒนาอาวุธร้ายแรงใดๆ แต่ชาวอเมริกันกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ยังคงเชื่อว่า นายซัดดัม ฮุสเซนต้องการที่จะครอบครองอาวุธ WMD และ 63 เปอร์เซ็นต์ยังคงเชื่อว่าอิรักภายใต้การนำของนายซัดดัม ฮุสเซนเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา ในขณะที่ 62 เปอร์เซ็นต์เชื่อว่านายซัดดัมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มอัลกออิดะห์¹⁴⁸ (อันจะเห็นได้ว่าอิทธิพลของสื่อต่อความคิดของผู้คนในระดับปรีชาานั้นจะฝังรากลึกอย่างมาก จึงไม่แปลกที่คนส่วนใหญ่จะยังมีความเชื่อที่ผิดๆ) การที่ชาวอเมริกันจำนวนมากเชื่อมั่นและสนับสนุนให้รัฐบาลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วส่งผลให้เกิดกระแสสังคมที่บีบให้ประธานาธิบดีบุชหันมาสนใจประเด็นเรื่องอิรัก (เช่นเดียวกับ Powell ที่เคยคัดค้านเรื่องนี้อย่างสุดโต่ง) เนื่องจากต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ทางการเมืองเอาไว้

นอกเหนือจากปัจจัยเสริมจากการก่อการร้ายแล้ว ในอีกด้านหนึ่งปัจจัยเรื่องผู้นำและผู้ร่วมทำงานในรัฐบาลนั้นมีส่วนช่วยการสร้างอิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ดังที่กล่าวไปข้างต้นแล้วว่าประธานาธิบดี Bush ก่อนข้างจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการต่างประเทศที่ค่อนข้างจำกัด และต้องการข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถเพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ ตลอดจน

¹⁴⁸ Harris Interactive. The Harris poll #79: Iraq, 9/11, Al Qaeda and weapons of mass destruction:

What the public believes now, according to latest Harris poll[Online]. October 2004. Available from:

http://www.harrisinteractive.com/harris_poll/index.asp?PollYear=2004 [2007, January 15]

ต้องการที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำในการดำเนินนโยบาย ซึ่งนี่เป็นช่องทางที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ เล็งเห็นและคว้าโอกาสเอาไว้ การสร้างอิทธิพลทางความคิดเห็นของคนที่มีความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง อยู่แล้วย่อมยากกว่าการครอบงำคนที่เปรียบเสมือนผ้าขาว จนถึงทุกวันนี้ยังไม่มีใครสามารถตอบได้ ว่าเพราะเหตุใดประธานาธิบดี Bush จึงเปลี่ยนท่าทีจากแต่เดิมที่เอนไปทางแนวคิด Powell คือ “อยู่ห่างๆ อิรักสนใจแต่อัฟกานิสถาน” กลายเป็นคนที่ประกาศว่าอิรักเป็นหนึ่งในแกนแห่งความชั่วร้าย แต่จากศึกษาข้อมูลหลายๆ ด้านแล้วสามารถวิเคราะห์ได้ว่าการเปลี่ยนทิศทางการดำเนินนโยบายการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกากับอิรักนั้นเป็นผลโดยตรงจาก “กระแสสังคม” ที่เรียกร้องและสนับสนุนให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาใช้กำลังทางทหารเข้าจัดการกับอิรัก ด้วยความเชื่อที่ว่า อิรักมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ก่อการร้าย al-Qaeda ที่อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ 9/11 และเชื่อว่าอิรักมีความเป็นไปได้ที่จะใช้อาวุธ WMD มาโจมตีสหรัฐอเมริกาหรือส่งต่ออาวุธร้ายแรงเหล่านั้นให้กลุ่มผู้ก่อการร้ายเพื่อนำมาใช้โจมตีสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากกระแสสังคมที่แรงกล้านี้มีสาเหตุสำคัญมาจากการผลักดันของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ภาคเอกชนนอกรัฐบาลที่ใช้สื่อเป็นกระบอกเสียงในการสร้างกระแสสังคมนี้ ทั้งจากสิ่งพิมพ์ (ปรากฏการณ์ op-ed) หรือสื่อโทรทัศน์ที่ฉายแต่ภาพซ้ำๆ ของเหตุการณ์ 9/11 และจัดรายการสัมภาษณ์นักการเมืองหัวอนุรักษนิยมใหม่ที่ออกมาเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาจัดการกับอิรักอย่างจริงจัง กรณีของสภาองเกรสก็เช่นเดียวกันกับประธานาธิบดีบุชที่กระแสสังคมทำให้แม้แต่กลุ่มคนที่เคยคัดค้าน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายตรงข้ามรัฐบาล) หันมาเปลี่ยนความคิดเพื่อสนองกับความคิดเห็นของประชาชนจำนวนมาก

ในขณะเดียวกันเมื่อปัจจัยพื้นฐานคือตัวประธานาธิบดีที่มีประสบการณ์และความรู้น้อยไม่เพียงแต่สร้างโอกาสให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในการเข้าไปครอบงำเท่านั้น แต่คนอื่นๆ แนวคิดอื่นๆ ก็มีสิทธิที่เท่าเทียมกัน นี่จึงเป็นเหตุผลที่ว่าปัจจัยสำคัญอีกประการคือแนวคิดของผู้ร่วมรัฐบาลช่วยเสริมให้กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่สามารถสร้างอิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายได้สะดวกมากขึ้น ซึ่งกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่เชื่อเรื่องการเข้ากำลังทางทหารเป็นแนวทางหลักในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกานั้น “ไปกันได้” กับแนวคิดของกลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงคนอื่นๆ ในรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นรองประธานาธิบดี Dick Cheney, รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม Donald Rumsfeld, และ Condoleezza Rice ที่ปรึกษาคนสนิทของประธานาธิบดี โดยคนเหล่านี้แม้ไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นหนึ่งในกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เต็มตัว แต่ด้วยความคิดเห็นที่คล้ายกันแล้วจึงช่วยส่งเสริมการสร้างอิทธิพลของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรัฐบาลโดยไม่รู้ตัว จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าปัจจัยสำคัญต่อการกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 นั้นเป็นผลมาจากปัจจัยภายในประเทศ ซึ่งก็คือกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่เข้ามามีอิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายในช่วงเวลาดังกล่าว โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในรัฐบาลและนอกรัฐบาลในการสร้างอิทธิพลทางความคิดซึ่งถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายต่อไป

สรุป

โดยสรุปแล้วความพยายามของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการผลักดันการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 นั้นมีประเด็นหลักอยู่ที่การจัดการกับอิรัก เพราะกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่มีความเชื่อมาอย่างยาวนานว่าอิรักเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาและภูมิภาค การโค่นล้มรัฐบาลซัดดัม ฮุสเซนยังจะเป็นการนำประชาธิปไตยไปสู่ตะวันออกกลางต่อไป การผลักดันการแทรกแซงในอิรักนี้เริ่มมาตั้งแต่ “ก่อน” ที่จะเกิดเหตุการณ์ 9/11 ระยะเวลาหนึ่งและเมื่อเกิดเหตุการณ์โจมตีของกลุ่มผู้ก่อการร้ายนี้ขึ้น กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ก็ไม่ลังเลที่จะฉวยโอกาสนี้ไว้แล้วนำมาใช้เป็นปัจจัยเสริมในการสร้างน้ำหนักให้กับอิทธิพลทางความคิดของกลุ่มตน

อย่างไรก็ตามคงไม่อาจกล่าวได้ว่าการที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่สามารถมีอิทธิพลทางความคิดเหนือการกำหนดนโยบายของสหรัฐอเมริกาได้นั้นเป็นผลมาจากการที่กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่สามารถครอบงำกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกาได้ หากแต่ว่าเป็นเพราะการทำงานที่สอดคล้องประสานกันระหว่างกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในรัฐบาลและนอกรัฐบาล อำนาจสื่อที่อยู่ในมือของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่นอกรัฐบาลถูกนำมาใช้เป็นกระบอกเสียงสำคัญในการหาแรงสนับสนุนจากภาคประชาชน จนทำให้เกิดกระแสสังคมที่เรียกร้องให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาใช้กำลังทางทหารเข้าจัดการกับอิรัก จากกระแสสังคมนี้ส่งผลให้ประธานาธิบดี Bush หันมาให้ความสนใจกับเรื่องอิรักอย่างจริงจัง เพราะประธานาธิบดี Bush ก็มีความจำเป็นที่จะรักษาผลประโยชน์ทางการเมืองของตนเองไว้ กระนั้นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะมองข้ามไปไม่ได้ก็คือการที่แนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่สามารถครอบงำการกำหนดนโยบายสหรัฐอเมริกาได้นั้นเป็นเพราะนโยบายดังกล่าวเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่นเดียวกับฝ่ายนิติบัญญัติที่ต้องคล้อยตามไปกับกระแสสังคมของชาวอเมริกันครั้งนี้

แม้ว่าสำหรับรัฐบาลประธานาธิบดี Bush มันคือการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย ทว่าสำหรับกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่แล้วมันคือแนวทางทางความคิด (ideational roadmaps) ที่ถูกออกแบบไว้มานานแล้วเพียงแต่รอโอกาสที่จะนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมเท่านั้น ซึ่งจากการดำเนินนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11 ที่สอดคล้องกับแนวคิดอนุรักษ์นิยมใหม่ก็เป็นสิ่งยืนยันได้ว่าความพยายามกว่าสิบปีของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ที่จะบุกอิรักเพื่อโค่นล้มรัฐบาลซัดดัม ฮุสเซนนั้นประสบความสำเร็จแล้ว ส่วนเรื่องการสร้างประชาธิปไตยในอิรักและตะวันออกกลางนั้นยังจะเป็นเรื่องที่ต้องดูกันต่อไป